

lamelne zaveso
žaluzije
rolete
profili za fasado
kovinski izdelki
sestavni in nadomestni
deli za rolete in žaluzije

MELE

Sentjernejska c. 13
68000 Novo mesto
tel./fax: 368 (0) 68/23-673, 323-673
mobilni: 0609/622-585

Jedrska kroji rezultate Posavja

Za jasnejšo sliko o stanju morajo v Posavju prikazovati kazalce gospodarstva z jedrsko elektrarno in brez nje - Tudi v Brežicah in v Sevnici po eno odločilno podjetje

KRŠKO - Po statističnih podatkih sodeč je gospodarstvo Posavja doseglo v minulem letu boljše ekonomske rezultate kot lani, vendar so na to vplivali začetki stečajnih postopkov v 14 podjetjih, ki zdaj niso več zajeta v podatke, pa tudi vpliv jedrske elektrarne Krško, ki je imela 72 odst. vsega dobička, 62 odst. stalnih sredstev, več kot polovico kapitala in 93 odst. dolgoročnih obveznosti Posavja ter tudi večino amortizacije krške občine.

Tudi eno samo podjetje v brežiški občini (Terme Čatež) je ustvarilo skoraj polovico čistega dobička občine, v Sevnici pa je eno tekstilno podjetje (Lisca) izkazalo tretjino čistega dobička občine. Posavje se na take rezultate seveda ne more zanašati, saj se trenutno ugodna razmerja med gospodarskimi kazalci lahko hitro obrnejo.

Lani je 494 pravnih oseb (60

odstotkov), ki so oddale obrazce - oddalo jih je tri četrt vseh zavezancev - za lansko leto izkazalo čisti dobiček. V vseh treh občinah, če odštejemo nekaj posameznih podjetij, od katerih je odvisna slika gospodarstva, izstopa trgovina, poleg nje pa še finančno-tehnične in poslovne storitve.

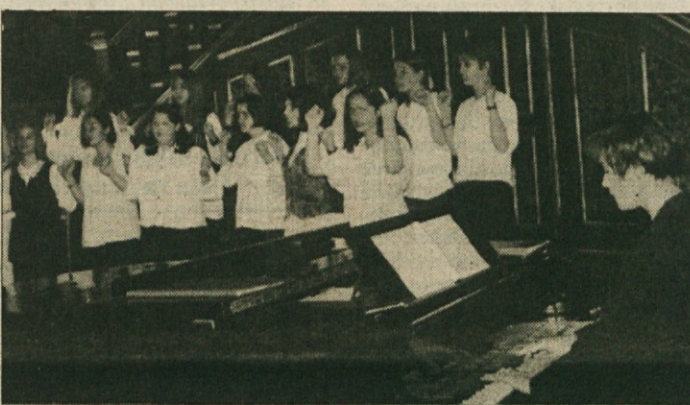
V krški občini je bilo izkazanih 52 odst. vseh prihodkov, v brežiški 28 in v sevnici 19. Petino prihodkov je Posavje ustvarilo z izvozom, kar 72 odstotkov tega je ustvarilo 7 podjetij. V Brežicah sta dve podjetji (proizvodnja lesnih izdelkov in cestni promet) ustvarili 35,7 odst. celotnega izvoza, v Krškem sta dve podjetji (elektrogospodarstvo in proizvodnja papirja) ustvarili kar 78 odst. izvoza, v Sevnici pa so tri podjetja (dve tek-

stilni in ena s proizvodnjo bazičnih kemičnih izdelkov) ustvarila 73 odst. celotnega izvoza občine. Prihodki

• 30 spremljanih pravnih oseb, pri katerih je zaposlenih 28 odst. vseh zaposlenih v Posavju, je prikazalo čisto izgubo, vendar kar dve tretjini izgube odpade na 5 podjetij s področja industrije in rudarstva in enega s področja kmetijstva. Tudi pri izgubah odpade večji delež po posameznih občinah na samo nekaj podjetij. Medtem ko je bil v Brežicah in Krškem čisti dobiček dva ali trikrat večji od čiste izgube, je v sevnici občini čisti dobiček dosegel komaj 68 odst. čiste izgube. Poleg tekoče izgube pa regijo bremeniti tudi precej izgub iz prejšnjih let, tako da ima Posavje skupno 8,4 milijarde tolarjev izgube. Čež 80 odst. te izgube je bilo ustvarjeno v občini Krško.

regije so za 3 odstotke večji od odhodkov.

B. DUŠIČ GORNIK

DAN KOT GA ŠE NI BILO - Dan šole na brežiški gimnaziji je bil uvod v celovito prireditev, ki se bodo še zvrstile v tem letu in obeležile 50-letnico te šole. V petek se je tako na šoli ter na igriščih in v dvoranah okrog nje marsikaj dogajalo, dogodkom pa so bili priča tudi bivši gimnazijci, med njimi nekatere znane slovenske osebnosti. Sodelovali so na okroglih mizah, prisluhnili predavanju ali gledališki predstavitvi in razgovoru ter se pomerili v športu, poslušali koncert domačih glasbenih skupin ali pa uživali v akustičnosti slavnostne dvorane brežiškega gradu. Tam so nastopili gimnazijci s flavto, klavirjem in solopetjem ter s skupinskim in zborovskim petjem. Nedavno nastali dekliški gimnazijski pevski zbor pod vodstvom prof. Simone Rožman je med drugim eno izmed pesmi opremil še z govoro za gluhe. (Foto: B. D. G.)

Župan in občinski svet proti šoli

Novomeški občinski svet ni zmogel volje, da bi sprejel stališče o nevračanju v naravi tistih denacionaliziranih nepremičnin, ki jih za svoje delovanje nujno potrebujejo OŠ Grm

NOVO MESTO - Nedoumljiva je brezbriznost novomeškega občinskega sveta in župana do tako pomembnega vprašanja, kot je nadaljnje normalno delovanje osnovne šole Grm, ki je povrh vsega še sama za to že veliko naredila. Svet naj bi na zadnji seji zavzel stališče do zahteve, da se po vojni nacionalizirano zemljišče in stavba, ki sedaj sodita v sklop te šole, vrne v naravi. Seveda bi človek pričakoval, da bodo sprejeli stališče, da se to ne vrne v naravi, saj bi s tem zasadi nož v hrbet že ves čas utesnjeni šoli in njenim velikim prizadevanjem za prepotrebno gradjo prizidka. Pa ne. Očitno je nepopustljivo zavzemanje novomeškega župana Koncilije proti sprejetju takega stališča zalego in na koncu je svet sprejel sklep, da ne sprejme sklepa in da vso stvar odloži.

Glede na to, da je lastnik šole in s tem tudi zemljišča in stavbe, ki ju denacionalizacijski upravičenci zahtevajo v last in posest, prav novomeška občina, si je težko predstavljati, kakšen spodar je to, ki se ne poteguje za svoje premoženje. Povrh pa je to premoženje še najtesneje povezano s tem, čemur se reče javni interes. Če seveda sedanja občinska oblast pristane, da kaj takega še obstaja oziroma da šola in njeno delo je v javnem interesu. Na to sta v razpravi opozorila pravzaprav le dva svetnika - gospodarstvenik Miloš Kovačič in odvetnik Tone Škerlj, a je njuno opozorilo hitro zamrlo v množici nasprotnih, tudi hudo zmedenih besedičenj, predvsem pa v zavzetem nasprotovanju tistih, ki bi se morali prvi

in najbolj zavzemati tako za premoženje občine kot za javni interes.

Od leta 1971, ko je bila grmška osnovna šola zgrajena, je pretesna. Zgrajena je bila za 24 oddelkov, v prvem šolskem letu jih je bilo 28, potem pa vseskozi do danes po 32. V iztekajočem se šolskem letu to šolo obiskuje 830 otrok, toliko jih bo tudi v naslednjem. Če pred 20 leti je bila v referendumskem programu

ŽE NAVAL NA KOLPO

KOSTELSKO - Minuli vikend je bilo sončno in toplo vreme, zato ni čudno, da so izletniki že navalili na Kolpo, čeprav se sezona še ni začela. Veliko jih je bilo tudi na Žagi pod Kostelom in med njimi je bilo kar nekaj zelo hrabrih, ki so tudi zaplavali v Kolpi, čeprav je ta reka na tem območju celo v juliju in avgustu precej hladna. Vendar to niso bili prvi letošnji kopalci, saj smo prve videli, ko so za prvomajske praznike skakali z višjega mostu v Grinotcu v Kolpo. Po vsem tem sodeč, se obeta letos na Kolpi živahna turistična sezona.

Neupravičeno odvzet denar za oškodovance?

Nelegalni in nelegitimni postopek ministrstva

SEVNICA - "V letu 1994 smo prenesli obvezo za pokritje ukrepov za omilitve posledic suše v letu 1993 v višini 2.900.000 tolarjev. Konec leta 1994 je ministrstvo za kmetijstvo vnovčilo akceptni nalog v višini 3.493.000 tolarjev kot pokritje preveč dodeljene pomoči v obliki koruze in drugih žit, ki so bila namenjena oškodovancem zaradi suše v letu 1993. Pomoč je bila oškodovancem razdeljena po razdelilniku in nismo imeli možnosti, da bi jo vrnili v blago. Zato nam je ministrstvo neupravičeno odvzelo omenjeni znesek, ker je nastal na podlagi njihove napake," je poudaril kmetijski referent inž. Tine Zupančič, bivši predsednik sevniskega izvršnega sveta in zdajšnji načelnik upravne enote Jože Kovač pa je potezo ministrstva komentiral takole: "Gre za nelegalen in nelegitimni postopek ministrstva za kmetijstvo. O tem smo obvestili tudi poslance v državnem zboru in državnega svetnika Franca Glinška, a brez uspeha."

P. P.

ETNOLOGI NA MULJAVI

MULJAVA - Jutri in v soboto, 2. in 3. junija, bo na Muljavi občni zbor Slovenskega etnološkega društva. Ob tej priložnosti bodo podelili Murkova priznanja, dogajanje pa bodo popestrili z otvoritvijo razstave o delu ekipe Etnografskega muzeja v deželi desetega brata leta 1950 in kulinarčne razstave Muljavski živeži, z nastopom predic in mladih Krjavljev ter s prikazom žganjekuhe. Udeleženci bodo stopili tudi na Jurčičevo pot, si ogledali stiški samostan in prazgodovinske gomile.

Trgovsko proizvodno podjetje
68000 Novo mesto
Bršljin 37
Tel.: 068/324-442

Stranska vas 5
68333 SEMIČ
Tel./Fax: 068/67-270
Mobilni: 0609 613-101,
0609 622-213

KLIMA NAPRAVE

DOBAVA, MONTAŽA, SERVISIRANJE

Avtohiša Berus servisno prodajni center

Akcijska prodaja
GOLF 21.990 DEM
VENTO 31.300 DEM
PASSAT 36.200 DEM

Transporter furgon
29.990 DEM Krpan
dodatna oprema

Nižje cene za vozila iz zaloga!
Vsa vozila so opremljena s kodo proti kraji vozila!

Avtohiša Berus, d.o.o.
Podbevkova 1
Novo mesto
Tel. 068/25-098
Fax: 068/25-641

MINISTER KOVAČIČ V TREBNJEM, ŠKOCJANU IN ŠENTJERNEJU

NOVO MESTO - Minister za lokalno samoupravo Boštjan Kovačič je v torek obiskal novonastali občini Škocjan in Šentjerneju ter trebanjsko občino. S predstavniki občin se je pogovarjal o težavah, o zagonu novih občin in vprašanjih, s katerimi se srečujejo občine zaradi nove lokalne samouprave. Več prihodnjic.

Z bombo nad neporavnane račune

SEVNICA - 29. maja okoli 6.20 je 57-letni Rudolf P. iz Krmelja zaradi neporavnanih obveznosti pred stanovanjsko hišo počakal 43-letnega Boža G. iz Krmelja. Med njima je prišlo do prepira. Ko je Božo odšel proti domu, je Rudolf potegnil ročno bombo, jo aktiviral in vrgel za odhajajočim Božom, da ga je hudo poškodovala.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Nujna pot k odličnosti

Če je Kalimero morda še imel korist od večnega tamjanja nad svojo majhnostjo in zapostavljenostjo, je Slovenija zagotovo ne bo imela. Svoj prostor pod soncem, svoj delež v svetovni delitvi dela in dohodka, si mora vzeti sama - s kakovostjo izdelkov in storitev, še več: z odličnostjo. Pot k odličnosti je bila zato tema letošnjega seminarja Društva ekonomistov Dolenjskega in Bele krajine prejšnji teden na Otočcu, ki je bil prav zaradi svoje aktualnosti poln zadetek v črno.

Če je bila v planskem gospodarstvu pomembna predvsem količina izdelkov, je v tržnem kakovost. Ta lahko napreduje le v svobodni družbi brez blokad, ko stoji, kot je na Otočcu poudaril predsednik SAZU dr. France Bernik, v ospredje individualnost in osebna motivacija. Odličnost je najvišja stopnja kakovosti, za katero pa ni prvi pogoj veliko naravno bogastvo ali kak drug majhni Sloveniji nedosegljiv resurs, temveč sposobnost slovenskega človeka, ki mu je z razvojem informatike postal dostopen ves svet in vse njegovo znanje. Dr. Jože Gričar je v svojem tehnem prispevku celo dejal, da prinaša sedanja možna vklapljenost v svetovni informacijski sistem in elektronsko poslovanje (internet) prav takšno revolucijo kot izum računalništva samega. Za uporabo svetovnega znanja pa ni potreben le hardware (oprema), temveč tudi heartware (srce), kot je duhovito pripomnil dr. Janez Gabrijelčič, organizator seminarja, hoteč reči, da se vse začne in konča pri človeku in njegovi volji.

MARIAN LEGAN

Dan brez tobaka

Krkina novost: Nicorette - žvečilni gumi z nikotinom

NOVO MESTO - Včeraj, 31. maja, je bil Svetovni dan brez tobaka, Svetovna zdravstvena organizacija pa mu je letos izbrala geslo "Tobak stane več, kot si mislite". Ta dan je bil posebej namenjen ekonomiki družbe s tobakom in brez tobaka, vzpodbujanju oblikovanja nekadijske družbe, zmanjševanju, odpravljanju in preusmerjanju stroškov za tobak. To pa je bila tudi vsebina številnih razprav in okroglih miz ob tej priložnosti. V zadnjih letih se pogostost kajenja v zahodnem svetu sicer zmanjšuje, povečuje pa se na Vzhodu, v Aziji, ... in tudi Slovenci ne zaostajamo.

Glede na rezultate raznih anket bi se večina kadilcev rada odvadila te razvade in morda bo komu to uspelo prav s pomočjo novega proizvoda na slovenskem trgu - žvečilnega gumija Nicorette, ki ga pri nas proizvaja Krka iz Novega mesta (prvi proizvajalec pa je švedska Pharmacia iz Ludna). Gre za žvečilni gumi z nikotinom, ki je znanstveno dokazano učinkovit in varen pripomoček za odvajanje od kajenja.

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani:
• Včeraj opozorilna stavka učiteljev
- na 4. strani:
• Konec vrtca na Mestnih njivah?
- na 5. strani:
• Kaosu ob topli Kolpi odklenkava
- na 7. strani:
• 110 let prve omembe Brestanice
- na 9. strani:
• Ko se Obrežje prelevi v Dolgo vas
- na 11. strani:
• Vojna in mir v prazničnem šopku
- na 13. strani:
• Slovenci pri osvajanju veselja

IZ KOŽUHOV V BAZEN - Minuli teden je bil v znamenju mrzlega začetka, ko se je iz mnogih hiš spet pokadilo, sredi tedna pa je prišla vročina, da so mnogi že iskali senco. Da je poletje blizu, kaže tudi poskar tlo kopalcev. V bazenu se niso preveč ohladili, saj je bila termalna voda topla, zagotovo pa je spomladansko čofotanje koristilo zdravju. (Foto: J. Pavlin)

VREME

Po spremljivem vremenu s pogostimi krajevnimi padavinami se bo v soboto in nedeljo postopno ustalilo.

Spolnost, video in vzgoja

Pojav komercialnih televizijskih postaj je s sabo prinesel tudi izjemno oster konkurenčni boj za gledalca, ki ga televizijske postaje poskušajo pridobiti na vsak način. Spolnost v živo ali pornografija sicer ni nova filmska zvrst, čeprav se je na javnih televizijskih postajah pojavila šele v zadnjem času. Čeprav pornografske filme ponavadi vrtilo v poznih večernih urah, to ne pomeni, da do njih ne morejo priti otroci in mladina, na katere naj bi taki filmi vzgojno slabo vplivali. Zato je skupina državljanov in državljanek pri državnem zboru vložila zahtevo za zakonsko prepoved medijskega pornografskega nasilja slovenskih komercialnih postaj. Postavlja se vprašanje, kaj bi lahko z zakonsko omejitvijo distribucije in javnega prikazovanja pornografije sploh lahko dosegli. Slovenija pač ni izolirana in v mnogih slovenskih domovih ne spremljajo le domačih televizijskih programov, ampak si podobne filme kot v sobotnem nočnem programu na Kanalu A lahko ogledajo na več satelitskih programih in si jih lahko presnamejo tudi na video kasete. Vse kaže, da je boj za zakonsko prepoved pornografije le donkihотовski boj z mlino na veter, kakor ga je v sobotni prilogi Dela označila Mateja Hrastar. Kaj pa o tem menijo naši bralci?

BRIGITA BARKOVIČ, učiteljica z Velike Doline: "Pornografije na TV ni preveč oziroma je umaknjena v tisti čas, ko je večina mladih ne gleda, res pa nekateri filmi ne sodijo na program. Preveč je tudi nasilja. Tako v šoli opažam precej grobega vedenja zaradi posnemanja prizorov iz filmov pa tudi risanke so polne nasilnega obnašanja. Zato je naloga šole in staršev, da spodbujajo druge otrokove dejavnosti."

ZDENKA JARNEVIČ, poslovalnica v Vinici: "Predvsem od staršev in njihove vzgoje otrok je odvisno, ali bodo gledali pornografske filme ali ne. Zakonjena prepoved predvajanja takšnih filmov na javni TV še ne pomeni, da jih v resnici ne bodo gledali, saj je v videotekeh ne voljo na stotine pornografskih filmov. Še vedno namreč drži, da je prepovedan sad najslajši. Kar pa se tiče pornografske literature, je trgovci ne bi smeli prodajati otrokom."

PETER SIMONIČ, delavec iz Drašičev pri Metliki: "Tistemu, ki želi gledati pornografske filme, z zakonom tega ne bodo mogli preprečiti. Preveč je videotek, kjer nimajo nikakršnih predsodkov, ko posojajo takšne filme. Menim pa, da bi se morali v parlamentu zamisliti tudi nad siceršnjim vse slabšim programom. Kar pa se tiče ostale pornografske literature, ki jo je moč dobiti v vsaki trafiki, naj bi jo trgovci umaknili vsaj z najbolj vidnih mest."

MARJANA GRMŠEK, natakarka s Senovega: "Kar se mene tiče, pornografije v javnih medijih sploh ni treba. Mene sicer ne moti, ker za televizijo nimam časa, če pa že mora biti, menim, da bi morali predvajanje prestaviti v pozne ure. Ravno tako je z nagicami v časopisih. Tudi njih ni treba postavljati na najbolj vidna mesta, kjer jih lahko ogledujejo celo najmlajši otroci in nato mamam postavljajo neprijetna vprašanja."

Dr. ALOJZ MIHEV, upokojeni medicinski veterinar iz Sevnice: "Nisem za prepoved lepega, četudi je to pornografija, golo človeško telo. Ne bi smeli pozabiti, da je človek ob rojstvu tudi gol, in se ne bi smeli sramovati svojega telesa niti pozneje, če je lepo. Za prepoved pornografije na A-kanalu in drugje v javnih obdih so verjetno zlasti tisti, ki so v zasebnem življenju okusili marsikakšno naslado življenja."

DARJA BORŠTNAR, prodajalka v prodajalni Novotehne, Trebnje: "Danes se mladina že zgodaj pouči o marsikakšni življenjski skrivnosti, zato otroci, ki zelo veliko gledajo televizijo o določenih rečeh, vedo morda celo več kot odrasli. Imam dve hčerki, stari 2 oziroma 4 leta; televizije ne gledamo pretirano. Je pa res, da človek nikoli ne ve, kakšen bo končni rezultat prizadevanj staršev, če bi prepovedali pornografijo v javnosti, posebej na TV."

ZDENKO IVANČIČ, poštni delavec iz Znojma: "Pornografijo je treba preganiti ne samo s TV ekranov, iz časopisov in kinodvoran, temveč tudi iz glav tistih, ki so s tem zasvojeni. Gledalci trde pornografije so zame bolniki in potrebujejo zdravljenje najmanj pri dr. Košičku. Nič nimam proti, če se v časopisu ali reviji pokaže lepo žensko telo, saj je to nekaj najlepšega, kar je naredila narava."

ALENKA MLAKAR, pedagoginja na osnovni šoli v Sodražici: "Veliko dam na vzgojo in zato menim, da če znaš otroku privzgojiti pravičen odnos do spolnosti, potem tudi, če bi gledal pornografski film, to ne more biti moteče za njegov razvoj. Z ustreznimi vzgojo in razlago tudi otrok lahko razume, da pornografija ni tisto, kar človeka zadovoljuje. Če otrok tega nima, je lahko moteče. Osebnostni razvoj živeča brez pornografskih filmov na TV. Ljubši so mi erotični filmi."

JANKO VIDIČ, upokojenec iz Kočevja: "Vsak naj po televiziji gleda, kar mu je všeč. Tako delam tudi jaz. Sicer pa A kanala ne dobim oziroma ga v Kočevju sploh ne dobimo. Če bi prepovedali bolj gole filme na njem, menim, da bi ljudje gledali pač druge programe, kjer takih filmov ne manjka. Mislim tudi, da nam pobožnjakari ne bi smeli doleteti, kaj lahko gledamo. Če menijo, da so najbolj gledani programi okoli polnoči, naj se raje zavzemajo, da bi takrat prikazovali mašo."

Novinarsko društvo o problemih poklica

Seja upravnega odbora

KRŠKO - Društvo novinarjev Slovenije bo organiziralo junija okroglo mizo, na kateri bo obravnavalo problematiko samoregulacije v novinarstvu. Sklep o tem so sprejeli na prvi diji Upravnega odbora DNS 25. maja v krškem hotelu Sremit. Udeleženci so razpravljali tudi o nekaterih perečih vprašanjih, povezanih s časnikarskim poklicem, in ta vprašanja, ki so med nanizana v problemskem katalogu, bodo deležna širše javne obravnave med novinarji. Po pričakovanjih bodo bodo javno obravnavo najprej usmerili na materialni položaj uredništva ter pri tem analizirali davčine in predlagali davčne olajšave v zvezi s položajem redakcij. V javni razpravi bodo skušali najti kar največ koristnih napotkov v zvezi s predlogom za dodatno pokojninsko zavarovanje novinarjev. Pobude za oblikovanje dodatnega pokojninskega sklada so zrasle iz spoznanja, da se novinarji zaposlujejo razmeroma stari in da težko dosežejo polno pokojninsko dobo.

AKCIJA TEČE DALJE

Zbiranje certifikatov za PIK Kro- no Senior je potekalo tudi na Dolenjskem na poštah, v prostorih agencij za plačilni promet in pri društvih upokojencev, zlasti pa so akcijo vodili občinski odbori Združenj borcev, ki so zbrali nad dve tretjini certifikatov. Skupno je bilo vpisanih 6,5 milijarde dolarjev. Ker je veljavnost certifikatov podaljšana do konca tega leta, so na ustanovni skupščini PIK Krone Senior odločili, da razpišejo dodatno zbiranje certifikatov v vrednosti 3 milijarde dolarjev. Zato poteka akcija zbiranja certifikatov za PID Kro- no Senior kot doslej do 15. oktobra.

J. D.

STARE MARKE ZA NOVE

LJUBLJANA - 30. junija bodo vse slovenske banke (po naročilu Deutsche Bundesbank iz Frankfurt) izločile iz obtoka stare serije bankovcev za pet, deset, dvajset, petdeset, sto, petsto in tisoč nemških mark, ki so bile izdane v obdobju od 2. januarja 1960 do 2. januarja 1980. Navedene bankovce je torej treba zamenjati pravočasno, saj bodo s 1. julijem izgubili funkcijo zakonitega plačilnega sredstva. Po tem datumu jih bo mogoče zamenjati po nominalni vrednosti le še pri nemški centralni banki ali pa pri posameznih poslovnih bankah s provizijo (če se bodo za to sploh odločile).

Skupnost slovenskih gradov

V vseh slovenskih gradovih niti 200 turističnih postelj - Bogat prospekt v treh jezikih

OTOČEC - 24. maja je bila na Otočcu skupščina Skupnosti gradov, v kateri je 15 slovenskih gradov in dvorcev. Po skupščini so predstavili bogat prospekt Gradovi v Sloveniji, ki je izšel v angleščini, nemščini in italijanščini, za slovenskega pa je zmanjkalo denarja, ga imajo pa tudi v načrtu.

Od okoli 200 gradov in dvorcev v Sloveniji jih je danes kakšnih 40 v ruševinah, v 31 gradovih so muzeji ali muzejske zbirke, 14 je preurejenih v gostinske oziroma hotelske namene, v kakšnih 20 potekajo javne ali poslovne funkcije, v 10 so socialne ustanove od zavodov za duševno in telesno prizadete do zaporov, v blizu 40 gradovih pa so stanovanja. V vseh slovenskih gradovih in dvorcih ni niti 200 turističnih postelj.

Pred dobrim letom so na ptujskem gradu ustanovili Skupnost gradov, prostovoljno združenje lastnikov in upraviteljev gradov, ki želijo izboljšati turistično in kulturno ponudbo slovenskih gradov. V skupnosti je sedaj, kot rečeno, 15 gradov, med njimi tudi Otočec, sevniki grad, Bogenšperk in Pod-

Včeraj opozorilna stavka učiteljev

Tudi v Velikih Laščah so se odzvali na stavko učiteljev ljubljanske regije - Zah- teve po hitrejšem približevanju plač v negospodarstvu plačam v gospodarstvu

LJUBLJANA, VELIKE LAŠČE - Včeraj, 31. maja, so stavkali zaposleni v osnovnih in srednjih šolah in dijaških domovih v Ljubljani in okolici. Enodnevno opozorilno stavko je razglasil ljubljanski območni odbor sindikata, v katerega so včlanjeni tudi zaposleni v osnovni šoli v Velikih Laščah.

Iz stavkovnih zahtev je razbrati, da so se ljubljanski učitelji odločili za stavko zaradi prepočasne približevanja plač v negospodarstvu tistim v gospodarstvu in nestrinjanja s pravilnikom o napredovanju učiteljev, po katerem morajo učitelji že doseženi naziv po desetih letih ponovno potrditi, če ga hočejo obdržati. Med stavkovnimi zahtevami je tako zahteva po stalnosti že pridobljenega naziva mentor, svetovalec in svetnik, hkrati pa tudi zahteva po prepovedi zaposlovanja učiteljev z neustrezno izobrazbo.

Vladimir Tkalec, generalni tajnik sindikata SVIZ, ki šteje nekaj več kot 31.000 članov, je za javnost pojasnil, da je do zahtev po stavki kot edinem možnem orozju pripeljalo dejstvo, da je slovenska vlada 1. aprila izhodiščno plačo v negospodarstvu povečala le za 2 odst. (sedaj znaša 31.824 tolarjev), medtem ko je s podpisom dogovora o politiki plač

v Sloveniji kot separata socialnega sporazuma izhodiščno plačo za gospodarstvo dvignila za 7,24 odst. Po mnenju članstva SVIZ, ki se mu pridružujejo tudi zaposleni na osnovni šoli v Velikih Laščah, ima takšna politika vlade za posledico absurdna gibanja, denimo realno

• Osnovnošolski učitelj začetnik z višjo izobrazbo ima plače okoli 52 tisoč tolarjev, ko napreduje v mentorja 60 tisoč, ko se povzpne do naziva svetovalec pa okoli 64 tisoč. Če ima visoko izobrazbo, dobi kot začetnik približno 60 tisoč, kot mentor 70 tisoč in kot svetovalec okoli 74 tisoč. Učitelj začetnik na srednji trgovski šoli ima plače 65.125 tolarjev, učitelj z 10 leti delovne dobe 67.653, če je še dosegel naziv mentor 75.553, po 20 letih 78.079 in če je morda po 30 letih postal svetnik, ima 91.651 tolarjev.

rast pokojnin in realen padec plač v posameznih negospodarskih dejavnostih, ki ga ravno v vzgojno-izobraževalnih zavodih občutijo najmočneje.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PODPORA ZAHTEVAM UČITELJEV

SENOVO - Člani 40. Studijske skupine za slovenski jezik podpirajo zahteve po realnem in pravičnejšem nagrajevanju vseh delavcev v vzgoji in izobraževanju, ki so se v zadnjem času pojavile v medijih. Podpirajo tudi pripombe ljubljanskih slavistov na predlagani zakon o OS (februarja 1995), v katerem je naveden predlog o zmanjšanem obsegu dela slavista na 4 oddelke in povečanem številu ur slovenskega jezika v 6., 7. in 8. razredu. Zahteve so bile že mnogo-krat argumentirane, zato menijo, da razlaga ni potrebna.

ZDRAVJE IN SREČA - Na sevnikiški okrogli mizi, ki je bila slabo obiskana, so nekako podprli misel o svetosti življenja in visoko povzdignili družino. (Foto: L. M.)

Kako živeti zdravo in srečno?

Okrogla miza ob mednarodnem dnevu družine - Nezdrava družba - Generacija brez ideala - Dela za druge in samozaupanje - Ni veliko možnosti za 3-letni porodniški dopust

SEVNICA - Ob 15. maju, mednarodnem dnevu družine, je sevnikiški občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov nedavno organiziral okroglo mizo z naslovom Kako živeti zdravo in srečno. Ključno vlogo pri odkrivanju in zagotavljanju človekovega zdravja in sreče igra ali bi morala igrati družina, so menili razpravljalci.

Mag. Peter Štumpf, salezijanski duhovnik, je menil, da človek ne živi ne srečno ne zdravo, zato je tudi družba nezdrava. Mlada generacija je izgubljena generacija, nima življenjskega ideala in ne delovnih navad. Nasilje, zlasti pri mladini, narašča. Toda nasilje ni prirojeno, nasilja se človek nauči, je menil mag. Štumpf. Po Štumpfem mnenju mora človek za zdravo in srečno življenje imeti pogum in ponižnost, potrebuje pa tudi modrost in zaupanje v lastne sposobnosti.

Dr. Alojz Stopar, zdravnik in član sevnikiškega občinskega odbora za zdravstveno varstvo, je menil, da mora človek zaradi spremenjenega načina življenja spremeniti v dobro zdravja tudi prehrabene navade in življenjski slog.

Drago Čepar, državni sekretar za

družino, je rekel, da bi rad naredil vse, da bi rešili družino in s tem našo srečo. V taka prizadevanja verjetno sodi tudi načrtovani 3-letni porodniški dopust. Po mnenju Stefana Kocipra, poslanca državnega zbora, bi tako podaljšana porodniška koristila zdravju in vsestranskemu razvoju otrok. Kot je dejal Kociپر, pa ni prav veliko možnosti za sprejem zakona za 3-letni dopust.

Za zdravje in srečo ljudi si bo pri-

zadevala tudi sevnikiška občina. Kot je rekel predsednik sveta Martin Novšak, bodo skušali to doseči tudi z ustreznimi delitvijo občinskega proračuna, katerega del bodo namenili za socialno ogrožene družine.

Dr. Cveto Gradišar je v razpravi pripisal pomen družini in pri tem menil, da je razbita družina kot razbito zrcalo: v njem ne ustreže ne sebe ne svojih. Po Gradišarjevem mnenju gre v današnji družbi za izbiro med zamočvirjenim potrošništvom in suho strugo vrednot. Pravilnost izbire ni zagotovljena, saj dr. Gradišar ugotavlja, da imajo eni modrost eni pa samo modrostni zob.

M. LUZAR

Odločal en sam promile proračuna RS

V parlamentu burna razprava o delavski plači

LJUBLJANA - Poslanci državnega zbora se očitno zelo radi ukvarjajo s plačami. V začetku leta so precej pozornosti posvetili lastnim plačam, ko so potihem odpravili odlok o zamrzitvi poslovalskih plač, ki so jih leto prej zaradi burnih reakcij javnosti zamrzili. Letos se je zgodilo isto - šele po hudih polemikah in razburjenju v javnosti so bili spet prisiljeni preklicati odmrznitev. Med najbolj vročimi temami v zadnjem času pa so bile spet plače - tokrat najnižje in najvišje. Kot vemo, so se poslanci "spopadli" s predlogom zakona predsednika Delavske zveze, poslanca Zdržene liste Miloša Pavlice, ki je predlagal, naj v parlamentu določijo najnižjo bruto plačo 50.000 SIT in najvišjo 600 tisoč tolarjev.

Miloš Pavlica je v parlamentu takole zagovarjal svoj predlog (in pojasnjeval svoj namen): "Že ob sami predstavitvi zakona in tudi kasneje v razpravah sem večkrat govoril o številnih podatkih in razlogih, ki so me pripeljali do

tega, da sem ta zakon vložil. Ne bom ponavljal besed o socialni državi, ki jo imamo zapisano v 2. členu ustave. Ne bom ponavljal besed o evropski socialni listini, ki priporoča kot minimalni dohodek 68% povprečne plače, kar bi pomenilo prek 70.000 bruto. Ne bom ponavljal podatkov o življenjskih stroških večletnih družin, ki močno presegaajo predlagani znesek minimalne plače, lagani ne bom ponavljal rezultatov raziskav o revščini v Sloveniji. Moj predlog amandmaja, ki uva-ja najnižjo plačo 50.000 tolarjev, z možnostjo, da se zaposleni pri delodajalcih odločijo tudi za 45.000 tolarjev, če bi znesek 50.000 tolarjev ogrozil obstoj podjetja in obstoječa delovna mesta, pomeni v bistvu potrditev socialnega sporazuma in dogovora o politiki plač. Moj amand-vo za proračun, po izračunih same vlade, pomeni dodatno obremenitev 71.000.000 tolarjev mesečno. To bi pomenilo, da bi v letošnjem proračunu (potrebno- li) dodatno približno pol milijarde sredstev, kar pomeni le en promile proračuna. Če mi kdo dokaže, da stabilnost te države, proračuna, koalicije sloni na borih 500.000.000 tolarjev, sem pripravljen svoj amandma takoj umakniti."

Pavlici gre zahvala, da je v parlamentu sprožil razpravo še o kakšnih drugih plačah in ne samo poslovalskih. Svoje kolege je prisilil k razpravljanju o tisti socialni, plati resničnega življenja države, ki se ji reče delavska mizerija ali bitka za preživetje. Pri tem je ubral realistično pot, dobro poznavajoč razmere.

VINKO BLATNIK

KMETIJSTVO

PROTITOČNA OBRAMBA LETOS ŠE PO STAREM

LJUBLJANA - Čeprav so mnenja strokovnjakov zelo deljena in so znani predvsem pomisleki slovenskih hidrometeorologov o učinkovitosti naše obrambe proti toči, bo doslej uveljavljen sistem letos še deloval. V državnem proračunu je v ta namen zagotovljen okrog 150 milijonov tolarjev, kar bo za silo zadostalo za vzdrževanje (ne pa za posodabljanje) centra za obrambo pred točo na Lisci in za nekaj nad 4.000 protitočnih raket, ki jih bodo razdelili na 139 strelnih mestih osrednje in vzhodne Slovenije. Ob normalnih vremenskih razmerah bo to zadostovalo do konca septembra.

PRIKAZ MEHANIZACIJE

NOVO MESTO - V petek, 2. junija, ob 9. uri bo na Srednji kmetijski šoli v Sevnem na Trški gori 13. demonstracija kmetijske mehanizacije. Ob 9. uri bo prikaz sadjarsko-vinogradniške mehanizacije: pršilnikov, mulčarjev in traktorjev, ob 11.30 pa bo prikaz mehanizacije strojev za spravilo krme.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Sredi preteklega tedna so se tudi na novomeskih tržnicah končno pojavile prve češnje. Za to je poskrbelo Deladinskega podjetja. Oči strank so bile velike, cena za kilogram slastnih prvih sadežev pa astronomsko: 1.300 tolarjev. Po tednu dni se je le spustila na 700 tolarjev. Ostale cene: jaja 20, sadike paradižnika, paprike in feferonov 25, orehi 1.000, smetana 450, sirček 200, slivoka 500 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bile banane 130, paprika 370, paradižnik 170, kumare 205, solata 160, por 231, orehi 1050 tolarjev. Deladinski je računal: banane 140, jabolka 180, paradižnik 200, breskve 500, marelice 400, jagode 550, solato 200, krompir 180, čebulo 150, kumare 200, papriko 600, zeleno papriko 400 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo napravljen 140 do tri mesece starih pujskov in 30 starejših prašičev. Prvih so prodali 70 po 340 do 390 tolarjev, drugih pa 35 po 205 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Ko krompir luknjajo strune

Poljska pokalica je nedolžen, do 15 mm velik hrošček temne barve, ki se hrani z listjem in cvetnim prahom; nekaj povsem drugega pa je njegova ličinka z imenom struna. Ta ima kot kos žice trdo (od tod ime) močno hitinirano valjasto telo bleščeče rumene ali slamnato rumene barve, dolgo od 15 do 35 mm, ki je v nasprotju s hroščkom nenasičeno. Loti se korenin, skorajda vseh od kraja, najraje pa ima koruzo, sladkorno peso in krompir. Zlasti koruzi, ki jo sejejo na isto ali pa se začne v seme in ga izje. V Podravju so bili primeri, ko je bilo treba koruzno polje zavoljo njih preorati.

Na Dolenjskem so strune najbolj nevarne krompirju, predvsem tistemu, ki je namenjen za industrijsko predelavo. Od strun prevrtanega krompirja lupilni stroj ne more pripraviti za nadaljnjo predelavo, ne da bi končni izdelek kazile luknje. Zato je treba biti na strune pozoren, pa četudi še ne zavzemajo večjega obsega. Med preprečevalne ukrepe štejemo pravilno kolobarjenje, čimprejše in včasih celo večkratno preoravanje strnišč, uporabo dušičnih gnojil, ki razvijajo amoniak, ter sejanje kar najbolj vitalnega semena v namakanje ogreto zemljo, da se rast čimprej začne. Zanimivo je, da primarni povečuje število strun, prav tako jim godi vključevanje strnih žit in detelj v kolobar.

Ce preventivni ukrepi niso zalegli in če kaže, da bodo strune resneje prizadele posevek, je kot učinkovita skrajna možnost neizbežna uporaba kemičnih pripravkov. Vendar je spet treba biti previden, škropiti ali prašiti se izplača šele, ko število strun na kvadratni meter preseže kritično število, ki pa je za različne poljščine različno. Za koruzo zadoščata že dve struni, za peso tri, za krompir šest, za žito pa deset. To se ugotovi tako, da se izkoplje več primerno vzorčnega namakanja pregleda zemljo in ugotovi število strun, to pa preračuna na en kvadratni meter.

Za kemično zatiranje strun so pri nas dovoljeni naslednji insekticidi: volaton, dotan 5-G, geocid in mesuro. Navodila na njihovi embalaži je treba strogo spoštovati, saj na primer volaton in geocid nista primerna za zgodnji krompir, z mesuroolom obdano seme ni več primerno za krmno itd. In še to: za težje tla z več humusa so primernejši odmerki herbicida, za lažje pa manjši.

Inž. M. L.

Velik kmečki praznik v Mirni Peči

Mirnopeško govedorejsko društvo pripravilo drugo razstavo plemenske živine - Rejci pripeljali 40 krav in telic rjave in črno - bele pasme - Popoldne kmečke igre

MIRNA PEČ - Govedorejsko društvo Mirna Peč je v sodelovanju s Selekcijno službo in Kmetijsko svetovalno službo v soboto, 27. maja, pri osnovni šoli v Mirni Peči organiziralo revijo in razstavo plemenskih krav in telic rjave in črno - bele pasme za območja občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan, popoldne pa še tradicionalne kmečke igre. Najboljšim rejcem so podelili nagrade in priznanja, najlepši kravi - šampionki pa sta: pri rjavi pasmi krava Mika, last Franca Bartlja iz Jablana pri Mirni Peči (zmagavka s prve razstave leta 1991) in pri črno - beli pasmi krava Dalka, last Alojza Kastelca iz Malega vrha pri Mirni Peči.

KRAVI ŠAMPIONKI - Ta laskavi naslov sta prejeli: pri rjavi pasmi krava Mika rejca Franca Bartlja iz Jablana (na levi) in pri črno-beli pasmi krava Dalka rejca Alojza Kastelca iz Malega vrha (na desni). (Foto: L. Murn)

Ribniški čebelarji slavijo

RIBNICA - Letos praznuje Čebelarstvo Ribnica 90-letni delovanja, prav tako obletnico pa bo slavil letos tudi njegov najstarejši član Franca Gradišar, ki bo na proslavi jubileja društva 17. junija predal članom čebelarskega krožka osnovne šole Franca Prešeren v Ribnici ključ novega čebelnjaka.

"Naše čebelarstvo društvo sta pred 90 leti ustanovila učitelj Verbič iz Sodražice in Andoljšek iz Velikih Poljan," je začel pripovedovati njegov današnji predsednik Ivan Gradič. Delo društva je med prvo svetovno vojno zamrlo in se po njej obnovilo, prav tako pa tudi med drugo svetovno vojno, in je bilo delo obnovljeno na pobudo čebelarjev Franceta Levstika iz Ribnice, v društvo pa so se včlanili napredni čebelarji Kaprol, Ludvik Češarek, Ciril Abrahamsberg, Franc Gradišar, Tone Adamič in Marija Arko.

Prav zasluga društva je, da so napredni ribniški čebelarji prešli s kraničev na sodobnejše AZ in nakladne panje. Čebelarja Nosan iz Gorice vasi in Andoljšek sta našo čebelo sivo prodajala celo na Korosko, nekaj panjev pa kar v Ameriko. Pri društvu je bil ustanovljen krožek za vzrejo matic, v Jelenovem Žlebu pa je bila oplemenilna postaja.

"Čebelarji smo zato začeli urediti davno željo naših prednikov o potrebni vzgoji mladega rodu in povezavi s šolami. To nam je uspelo pred štirimi leti, ko je dobila mentorja Boga Abrahamsberga osnovna šola v Ribnici, nato pa še šole v Dolenji vasi, Loškem potoku in Sodražici. Upokojenemu učitelju Lojzetu Žagarju, čebelarju-mentorju, je uspelo postaviti šolski čebelnjak v Loškem potoku, v Ribnici pa bo šola dobila ključ novega čebelnjaka 17. junija. Za slednjega gre zasluga predvsem nekdanjemu tozdu Jelenov Žleb, občinski skupščini in še 13 pokroviteljev čebelarskega krožka," je povedal predsednik Gradič.

Ivan Gradič

Ob jubileju šteje društvo 93 članov, od tega so trije častni. Skupno imajo čebelarji (z nečlani društva) okoli 2.000 panjev čebeljih družin, med njimi 1600 gospodarskih panjev in 400 prašičkov, ki so namenjeni za razvoj čebeljih družin. "Skratka: v teh 90 letih smo ribniški čebelarji opravili tako delo, da se s ponosom lahko ozremo na prehojeno pot," pravi predsednik Gradič.

J. PRIMC

PŠENICA LE PO 25,29 TOLARJA

LJUBLJANA - Slovenska vlada je prejšnji teden odločila, da bodo blagovne rezerve odkupovale letošnji pridelek pšenice prvega razreda po 25,29 tolarja kilogram. Kmetje s tem gotovo ne bodo zadovoljni, saj je ta odkupna cena realno celo nižja od lanske, zlasti še, ker je vlada močno zaostrela merila za kakovost.

DRUŠTVO PODGORJE IMA PRVI PRAPOR - Na tradicionalni prireditvi 2. praznik Podgorja, ki je bila to soboto v gostilni Pri Roziki na Cikavi, je Društvo vinogradnikov Podgorje razvilo svoj prapor. Zanj je zlate in srebrne žebeljčke prispevalo več kot 100 vinogradnikov s tega območja. Na sliki: takole je k pokušanju najboljše ocenjenih vin s podgorjanskih vinorodnih gričev sedla Blažičeva družina, ki ima tudi vinograd v vinski gorici Hribi. (Foto: J. Pavlin)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemančič

Skorajšnji vinski sejem priložnost za rdeča vina

Kot smo že poročali, je ljubljanski vinski sejem prestavljen skoraj tri mesece. Mednarodno ocenjevanje vin je bilo v času od 22. do 26. maja, najboljša vina so že poznana in vinski sejem v Ljubljani bo potekal od ponedeljka, 5. junija, do vključno petka, 9. junija.

Veliko vinogradnikov iz posavskega vinorodnega rajona redno obiskuje to poznano slovensko prirediteljo. Njen namen je vsekakor posloven. Dober opazovalec, ki išče ideje, kako čimbolj vnovčiti svoj pridelek, bo našel dovolj zgledov. Škoda pa bi bilo vinski sejem doživljati zgolj kot veselico. Pridelovalci vina, tako tisti, ki razstavljajo, kot tisti, ki iščejo informacije, si prav ta teden ne morejo privoščiti veselice, temveč morajo trdo delati s čimbolj bistro glavo.

Radoveden sem, v koliki meri se bo na sejmu odrazilo povečano povpraševanje po rdečih vinih. Na slovenskem trgu se že opazi večje zanimanje za rdeča vina, še bolj se to čuti na evropskem trgu. Vinogradnikom, ki imajo tržne presežke rdečih sorte svetujem, da se pobliže seznanijo s kakovostjo in organoleptičnimi značilnostmi rdečih vin, ki bodo dostopna na sejmu VINO '95. Dejstvo je, da je kakovost rdečih vin v posavskem rajonu v zadnjih devetih letih premalo napredovala. Preizkusi prodajne cene rdečih vin niso spodbudile vinogradnikov, da bi se posvečali kakovosti, kot je bilo to pri belih vinih. V svetu veliko bolj cenijo rdeča kot bela vina, v Sloveniji pa se jih mnogi

vinogradniki skoraj sramujejo ponujati. V Posavju, ki je nekoč pridelovalo več rdečih kot belih vin, je bil ta pojav močno prisoten.

Da bi pripravljene dočakali boljše tržne razmere za rdeča vina, jim moramo posvetiti več pozornosti. Čeprav so (predikatna) vina posebne kakovosti manj običajna pri rdečih sortah, so kljub temu razne kakovosti rdečih vin, ki lahko ponudbo popestrijo. Rdeče sorte so se bolj uveljavile za pridelavo mladih vin, ki se pojavljajo na trgu v steklenicah že okrog martinovega.

Podjetnejši vinogradniki bodo razvili svoje blagovne znamke rdečih vin, ki bodo s stalno kakovostjo in domiselno ponudbo postale tako popularne, kot so recimo sedaj vina sorte šardone ali sivega pinota. Nujno je, da dosegamo z najbolj uveljavljenimi vrstami rdečih vin, ki so se uveljavila v daljšem obdobju, kot čvček ali metliška črnina, razpoznavno in solidno kakovost. To so vina za vsakdanjo porabo ob obroku hrane.

Škoda bi bilo, da že letošnjega letnika, če bo dober ali prav dober, ne izrabimo za doseganje boljše kakovosti rdečih vin. Premalo smo storili za razvoj in ponudbo arhivskih rdečih vin. Nekateri letniki lepo zorijo v steklenicah. Po štirih letih ima vino pravico do naziva arhivsko vino, kar je tudi znak za posebno kakovost. Veliko je porabnikov vina, ki zelo radi namenijo dragoceno steklenico rdečega arhivskega vina za svečane dogodke. Pokušnja rdečih vin na vinskem sejmu je lahko uspešna priprava na nove načrte. Trta bo kmalu cvetela, nič ni prezgodaj za priprave na trgatve in izdelavo postopkov za jensko kletarjenje.

Dr. JULIJ NEMANČIČ

PRIKAZ DELOVANJA KMETIJSKIH STROJEV SIP

NOVO MESTO - Jutri, v petek, 2. junija, ob 11. uri priredi podjetje Tabakum iz Novega mesta na posestvu Kmetijske šole Grm na Bajnofu pod Trško goro prikaz delovanja kmetijskih strojev tovarne SIP iz Šempetra v Savinjski dolini. Tako bodo strokovnjaki iz te tovarne prikazali delovanje obračalnikov, rotacijskih kosilnic, kosilnikov twist, nove samonakladalne priklopnice senator itd. Stroji bodo priključeni na traktor Zetor, ki je bil proglašen za traktor leta.

gospodinjski kotichek

Rabarbara znanilka sadja

Na vrtovih je že pognala mlada, sočna rabarbara s prijetno kislastim okusom. Rabarbara je zelenjava, vendar jo v kuhinji uvrščamo med prvo znanilko svežega sadja. Uporabljamo jo, tako kot sadje, za kompote, marmelade, razne pite in torte. Za prehrano so užitna le mlada stebila, listi pa so strupeni. Te lahko sesekljamo, zmešamo z vodo in s to tekočino zalivamo rastline, ki jih je napadel mrčes.

Pred uporabo stebila olupimo in nato narežemo na koščke. Dušimo jih v lastnem soku z dodatkom sladkorja, saj je naraven okus močno kisel. Boljša od vrtnice je siljena rabarbara. To gojijo v posebnih rastlinjaki v popolni temi. Siljena rabarbara raste zelo hitro, zato so stebila krhka in sočna. Iz dušenih stebel lahko napravimo hitro sladico tako, da ohlajeno maso zmiksamo, ji dodamo stepeno sladko smetano in rahlo premešamo. Sladico napolnimo v steklene posodice in ponudimo z drobnimi pecivom.

Zelo okusno pecivo je POGAČA Z RABARBARO. Napravimo krhko testo iz 250 g moke, 100 g masla ali margarine, 60 g sladkorja v prahu, ščepec soli in enega jajca. Za nadev pa uporabimo 50 g zdrobljenih keksov, 1 kg rabarbare, 50 g sladkorja, 1/4 žličke cimeta, 5 beljakov in 100 g sladkorja za sneg. Iz danih sestavin zamesimo krhko testo, ga zavijemo v folijo in za pol ure postavimo v hladilnik. Nato testo razvaljamo za pol centimetra in z njim obložimo premazan okrogel model.

Testo večkrat prebodemo z vilicami in pečemo 15 minut pri 200° C. Na pol pečeno testo vzamemo iz pečice, potresemo z drobtinami, obložimo z narezano rabarbaro, potresemo s sladkorjem in cimetom ter ponovno pečemo 35 minut. Iz beljakov in sladkorja napravimo svetleč sneg, ga nabrizgamo po pečeni pogachi in ponovno postavimo za pet minut v pečico, da površina zakrknje in zarumeni.

Pomanjkljivosti v semiškem vrtcu

Semiški občinski svet je razpravljal o novem statusu njihovega vrtca, a je gotovo pomembnejše, kako odpraviti številne probleme, s katerimi se pri delu srečujejo vzgojiteljice

SEMIČ - Semiški vrtec, ki je enota Vzgojno-varstvenega zavoda Oton Župancič iz Črnomlja, bo predmet urejanja medsebojnih premoženjskopravnih razmerij med občinama Semič in Črnomelj. Zato je na zadnji seji semiškega občinskega sveta tekla beseda o bodočem statusu njihovega vrtca.

Svetniki naj bi se odločili za eno od treh možnosti. Vrtce bi lahko postal samostojen zavod, kar pa bi bilo lahko nesmiselno, saj bi moral imeti 10 oddelkov otrok, semiški pa jih ima 6. Semiška enota bi se lahko vključila v zavod iz črnomaljske

občine, po tretji iniači pa bi vrtce lahko postal enota semiške osnovne šole. Na ministrstvu so takšno organizacijo sicer odsvetovali, ker naj bi bili vrtci vključeni v zavod enake dejavnosti, vendar se občine, kakršna je semiška, za takšno rešitev

kljub temu odločajo. Če bi do tega zares prišlo, bi morali v šoli zagotoviti kuhanje kosil za vrtce - sedaj jih namreč vozijo iz Črnomlja - ter finančno-računovodska in hišniška dela. Vendar v šoli kosil zaradi utesenosti ne morejo kuhati, dokler ne bo dograjen šolski prizidek.

Tudi sicer bi v obnovo semiškega vrtca morali vložiti kar precej denar.

Svetniki so menili, da bi morali o statusu semiškega vrtca odločiti na ekonomski osnovi. Zato bodo do naslednje seje sveta pripravili analizo stroškov, na osnovi katerih bo moč zaključiti, katera od treh iniači je najboljša.

Inspekcijska služba namreč ugotavlja številne pomanjkljivosti: med igralnicami in hodnikom ni zvočne izolacije, oprema in pohištvo sta dotrajana, potrebna sta beljenje in obnova prezračevalnih naprav. Urediti bi morali še marsikaj v igralnicah in na igrišču. Poseben problem sta dislocirana oddelka v kletnih prostorih stanovanjskih blokov, ki sta s sanitarno-higienskega vidika povsem neprimerna. A teh problemov ne bi rešili z obnovo prostorov, ampak bi morali ob vrtcu dograditi nove igralnice.

M. BEZEK-JAKŠE

Beli Kranjec, kadar vince srka, ali več, kak Beli Kranjec trka?

Čašo v roki - dvigni jo visoko, tenko trči, glej me oko v oko. (Župančič)

BILI SMO ZAMOLČANI - Tako piše na obeležju na preloškem pokopališču nad imeni devetih žrtv druge svetovne vojne, o katerih doslej niso smeli govoriti. To je prvo obeležje zamolčanih v Beli krajini.

Grob za devet zamolčanih

Na Preloki so opravili simbolični pogreb in odkrili obeležje zamolčanim žrtvam druge svetovne vojne

PRELOKA - Na Preloki so v nedeljo po maši zažugali v župnijski cerkvi na tamkajšnjem pokopališču pripravili še simbolični pogreb zamolčanih žrtv druge svetovne vojne in blagoslovili obeležje, ki so ga postavili njim v spomin. Gre za prvo tovrstno obeležje v Beli krajini.

Na obeležju je zapisan preloški župnik Jožef Pokoren ter osem prebivalcev preloške fare in sicer Marija Krotec, Janko Žunič, Jože Pavlakovič, Ive in Jože Novak ter Miko, Loviže in še en Miko Starešinič. Prvi štirje so izgubili življenje v letih 1943 in 1944, zadnjih pet, ki so bili dijaki ali študentje, pa v letu 1945. Štiri od njih so videli nazadnje že po končani vojni na Teharjah ali v Kočevskem Rogu.

Kot je na slovesnosti po maši zažugali, ki jo je opravil dr. Janez Gril, dejal govornik Jože Miketič s Preloke, so bili ti ljudje, ki so bili pomorjeni na skrivaj in brez sodbje, premladi za smrt. "In pol stoletja je moralo miniti, da lahko na glas izgovorimo vaša imena. Del krivde za to nosimo tudi sami, saj smo v strahu za lastne materialne dobrine raje molčali. Čeprav dejanj, storjenih med vojno ali kmalu po njej, ne moremo in ne smemo pozabiti, pa odpustimo lahko in tudi moramo odpustiti. Ne sprašujemo, kdaj nam bodo drugi ponudili roko sprave, ampak jo poskušamo ponuditi sami," je med drugim dejal Miketič ter pristavil, da so tudi te žrtve, ki so bile nekoč zavržene, ponižane in zasramovane, končno le dobile svoj prostor med krajani.

V bogatem kulturnem programu na žalni slovesnosti so sodelovali domači recitatorji in pevke, oktet bogoslovcev, zahvalil pa se je župnik Vinko Guna.

M.B.-J.

JANEZ ŠTEFANIČ - SEMIŠKI PODŽUPAN

SEMIČ - Semiški občinski svet je prvi od vseh treh belokranjskih občin sprejel tako statut kot tudi proračun občine. Na zadnji seji so svetniki imenovali tudi podžupana. Semiški podžupan je postal dipl. inž. Janez Štefanič, direktor Iskre. Kot je v obrazložitvi zapisal župan Bukovec, je Iskra največje podjetje v občini, njen razvoj pa je močno povezan z razvojem in uspešnostjo te tovarne.

IZOBRAŽEVANJE VINOGRADNIKOV - Kmetijska svetovalna služba Trebnje je zadnji petek v maju povabila vinogradnike z območja Šentruperta, Trebelnega in Mokronoga na terenski ogled vinogradov Ivana Gorenc na Hrastnem in Franca Tramieta na Veliki Strmici. Na obeh ogledih vinogradov, ki ju je vodil inž. Jože Maljevič, je bilo okrog 60 vinogradnikov. Nič kaj dosti manjše ni bilo zanimanje za predavanje inž. Jurija Mamiloviča iz tovarne Pinus (na posnetku) v gostilni Jaklič v Šentrupertu, kjer je beseda tekla o varstvu rastlin. (Foto: P. P.)

Turizem ni le Kolpa

Belokranjci o turizmu, ki naj bi se razvijal hitreje kot doslej

ADLEŠIČI - Decembra lani je bil ustanovljen delovni odbor za razvoj obkolpskega turizma, v katerem so predstavniki črnomaljske, metliške in semiške občine. Vendar se je odbor sestel šele v drugi polovici maja in še to na pobudo turističnega društva Adlešiči.

Na sestanku v galeriji Raztresen v Jankovičih pri Adlešičih, na katerem sta bila tudi predstavnika Dolenjske turistične zveze in Turistične zveze Slovenije, so poudarili, da bi morali prepričati tiste, ki imajo denar, da bi vlagali v turizem ob Kolpi. Vendar belokranjskega turizma ne bi smeli graditi le na Kolpi, temveč bi morali povečati turistično ponudbo tudi izven kopalne sezone. Gre predvsem za turizem v hribovitih vinorodnih krajih. Več pozornosti bo potrebno nameniti tudi informiranju o belokranjskem turizmu. Sicer pa bodo Belokranjci z odloki in nadzorom onemogočili neprimerno obnašanje turistov, povsod ob Kolpi pa naj bi poleg turistične takse pobirali tudi parkirnine. Čim prej naj bi dokončali projekt blagovne znamke Bele krajine ter projekt za označevanje turističnih objektov in zanimivosti. Razumljivo pa je, da bodo morali pri razvoju turizma dobro sodelovati vsi trije župani, saj naj bi, nenazadnje, Bela krajina v turizmu nastopala enotno.

M.B.-J.

20. ŠPORTNE IGRE BODO V SOBOTO

ČRNOMELJ - Za jubilejne 20. športne igre upokojencev Bele krajine in Dolenjske, ki bodo 3. junija v Beli krajini, je prijavljenih rekordno število ekip. V petih športnih disciplinah bo nastopilo kar 48 ekip. Ženske bodo nastopile v kegljanju in pikadu. Tekmovanja bodo v raznih krajih: streljanje v Semiču, pikado v Metliki, šah v Črnomlju in kegljanje v Kanizarici pri Črnomlju. Ker v Beli krajini ni ustreznih balinišč, bodo morali balinarji nastopiti na Mirni.

J. D.

Ni razlogov za revizijo proračuna

TREBNJE - Nadzorni odbor občine Trebnje, ki ga vodi Lojze Metelko, je občinskemu svetu po temeljitem pregledu in analizi zaključnega računa proračuna občine Trebnje za leto 1994 izrazil mnenje, da ni razlogov za revizijo proračunske porabe za lansko leto. Po besedah članice odbora Jožefe Grošelj - Murčehajč, ki je v odsotnosti predsednika Metelke pojasnjevala občinskemu svetu ugotovitve odbora, moti, da včasih ne ve desna roka, kaj dela leva. Zaključni račun je formalno pravilno sestavljen, opazna pa so neskladja med podatki, ki izhajajo iz premoženjske bilance občine Trebnje in pisnimi pojasnili posameznih postavk. Skratka, odbor je ugotovil nepreglednost in nejasnost izkazov proračunske porabe, neusklajenost podatkov v različnih izkazih in poročilih in predlagal svetu, naj določi, kolikokrat letno je nadzorni odbor dolžan preverjati in poročati o razpolaganju s premoženjem. Svet je sklenil, naj bo to vsako četrletje, in soglasno sprejel poročilo odbora.

P. P.

60 LET GD VELIKI GABER

VELIKI GABER - Ob 60-letnici GD Veliki Gaber bo v nedeljo, 4. junija, ob 15.45 slovesen sprevid domačih in gostujočih gasilskih društev z godbo na pihala, po maši v čast sv. Florijana pa bodo gabski gasilci razvili svoj prapor, blagoslovili sliko sv. Florijana in podelili priznanja. Seveda bodo praznovanje sklenili z veliko vrtno veselico, na kateri bodo za pijačo, jedajo in srečeval poskrbeli domači gasilci, za zabavo in ples pa ansambel Rubin.

Kaosu ob topli Kolpi odklenkava

Podjetje Gostinstvo in turizem Metlika si obeta poleti veliko gostov v podzemeljskem in metliškem kampu - Sanitarni objekt in nova dostopna cesta - Kopalni vlak?

METLIKA - V podjetju Gostinstvo in turizem Metlika (GTM) tečejo še zadnje priprave na kopalno sezono, saj si glede na lanske letošni obisk in na letošnje povpraševanje obetajo veliko turistov.

Tako so se odločili, da bodo v Podzemlju postavili montažni sanitarni objekt s stranišči, umivalniki, tuši in koriti za pomivanje posode. Po besedah direktorice GTM Vere Pešljeve vlada za kamp, v katerem je prostora za 50 kampirnih enot, na šotrišču pa za dodatnih 20 šotorov, veliko zanimanje. "Po dosedanjem odzivu sodeč, bo zasedenost podzemeljskega kampa vsaj 80 odst.

Lani smo bili prvič v katalogu kampov v Sloveniji, ki je napisan tudi v tujih jezikih, a tujcev ni bilo. Verjetno bo tako tudi letos. Ne le zaradi meje. Zavedamo se, da tujci potrebujejo več časa, da spoznajo Kolpo," pravi Pešljeva ter pristavi, da se bodo trudili, da bo podzemeljski kamp postal višje kategorije. O razširitvah ne razmišljajo več, pač pa bodo popestrili ponudbo, predvsem na športnem področju. Sicer pa bo v kampu oskrbnik, ki bo na voljo 24 ur na dan.

Kot kaže, bo letos ponovno oživilo metliško kopalnišče s kampom.

Ker se na številne pozive tako občine kot podjetja GTM, naj rešijo problem z dostopom do kopalnišča, pristojna ministrstva niso odzvala, je

lani občina težavo rešila sama. Zgradila je dostopno cesto, da kopalni na slovensko kopalnišče ne bodo hodili

Pešljeva je povedala, da s slovenskimi železnicami načrtujejo, da bi julija in avgusta vsak dan iz Ljubljane v Metliko in nazaj vozil kopalni vlak. Kopalce bi z avtobusom po želji odpeljali na kopalnišča v Metliki, Podzemlju ali na Primožku. Tudi na ta način želijo Belokranjci čim več Slovincem približati del najdaljše slovenske obale. Hkrati pa jih poudariti, da bo kaos, ki je nekdanji kopalni sezoni vladal ob Kolpi, odklenkalo.

več skozi mejni prehod. Poglobili so tudi strugo reke na kopalnišču, preko javnih del uredili obrežje, vse poletje bo odprt gostinski objekt, s slovenskimi taborniki pa se GTM dogovarja o taborih v kampu.

M. BEZEK-JAKŠE

Le za krajevne ceste zelena luč

Občinski svet v Trebnju bo dal denar le za asfalt na krajevnih cestah - Kdaj bo denar za posodobitve lokalnih cest, ne ve nihče v občini - Gradbena sezona ne čaka

TREBNJE - Občinski svet v Trebnju na petkovi seji ni sprejel začasnega programa del na komunalno-cestnem področju, vrednega okrog 46 milijonov tolarjev, ki ga je pripravila občinska uprava. Svet je sklenil, da po dosedanjih oborih lahko računajo na denarje iz občinske manjše le tisti gradbeni odbori za krajevne ceste, ki imajo že vse nared za dokončanje del oz. za asfalt.

Zaradi pomanjkanja denarja in višje sile lani namreč niso dokončali nekaterih del, zato naj bi izvajanje teh nalog prenesli na letošnje gradbeno sezono. Tako so lani iz republiškega proračuna za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij sofinancirali tudi program rekonstrukcij in asfaltiranja lokalnih cest v krajevni skupnosti Sela Šumberk, in sicer ceste od Loga do odcepa za Volčje jame v dolžini 1.300 m, nadalje v KS Trebelno 2.800 m dolgega odseka ceste od Španovega mostu do Štatenberka in naposled še poldrugi kilometer ceste od Medve do Vederine v KS Šentrupert. Vsi trije omenjeni odseki cest so pripravljeni za asfaltiranje. Skupaj bi gradbena dela in asfalt na teh cestah stali 26,6 mili-

jona tolarjev.

Republika je sodelovala tudi pri sofinanciranju izgradnje primarnega vodovodnega omrežja v KS Veliki Gaber, in sicer s posojilom za izgradnjo vodovoda visoke cone - Medvedjek. Lani so zgradili 100 kubični rezervoar, krajani Medvedjeka pa so letos že položili tudi del sekundarnega omrežja. Da bi čimprej omogočili obratovanje tega sistema, je nujno zgraditi črpališče in tlačni vod.

Nujna bi bila tudi sanacija zgornjega stroja in polaganje zaporne plasti asfalta na lokalni cesti od meje KS Veliki Gaber do Šentlovenca v dolžini 1.800 m. Potrebna bi bila nadalje sanacija okrog 400 m klanca na območju Veliki Gaber

- Bič, za dokončanje gradbenih del pri izgradnji vodovodnega omrežja visoke cone v KS Veliki Gaber pa bi potrebovali še 7 milijonov. Za vsa ta dela so že opravili javne razpise za izbiro najugodnejšega izvajalca. Občinski svet je soglašal s pred-

Nekateri svetniki so menili, da novomeški cestarji kot najcenejši izvajalec del niso tudi najprimernejši zavoljo vprašljive kakovosti del. Opozorili so še, da so preslabo pripravljena zemeljska dela nemalokrat kriva za slabe ceste oz. za njihovo kratko življenjsko dobo. Po besedah Jožeta Vencija (SDSS) naj ne bi smeli ljudi, ki imajo vse pripravljeno za asfalt, za norce, ampak jim je treba dati denar.

logom, da za zdaj ostane merilo soudeležbe občinskega proračuna pri asfaltiranju krajevnih cest tretjina vrednosti od položenega asfalta.

P. PERC

Trebanjske iveri

TOŽARJENJE? - Prvak trebanjskih socialdemokratov Jože Venčič in njegov strankarski kolega Jožek Kotar sta v občinskem svetu SKD SLS in SDSS, kadar potrebujejo večino. Kot smo že poročali, tretjinski občinski svet ni dobil dveh tretjin potrebne podpore, dokaj disciplinirani svetnikom SKD in SLS pa se je vzdržal, in Kotarja, občinski praznik Baragov rojstni dan, kar je bil temeljni kamen splošne za nesprejetje statuta. Vencelj je na dobro razpazljano obveščevalno mrežo in je po teh dogodkih zvedel, da naj bi ga predstavnik SKD in SDSS tožarili pri Janezu Janši oz. Vencelju. Zato je preveč levo od trebanjskih poslancev v državnem svetnem levičarsko morebiti tudi nemikar Božo Kravcar in Marjan Bukovec (oba SLS), ki sta nepričakovano izpadla iz vodstva stranke

GORICE - Predlog župana Ciriha Pungartnika na petkovem zasedanju občinskega sveta, naj bi dnevnemu oz. vsaj s točkama o imenovanju župana, je na glasovanju porazil. Za je bilo 10 svetnikov, proti pa so se vzdržali. Pungartnik je povedal, da ni odstopil od imenovanja tajnika - koliko je sodeloval pri sestavi dnevnega reda tega praznanja. Na vprašanje svetnika Ivana Vovka (ZLSD), zakaj se dnevnemu red ne usklajuje med predstavniki občinskega sveta in županom, je predsednik sveta dr. Marjan Pavlin pojasnil, da je župan pri dnevnem red in nanj ni imel nobenega vpliva, Pungartnik pa je odvrnil, da to ne bo držalo.

Št. 22 (2390), 1. junija 1941.

IZ NAŠIH OBČIN

1100 let prve omembe Brestanice

Krajevna skupnost se pripravlja na proslavo visoke obletnice prve pisne omembe kraja - 50 let lovcev, zbora in kulturnega društva ter vrnitve izgnancev

BRESTANICA - Tukajšnja krajevna skupnost praznuje letos vse leto. Minuli konec tedna so svojo 50-letnico proslavili lovci, to soboto pa bo praznično za ljubitelje zborovskega petja, saj bodo brestaniški pevci gostili svoje dolgoletne prijatelje iz mešanega pevskega zbora Singerkranz iz Obriegheima. Zbor bo pel na koncertu to soboto, 3. junija, ob 18. uri na dvorišču gradu Rajhenburg, v primeru slabega vremena pa v šolski dvorani uro pozneje.

V sredo, 7. junija, ob 16. uri načrtujejo na grajskem dvorišču še revijo šolskih pevskih zborov občine Krško. Če bo slabo vreme, bodo s prireditvijo poskusili v petek ob isti uri. Prireditve organizirajo Društvo

SLAVNOSTNA SEJA OB PRAZNIKU OBČINE

BRESTANICA - Podpredsednik občinskega sveta Robert Kerin je za v sredo, 7. junija, ob 17. uri na gradu Brestanica sklical slavnostno sejo sveta, s katero bodo počastili občinski praznik. Slavnostni govornik bo župan Danilo Siter.

BITI ČLOVEK ZA ČLOVEKA

KRŠKO - "Darovanje krvi je prispevek človeka človeku in hkrati zagotovilo, da jo bo prejel, če jo bo potreboval," pravijo pri Območni organizaciji Rdečega križa v krškem in vabijo vse, ki želijo izkazati svojo humanost, da darujejo kri. Krvodajalske akcije bodo: v torek, 6. junija, v OŠ Leskovec, v sredo, 7. junija, v OŠ M. Rostohar, v četrtek, 8. junija, v OŠ Senovo in v petek, 9. junija, v OŠ Kostanjevica, vsakič med 7. in 13. uro.

Stane Nuncič

V torek popoldne so se na pokopališču in še prej na žalni seji v Krškem poslovili od Staneta Nunciča, nekdanjega podpredsednika okrajja Krško, večletnega predsednika občinske skupščine in direktorja Agrokombinata Krško.

Nuncič je bil med vojno aktivist OF in partizan Kozjanskega odreda. Po nekaj letih službovanja po Sloveniji se je vrnil v Krško in ga močno zaznamoval s svojim delom. Kot predsednik občine Krško je bil pobudnik vsestranskega razvoja občine, zavzemal se je za razvoj gospodarstva, zlasti industrije. V njegovem času je začelo podjetje Videm, takratni Djuro Salaj, rasti v industrijskega velikana in ustanavljal so se začela nova podjetja.

Prižadeval si je za razvoj šolstva in bil tudi pobudnik ustanovitve srednje šole v Krškem. V njegovem času se je začela razvijati komunalna infrastruktura, modernizirale so se prve ceste, začelo se je vlaganje v oskrbo z vodo in električno energijo, s čimer so vasi dobile novo podobo. Zavzemal se je tudi za razvoj mesta, ki se je v tistem času združilo z Vidmom in dobilo nov zagon.

Stane Nuncič je imel tudi posluš za razvoj kulture, še posebej se je vključeval v obnovo in izgradnjo kostanjevkega kulturnega kompleksa. Deloval je še na različnih drugih družbenih področjih, na področju športa mu je bil pri srcu zlasti konjski šport, pri društvi gasilstvo. Dolga leta in vse do smrti je vodil občinsko organizacijo ZZB NOV, kjer si je prizadeval za ohranjanje pozitivnih tradicij NOB in se boril proti potvarjanju njegove zgodovine.

"Njegove znane vrline, kot so natančnost, poštenost, pravičnost, delavnost in nenehna želja po napredku, so oblikovale močno, značajsko samosvojo osebnost, ki je izžarevala v okolje ustvarjalni nemir. Kakršne koli so že kritike tega obdobja, stvarnih rezultatov in razvojnih dosežkov takih ljudi ne morejo izničiti," je ob grobu pokojniku u slovo dejal Silvo Gorenc.

prijatelj mladine Krško, ZKO Krško in šole. Osrednja prireditve ob krajevnem prazniku bo 10. junija, ko bodo s koncertom, razstavo in uporabo priložnostnega poštnega žiga obeležili 1100. obletnico prve pisane omembe kraja Rajhenburg (in obenem tudi Krškega). Konec junija (24.) bo še koncert ob 50-letnici neprekinjenega delovanja moškega pevskega zbora Svoboda iz Brestanice in obenem tudi kulturnega društva.

17. septembra bo na brestaniškem gradu vseslovenska proslava ob 50. obletnici povratka izgnancev, ki bo združena s proslavo aktivistov in borcev Kozjanskega odreda. Točno na dan prve omembe kraja (29. septembra) pripravlja osnovna šola zaključek projektne naloge o preteklosti Brestanice s proslavo in dnevom šole. Decembra bo zaključna

prireditve ob 50-letnici kulturnega društva Svoboda Brestanica, na kateri se bo predstavila znova obujena dramska sekcija.

Proslave v zvezi s 1100. obletnico prve omembe kraja vodi krajevna skupnost, sicer pa pri posameznih prireditvah sodelujejo lovci, šola, turistično in kulturno društvo. "Želimo spoštljivo praznovati obletnico, a ker smo ugotovili, da občina tega ni pripravljena niti zmožna podpreti, smo ostali v mejah svojih zmogljivosti," pravi predsednik sveta KS Mirko Avsenak. B. D. G.

MALČKI V NEDELJO

KRŠKO - Vzgojno-varstveni zavod Krško vabi to nedeljo ob 15. uri in ob 16.30 v Kulturni dom Krško, kjer bosta dve prireditvi pod naslovom Rad imam svoj kraj.

KOMEDIJA V KRŠKEM

KRŠKO - V soboto ob 20. uri bo v Kulturnem domu Krško Mestno gledališče ljubljansko uprizorilo komedijo Toneta Partljiča "Štajerc v Ljubljani".

Kdo bo plačal dvorano?

Vsi podpirajo gradnjo večnamenske športne dvorane pri novi šoli - Kdo koliko plača, še nihče ne ve

BREŽICE - V Brežicah mnogi težko pričakujejo informacijo projektantov nove srednje ekonomske šole in pripadajočih objektov, ki naj bi dokončno rešili, kolikšen delež za športno dvorano bo morala kriti občina. Odločitev oblasti in tudi večine na javni razpravi treh mestnih KS je namreč bila, da bi bilo za mesto dobro, če bi namesto predvidene telovadnice s finančno pomočjo občine zgradili večnamensko športno dvorano velikosti dobovske.

Laiki zdaj ocenjujejo, da naj bi soinvestitorja prispevala vsak polovico, šele stroka pa bo rekla svoje o tem, kolikšna je razlika v ceni med 1000 in 2000 kvadratnih metrov veliko športno dvorano. Kot je na seji gradbenega odbora dejal župan Jože Avšič, je vprašanje tudi, kdo bo pri dvorani soinvestitor: država ali občina.

Brežičani so ustanovili gradbeni odbor, čeprav je investitor gradnje država, ki je koncesijo za vodenje do

dokončne izgradnje (vse zadeve razen financ) dala mariborskemu Projektu. Odbor bo skrbel za usklajevanje občinskih interesov z interesi ministrstva in vodil uresničevanje občinskih obveznosti pri naložbi: zagotovitvi komunalno opremljenega zemljišča ter sofinanciranju nadstandardne športne dvorane in atletskega stadiona ob šoli (pol atletske steze bo gradilo ministrstvo).

Račun zdaj še ni jasen, bolj bo v drugi polovici junija, ko bodo predstavljeni projekti. V juniju se bo že začela priprava terena za gradbišče (dovozna cesta), v začetku julija pa naj bi položili temeljni kamen, da bi do septembra 1996 končali gradnjo. Poleg dodatnih športnih objektov in večnamenske dvorane, ki jo v mestu zelo pogrešajo organizatorji večjih prireditev, bo mesto deležno še vlaganj v komunalno infrastrukturo (elektrika, voda, kanalizacija, telefon, javna razsvetljava, pločniki, kolesarska steza).

Ali bo občina vse to zmožna plačati in kdo bo poleg nje še sofinanciral občinski del naložbe - o tem se bo v Brežicah še govorilo. Občinski odlok zavzema krajevne skupnosti, da za take naložbe tudi same prispevajo 15 odst. vrednosti (iz samoprispevka, lahko pa, kot je navedel župan Avšič, tudi s pomočjo donatorstva, sponzorjev, rednih sredstev KS). Vase krajevne skupnosti so to storile že večkrat, iz mestnih pa je že slišati glas, da je večnamenska dvorana stvar vse občine.

B. DUŠIČ GORNIK

SREČANJE KMETIC POSAVJA

KRŠKO - Društvo kmetič Krško pripravlja razstavo ročnih del, ki jo bodo odprli jutri ob 11. uri v Kulturnem domu Krško. Ob otvoritvi bo krajši kulturni program in govor krškega župana. Razstava bo odprta še v soboto in nedeljo med 9. in 20. uro. V soboto ob 14. uri se bo začelo posavsko srečanje kmetič v gasilskem domu v Leskovcu pri Krškem. Tudi tu bo kmetice pozdravil župan, nastopili bosta folklorna skupina iz Pišec in plesna skupina Harlekin iz Kostanjevice, po kosilu pa bodo za prijetno druženje poskrbeli Stranjski fantje. Na srečanju bodo podelili tudi priznanja in pohvale ob praznovanju 20. obletnice Društva kmetič Krško.

JELKO KACIN NA GASILSKI PARADI

BREŽICE - Gasilska zveza Brežice priredi v nedeljo, 4. junija, ob 10. uri gasilsko parado po Bizeljski cesti, v kateri se bodo predstavili gasilci z gasilsko tehniko. Ob 10.45 se bo začelo zborovanje ob 40-letnici Gasilske zveze, dnevu gasilcev in ob 15. obletnici 9. kongresa gasilcev Slovenije. Zborovanje s kulturnim programom in slavnostnim nagovorom ministra za obrambo Jelka Kacina bo na dvorišču brežiškega gradu. Po programu bo družabno srečanje v grajskem parku, že jutri ob 20. uri pa bo v gasilskem domu v Brežicah svečana seja Gasilske zveze s podelitvijo priznanj.

Posavje dobilo ekološko gibanje

Predsednik Peter Špiler

SLOVENSKA VAS - V petek, 26. maja, je bil v prostorih Galerije Hamer v Slovenski vasi ustanovni zbor društva Slovensko ekološko gibanje za Posavje in okolico. V Sloveniji je to 7. regijski odbor, siva lisa pa ostajata le Dolenjska in Bela krajina. V to nevladno, neprofitno in nepolitično organizacijo je v državi vključenih okoli 600 članov, ki delujejo v 30 projektih skupin, njihova skupna želja pa je prispevati k ekološki prenovi.

Pred posavskim gibanjem je prav gotovo veliko dela, na petkovem zboru pa so podali kar nekaj izhodišč za program. Kot je povedal glavni tajnik slovenskega ekološkega gibanja Karel Lipič, si prizadevajo, da bi Slovenija postopno izstopila iz jedrske družine, energijo pa bi bilo mogoče v 8 do 10 letih nadomestiti z alternativnimi viri, saj se ne morejo strinjati s tem, da bi JE Krško obratovala še 40 let. Poslanec Marjan Šetinc je opozoril tudi na možno pobudo za rento zaradi možne polucije jedrske elektrarne, prav tako pa bodo razvrednotena zemljišča zaradi graditve savskih elektrarn.

V Sloveniji je 50.000 divjih odlagališč, samo v brežiški občini jih je več kot 7.000, marsikje v Posavju pa še vedno niso urejeni odvozi smeti. Še bolj pereč problem kot smetišča pa je nenačrtna izraba plodne zemlje.

T. G.

DRŽAVNO PRVENSTVO RIBIČEV INVALIDOV

BRESTANICA - Pred ribiškim domom na ribnikih v Mačkovcih pri Brestanici se bodo v soboto jutraj zbirali slovenski ribiči - invalidi. Ti se bodo že četrteč zapored pomerili na državnem prvenstvu v ribolovu s plovcem. Tekmovanje organizirata Društvo invalidov Krško in Ribiška družina Brestanica. Po popoldanski razglasitvi rezultatov bo družabno srečanje.

Z MANJ POSREDNIKI DO FIATA - GPB Brežice, d.o.o., je postal od uvoznika firme AVTO MAKAR pooblaščen prodajalec osebnih avtomobilov fiat za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje. Prodajalec zagotavlja, da bo po vsej zanesljivejša dobava in ugodnejša cena za omenjena vozila, za katera vlada veliko zanimanje. Kupci sprašujejo predvsem za model punto, novince med fiat. Obvljubljajo tudi boljše oskrbo z rezervnimi deli in boljše servisno dejavnost. (Foto: M. Vesel)

Tovarna pohištva "osvaja" Rusijo

Svoje spalnice razstavila na moskovskem sejmu - Računa na postopno povečanje prodaje na ruskem tržišču - Neposredni nastop in sodelovanje z ruskimi podjetji

BREŽICE - Tovarna pohištva Brežice je od lanske realizacije 12 milijonov marek kar 60 odst. ustvarila z izvozom. Zgodnja leta se je kot izvoznik srečeval s številnimi težavami zaradi neugodnih tečajev. Izvoz padca vrednosti švedske krone so tako morali popolnoma zapustiti švedsko tržišče. Od lanskega junija podjetje posluje brez blokiranih računov in redno plačuje delave.

Kot je povedal vodja prodaje v podjetju Brane Žmavčič, zdaj pospešeno iščejo nova tržišča, na katerih bi radi povečali delež lastnih programov, saj zanje lahko dosežejo boljše ceno. Za tuja tržišča so pripravili dva nova modela spalnic, eden je oblikovan posebej po zahtevah ruskega trga, drugi za makedonski trg. Svoje spalnice so od 15. do 21. maja razstavljali tudi na specializiranem sejmu stanovanjske opreme Evroekspozemel v Moskvi.

Za TP Brežice je bila to prva samostojna predstavitev v Rusiji, čeprav se brežiško pohištvo prodaja tam že od začetka razpada SZ. Lani so po posrednih prodajnih kanalih prodali za 400.000 dolarjev blaga, za cilj pa so si postavili, da v naslednjih

dveh letih povečajo to vsoto na 1 milijon dolarjev. "Predstavitev na sejmu smo izkoristili za neposredne stike in pogovore s trgovskimi podjetji v Rusiji, saj ocenjujemo, da je težko direktno pokrivati tržišče. Trg naj bi tako obdelovali skupno s tamkajšnjimi podjetji in organizirali prodajni servis. Ruski trg je značilen po močni zaščiti domače proizvodnje, ima velike potenciale za lastno proizvodnjo pohištva, trenutno sicer še z zastarelo opremo, a to se bo izboljšalo," ocenjuje Žmavčič.

TP Brežice je začela s prodajo v Moskvi, vendar gre le za odskočno desko, saj je v glavnem mestu zelo velika konkurenca. Zato vidijo

TIK PRED OTVORITVIJO - V petek popoldne so lovci opravljali še zadnja dela pred večerno otvoritvijo lovske razstave. Razstava, ki je bila še posebej zanimiva za otroke in je bila odprta od sobote do večera, in to ves dan. (Foto: B. D. G.)

50 let lovske družine iz Brestanice

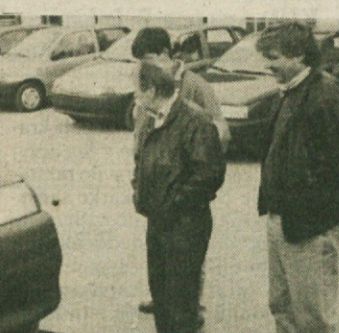
Proslava, Hubertova maša in lovska razstava

BRESTANICA - Lovska družina Brestanica je te dni počastila 50-letnico obstoja. Pretekli petek so na gradu Rajhenburg pripravili proslavo, na kateri je zapel Lovski pevski zbor iz Globokega, na prvem javnem nastopu pa so se pokazali tudi lovske rogisti iz Dobove. Domači lovci so v grajskih prostorih pripravili zanimivo lovsko razstavo.

V soboto zvečer so na gradu pripravili Hubertovo mašo, pri kateri so s posebno glasbo, napisano za spremljavo maše nastopili Zasavski rogisti iz Litije. Župnik je za ta praznik mašo posvetil sv. Hubertu, zaščitniku lovcev ter blagoslovil divjad in lovce. Na koncu so po starem običaju izročili tistemu, ki je uplenil srnjaka, zeleno vejico.

Brestaniški lovci se ponašajo tudi z lovskimi psi, med katerimi jih je kar 32 šolanih in preizkušenih, trije pa so šolani tudi za krvno sled. Družina ima lepo obnovljeno lovsko kočjo na Dobrovi nad Brestanico, bivač v Zalogu, 30 visokih prež, 25 krmišč za fazane, dve za race in eno za divje prašiče. Imajo tudi 165 solnic za srnjad in letno uredijo okrog 10 km lovskih stez. Njihovo strelišče za glinaste golobe je bilo prenovljeno v letu 1992, zanno pa je še po tem, da na njem brestaniški lovci prvi v Posavju izvedli nočno streljanje na glinaste golobe.

B. D. G.

Z MANJ POSREDNIKI DO FIATA - GPB Brežice, d.o.o., je postal od uvoznika firme AVTO MAKAR pooblaščen prodajalec osebnih avtomobilov fiat za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje. Prodajalec zagotavlja, da bo po vsej zanesljivejša dobava in ugodnejša cena za omenjena vozila, za katera vlada veliko zanimanje. Kupci sprašujejo predvsem za model punto, novince med fiat. Obvljubljajo tudi boljše oskrbo z rezervnimi deli in boljše servisno dejavnost. (Foto: M. Vesel)

Brežičani svojo prihodnost predvsem na drugih področjih Rusije, ki še niso pokrita s ponudbo. Poleg tega, da se podjetje stalno predstavlja na domačih sejmih in na sejmih na območjih nekdanje Jugoslavije, je lansko leto prvič poskusilo tudi na sejmu pohištva v Bukaresti. Tako je poseglo tudi na romunsko tržišče,

Kot so v razgovoru z Delovim dopisnikom iz Moskve Darianom Koširjem povedali predstavniki TP Brežice, pogrešajo politično podporo nastopanju slovenskih podjetij na ruskem tržišču. Niso še podpisali ustreznih meddržavnih sporazumov, promocije Slovenije na ruskem trgu skorajda ni, da ne govorimo o odsotnosti skupnega gospodarskega nastopanja v Rusiji.

Čeprav ima ta država močno razvito lastno lesno industrijo, ki je druga najmočnejša panoga v državi.

B. D. G.

Novo v Brežicah

STOLP - Potem ko so domačini v Cerkljah že pripravljali pluge, da bodo sli orat na steze nekdanjega vojaškega letališča v svojem kraju, jim je mogoče, ampak prijazenji piloti. Letališče je tako vendarle pravo. Samo zidarje bodo nanj še morali poslati iz obrambnega ministrstva, stolp, drugače bodo tuji vojaški atašeji mislili, da ga je večeraj zadel raketa.

ZNA - Kot je zadnjič rekel Janez Janša, je bil Jelko Kacin v vojni za Slovenijo kot tiskovni minister pravi človek na pravem mestu, zdaj pa je mogoče glavica. Ampak je Kacin ni smel imeti v Ljubljani na proslavi manjšem obsegu izvedel v soboto v Cerkljah. Pa se ni zaradi nje zgodilo nič nenavadnega, če odštejemo stroške za nekaj vate v ušesih.

SAJ GREDO ITAK NAPREJ - Brežiška občina se lahko pohvali kar 17.200 črnimi odlagališči, kar pomeni, da ima vsako gospodinjstvo svojega odvoza odpadkov, v Slovenski pa na primer so ne dolgo tega dovažali kontejner, ki pa stoji na začetku vasi, tako da imajo najbolj oddaljena. Tako ni nič čudnega, da kakšna "smer" konča kar v bližnji reki Brežici. Je vsaj zagotovljen zanesljiv odvoz.

VINA KOLESARJI ne smejo piti, če hočejo, da se bodo hitro, varno in uspešno pripeljali do cilja, pač pa so dolžni kapljico bizeljski in sremski gim udeležencem prve kolesarske dirke "Po bizeljsko-sremski vinski poti". Zagnani prireditelji iz krškega kolesarskega društva Master team, stičnih gasilci in člani domačih turističnih društev so tekmovalje in jim tako dobro, da jim tega niso mogli pokvariti niti znameniti nesporobni kolesarski sodniki z dirke "Po Sloveniji". Ljudje, ki se na kolesarske spoznajo, trdijo, da bi lahko naslednje leto dirko Po Sloveniji organizirali kar po bizeljsko-sremski vinski cesti.

ŽUPANOVE POBUDE ZDRAVSTVU

BREŽICE - Župan Jože Avšič je ministrstvu za zdravstvo poslal dve pobudi, ki se nanašata na plan zdravstvenega varstva v državi. V prvi Zavoda za zdravstveno ustanovo s sedežem v Brežicah, med drugim v drugi izraža svoje nestrojnost s prenosom zmogljivosti brestaniške porodnišnice iz Splošne bolnišnice Brežice v bolnišnico Novo mesto.

Kakorkoli se obrne, je usoda nedolžnega novinarstva levičarstvo. (Ladnak)

Malo se naučimo iz zmage, veliko iz poraza. (Japonski pregovor)

Deset posavskih zborov pelo na Pesmi Posavja 95

Repertoar navdušil občinstvo na reviji v Sevnici

SEVNICA - Deset zborov iz Posavja se je preteklo soboto predstavilo v sevnški kulturni dvorani številnemu občinstvu na tradicionalni reviji Pesem Posavja 95, ki sta jo pripravila Posavsko pevsko združenje in Zveza kulturnih organizacij Sevnice. Predsednik le-te Jože Novak in sevnški župan sta z izbranimi besedami pozdravila zbrane pevce in občinstvo, pri čemer sta poudarila tudi pomen pesmi za tesnejše regijsko povezovanje.

Nastopili so mešani zbor Jutrjanke iz Sevnice pod vodstvom Cirila Udovca, moški zbor KD Slavček z Velike Doline (zborovodja Niko Ogorevc), mešani zbor Lisca iz Sevnice (zborovodja Jurica Grakalič), mešani zbor Svit iz Krškega (bivši MePZ Viktor Parma) pod vodstvom Janka Avsenaka, mešani zbor KUD Oton Župančič iz Artič (zborovodja Miha Haler), ženski zbor KUD Brežice (zborovodkinja Elzabeta Križanič), moški zbor Svoboda iz Brestanice (zborovodja Janko Avsenak), mešani zbor Primož Trubar, Loka pri Zidanem Mostu (zborovodkinja Taja Balog), in mešani zbor Viva iz Brežice pod vodstvom zborovodkinje Simone Rožman. V pestrem sporedu so zbori zapeli po tri pesmi, od renesančnih Gallusovih do ljudskih in umetnih pesmi Ubalda Vrabca, Jakoba Ježa, Franceta Marolta, Vasilija Mirka in Vilka Ukmarja. Navkljub sorazmerno dolgem sporedu je občinstvo v soparni in vroči dvorani vztrajalo do konca. Bil je to spet prijeten kulturni dogodek.

P. P.

Igre sanj Alenke Mušič

KUD Artoteta Bela krajina je popestril razstavo slikarke Alenke Mušič še s predstavitvijo zdrave prehrane

ČRNOMELJ - Kulturno-umetniško društvo Artoteta Bela krajina je pretekli teden v Špelčevi hiši v Črnomlju pripravilo razstavo svoje članice, slikarke samoukinje Alenke Mušič iz Semiča. Čeprav se s slikarstvom ukvarja le ljubiteljsko, je s svojimi deli sodelovala že na nekaj razstavah, v Črnomlju nazadnje leta 1991, udeležila pa se tudi obeh binalov.

Tokratna razstava Mušičeve je pregledna, na njej so dela, nastala v zadnjih letih. Loteva se različnih tem, pri srcu pa so ji mnogotere tehnike. Kot je v vabilu na razstavo zapisal Dušan Lipovec, je Alenka Mušič ustvarjalka, ki doživlja svoj likovni svet spontano in ga izraža kot fantazijske krajine ali pa na svojski način povezuje realne in idealne likovne prvine, ki so lahko iluzorni prostori sanjskega sveta. Simbolne podobe notranjega jaza so v slikarsko govorico preneseni

podzavestni spomini, doživljanja in sanjarjenja. Zato ne čudi, da so tokratni Alenkini razstavi dali naslov Igre sanj. Ne nazadnje gre, kot je na otvoritvi dejala Ksenija Khalil, ki je razstavo tudi odprla, v Alenkinih delih za poigravanje s tehniko in obliko, kakor se tudi sanje prepletajo in spreminjajo obliko in pomen.

Poleg likovne razstave, ki bo na ogled do 8. junija, pa prodajalna Aria, ki je prva bio trgovina v Črnomlju, v Špelčevi hiši razstavlja svoj prodajni program zdrave hrane, ki obsega sadje, zelenjavo, sejtan, olja, žita, stročnice, pecivo in drugo. Ker je večina zdrave hrane, ki je na ogled, uvožena, ne bi bilo napak, če bi si razstavo ogledali tisti, ki se ukvarjajo s kmetijstvom. Prav gotovo bi dobili kakšno idejo, kaj vse je moč narediti in ponuditi kupcem iz v Sloveniji pridelane hrane.

M. B.-J.

SLIKARSKA DELA IN ZDRAVA PREHRANA - Semiško slikarko Alenko Mušič (v sredini) in njena dela je na otvoritvi razstave v črnomljski Špelčevi hiši predstavila Ksenija Khalil (levo), prav tako pa tudi zdravo prehrano, ki jo je na ogled postavila Majda Belavič Pupič iz trgovine Aria (desno). (Foto: M.B.-J.)

Korak za korakom do okrevanja

24. in 25. maja zaključek kreativnih delavnic v Novem mestu - Likovna razstava udeležencev delavnic, predvsem otrok in mladine iz BiH in Novega mesta - Okrogla miza

NOVO MESTO - V nedavno odprtem Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu se je v četrtek in petek, 24. in 25. maja, zvrstilo kar nekaj kulturnih prireditev ob zaključku kreativnih delavnic z naslovom Korak za korakom do okrevanja, katerih avtor je dr. Arpad Barath. Osnovni namen srečanj, ki so jih organizirali Mestna občina Novo mesto (glavna koordinatorka Branka Bukovec), Slovenska fundacija Ljubljana in Nacionalni odbor evropske mladinske akcije proti rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu in nestrpnosti Ljubljana, je bilo razmišljanje na temo: vsi smo drugačni - vsi smo enakopravni.

Od lanskega leta, točneje od 1. oktobra, so v Novem mestu potekale kreativne (psihološke) delavnice, ki se jih je udeležilo 120 članov, predvsem otrok in mladine iz BiH in Novega mesta. V program dr. Arpada Baratha so se lahko vključili s sodelovanjem v likovni (vodja Daša Matul), literarni (vodja Marija Tuskar) ali glasbeni delavnici (vodil Miro Vučenović). Ob zaključku kreativnih delavnic pa so 25. maja pripravili otvoritev razstave

likovnih del.

26. maja je sledila okrogla miza z naslovom Kako živeti skupaj, na kateri so s svojimi prispevki sodelovali različni gostje. Po uvodnem pozdravu Vasje Fuis z Mestne občine Novo mesto so udeleženci lahko najprej prisluhnili spisu Begunstvo - res samo breme za državo, priorja p. Janeza Holleisteina iz samostana Pleterje, v katerem je nakazal, da bi Slovence srečanje z bosansko kulturo, mentaliteto in verskimi prepri-

čanja lahko bogato oplodilo in jih pripravilo na posebne naloge v Evropi, da bodo postali most med Vzhodom in Zahodom. O letošnji Evropski mladinski akciji proti rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu in nestrpnosti, katere temeljno geslo je Vsi drugačni - vsi enakopravni, je spregovoril Mirko Vaupotič z Urada Republike Slovenije za mladino. O prihodnosti mladine je na podlagi raziskave "Mladina 93" in nove letošnje raziskave nekaj več povedala dr. Mirjana Ule s Fakultete za družbene vede in Centra za socialno psihologijo in študije mladih.

Mladina postaja bolj odprta in tolerantna. Referat z naslovom Šola in dvojezičnost je pripravila Livija Knaflič s Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani, zadnji prispevek, Brez strpnosti in solidarnosti ne moremo, pa je predstavila dr. Anica Kos - Mikuš iz Slovenske fundacije v Ljubljani. Okrogle mize se je udeležil tudi dr. Arpad Barath z Medicinske fakultete v Zagrebu, ki je s skupino prostovoljcev iz Novega mesta predstavil svoj program Korak za korakom do okrevanja. Pri udeležencih delavnic so vidne pozitivne spremembe v nekaterih temeljnih spoznavnih in vrednostnih sistemih.

Zvečer je na sklepni prireditvi sodelovalo 30 mladih iz BiH pa tudi nekaj Slovencev. Besedila za recital Kam greš, človek? je mladina ustvarila na kreativnih delavnicah. Obiskovalce sta na koncu navdušila še Aida in Sašo z lastno pesmijo Ljubezen v nas. To pa je tudi tisto, zaradi česar smo Ljudje in lahko (kljub drugačnosti) korakamo skupaj.

L. MURN

Izšla prva letošnja Rast

NOVO MESTO - Po daljšem času je končno le ugledala beli dan prva letošnja številka Rasti, revije za literaturo, kulturo in družbeno vprašanja. Številka je k naročnikom in v prodajo prišla v dvojnem obsegu, kar pomeni obilo branja, značilnega za to edino pokrajinsko revijo, ki pokriva območje geografske Dolenjske. Poslej naj bi revija redneje izhajala, saj je Mestna občina Novo mesto postala njen izdajatelj, kot soizdajateljice pa so ali še bodo pristopile druge občine, vsega najbrž kar 16 občin, o čemer piše v uvodniku glavni urednik Jože Škufca in v tem vidi lepe obete za nadaljnjo rast Rasti.

V literarnem delu revije prevladuje proza, in sicer prevod novele Hudič ruske ustvarjalke Marine Cvetajev. Prevod je opravila dolenjska pisateljica Lidija Gačnik Gombač. Ivan Gregorčič objavlja še neobjavljeno spremeno besedo k pesniški zbirki Severina Šalija V deveto deželo, prozni del pa zaključuje natis črtice Čumnata Jožeta Ambrožiča. To je prvi natis kakega dela tega pisatelja pri nas. Ambrožič je po rodu iz Novega mesta, živel in ustvarjal pa je v Ameriki. Pesniški del so zapolnili s svojimi stvaritvami pesniki Tone Pavček, Martin Kadiyec, Jure Murn, Franci Šali, Ivan Škofljanec in Marjanca Žvar.

Razdelek, namenjen kulturi, je vsebinsko pester. Uvaja ga odloček iz spominskega zapisa Igralci so prišli režiserja Jožeta Galeta (v uvodni besedi ga predstavlja Marjan Brezovar), sledi zapis Ivana Godca o Ladku Korošcu in intervju z njim, zadnji, ki ga je naš glavni urednik pevec letos pred smrtjo dal. Ob 15. obletnici smrti pisatelja Cirila Kosmača je Marta Filin napisala priložnostno razmišljanje. Obsežnejše je delo kiparja Jakoba Savinška predstavlja Sonja Klemenc v zapisu Obzorja in detajli umetnikovega ustvarjanja.

Reprodukcije in fotografije njegovih del so hkrati poglavna likovna oprema celotne številke. O novoodkritih freskah Janeza Ljubljanskega v cerkvi na Stopnem piše Robert Peskar, o Dolenjski in parkih za življenje Andrej Hudoklin, Vilma Pirkovič pa je prispevala zapis o začetnih stiskah in uspehih Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu.

Gost revije je tokrat pleterski prior p. Janez Hollenstein, ki je v daljšem pogovoru z Milanom Markljem razgrnil svoje življenje in nazore ter očrtal vlogo menišva in še posebej pleterske kartuzije.

V razdelku, namenjenem družbenim vprašanjem, Bogdan Orobnik ob 50. obletnici zmage nad fašizmom in nacizmom razmišlja o Slovincih in drugi svetovni vojni. Marjan Osolnik pa piše o slovenskih dilemah glede regionalizma in povezav v svetu.

V rubriki Odmevi in odzivi sta natisnjena slavnostna nagovora dr. Franceta Bernika in Miloša Kovarja ob 24. podelitvi Krkinih nagrad, pregled lanskega dela dolenjskih arheologov, ki ga je pripravil Borut Križ, ter ocene več knjig. Mojca Ramšak piše o knjigi Hmeljnik Bernarde Potočnik, Milan Markelj o knjigi Neiztrepljeni nabožniki Damijana Sinigaja, Franci Šali pa o knjižnih novostih Dolenjske o založbi: o knjigi Ivanke Mestak v dedovi grapi, pesniški zbirki Milje Bukovca Univerzalni Homo habilis, zbirki Jožeta Sevljaka Javala setev, knjigi Jožeta Princiča o nacionalizaciji na ozemlju LR Slovenije 1945-1963 ter o knjigi Jožeta Dularja Prošel je pisani Vuzem.

Revijo zaključuje 38. nadaljevanje gradiva za dolenjski biografski leksikon, ki ga pripravljajo Karel Bačar, in Kronika kulturnih dogodkov v obdobju od lanskega decembra do letošnjega februarja.

MIM

Miklova hiša uveljavlja Ribnico

V Ribnici ustanovljajo Klub prijateljev Miklove hiše - Ta novost na slovenskih tleh bo prispevala k uveljavljanju Ribnice, v pomoč pa bo tudi njenim prebivalcem

RIBNICA - Miklova hiša v teh dneh ustanovlja Klub prijateljev Miklove hiše. Podlaga celotne zamisli in združevalna nit je ljubezen do različnih oblik kulturnega izražanja in s tem tudi priznanje in podpora dosedanjemu in prihodnjemu delu Miklove hiše. Slednje je najbolj vidno izpričala družina Arko z odstopom od zahtevka za denacionalizacijo Miklove hiše. To je bil začetek donatorstva in predstavlja simboličen začetek Kluba prijateljev Miklove hiše, katerega namen je širša pomoč Ribnici in njenim prebivalcem.

"Idejo za ustanovitev kluba po vzoru, kot ga imata pri nas Narodna galerija in Gallusov sklad, je dala kustodinja Etnografskega muzeja Marjeta Mikuž. Mi pa smo jo oblikovali po svoje, glede na posebnosti našega prostora in razmer, tako da lahko mirno rečemo, da gre za novost na slovenskih tleh," pravi direktorica Miklove hiše Vesna Poštrak. Štirje zaposleni v Miklovi hiši, ki skrbijo za celotno kulturno dogajanje v občini, so včasih v negotovosti, kako in kaj in katero pot ubrati vnaprej, zato želijo s Klubom prijateljev Miklove hiše pridobiti čim več ljudi, ki jim bodo pomagali pri tem.

"Pričakujemo, da se bodo v klub

Vesna Poštrak

janje v občini, so včasih v negotovosti, kako in kaj in katero pot ubrati vnaprej, zato želijo s Klubom prijateljev Miklove hiše pridobiti čim več ljudi, ki jim bodo pomagali pri tem.

"Pričakujemo, da se bodo v klub

včlanili tudi ljudje iz drugih krajev Slovenije, ki imajo določena znanja, sposobnosti in možnosti, s katerimi nam bodo lahko pomagali pri uveljavljanju Ribnice doma in v svetu," pojasnjuje Poštrakova. Celotna tega izhaja tudi "krona" celotne zamisli delovanja kluba. Gre za določene oblike pomoči dijakom študentom in drugim občanom Ribnice pri njihovem izobraževanju, nize pri izpolnjevanju in podobnem, ki bodo člani kluba lahko nudili ali omogočili prek svojih poznanstev.

• KAVARNIŠKI VEČER - Jutri, 24. junija, ob 20.30 bo v prostorih Miklove hiše v Ribnici kavarniški večer. Na njem bodo predstavili Klub prijateljev Miklove hiše. Vanj se lahko vključijo posamezniki in organizacije, družabniki, donatorji ali sponzorji. Včlanijo se lahko v knjižnico v Miklovi hiši ali s prijateljskimi prispevki. Vrednost prispevka in predloženim potrdilom plačilo članarine po pošti.

prijateljskih ali poslovnih vezi doma ali v tujini.

Konkretno pomoč za občane bo predstavljala tudi sklad za štipendiranje, ki bo načeloma dostopen vsem. Tudi sicer nameravajo denar zbrati iz članarin, nameniti predvsem za izobraževanje in raziskovanje ter varovanje naravne in kulturne dediščine.

M. LESKOVŠEK-SVETIČ

Novo mesto pred Iliri

Arheološka razstava v počastitev 45-letnice Dolenjskega muzeja

NOVO MESTO - V Dolenjskem muzeju so se odločili, da 45-letnico delovanja, ki jo ta ustanova praznuje letos, obeležijo predvsem delovno. Pripravili so več izvirnih razstav, osrednja pa bo jutri, 2. junija, ko bodo ob 19. uri odprli arheološko razstavo Novo mesto pred Iliri. Prav v prečevanju tega obdobja lokalne zgodovine ima muzej najdaljšo tradicijo, hkrati ko velja, da je arheološka dediščina Novega mesta izjemno bogata in se uvršča med najbogatejše v Sloveniji, po pomembnosti pa vrsta najdb uživa celo evropski sloves.

Avtor razstave je arheolog Borut Križ. Zasnoval jo je tako, da bo predstavila obdobje kulture žarnih grobišč, torej čas, v katerem se je začel gospodarski razcvet tedanje družbe. Razstavljene bodo predvsem predmeti iz dveh velikih nekropol žarnih grobov na Mestnih njivah in Kapiteljski njivi iz 9. in 8. stol. pred n. št. Gre za najstarejšo zgodovino Novega mesta in to bo prvi muzejski prikaz tega obdobja novomeške zgodovine javnosti.

Na otvoritvi bo nastopil dramski igralec Jurij Souček z odlomki iz Homerjeve Iliade. Pokrovitelj razstave je Dolenjska banka.

J. P.

PREDSTAVITEV VENICIJANK - V kočevski knjižnici so minuli petek predstavili knjigo "Venecijanke so utihnile" in njenega avtorja Franceta Fajdiga.

Venecijanke so utihnile

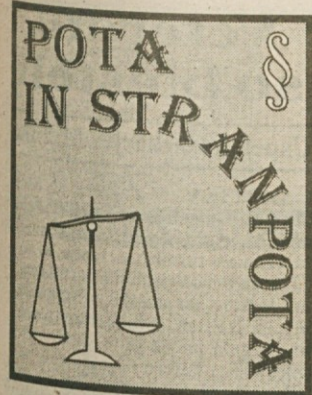
Knjiga Franceta Fajdige

KOČEVJE - Urednik Dolenjske založbe Franci Šali je minuli petek predstavil v kočevski knjižnici knjigo "Venecijanke so utihnile" in njenega avtorja Franceta Fajdiga, ki praznuje letos 70-letnico življenja. Knjiga govori o nekdanji žagi na Rogu. Precej podrobno sta urednik Šali in pisatelj Fajdiga spregovorila o vsebini knjige, ki je izšla v zbirki Utva pri Dolenjski založbi v nakladi 600 izvodov, njeno izdajo pa je z denarno pomočjo omogočila tudi občina Kočevje. Zvedeli smo tudi, da bodo letos izšla še tri dela pisatelja Fajdige, in sicer že okoli 15. avgusta pri založbi Kmečki glas "Sla po zemlji", proti koncu leta pri Prešernovi družbi "Zob za zob", vmes pa še pri založbi Enotnost novela "Lučka".

Pisatelja je pozdravil in mu čestital za njegovo delo ter 70-letnico kočevski župan Janko Veber. Glasbeni program so ob tej priložnosti izvedli učenci kočevske Glasbene šole.

PREDSTAVILI "OTOK BREZ MILOSTI" - V hotelu Valentin v Kočevju so 24. maja predstavili knjigo Dimitrija Žilevskega iz Kočevja - "Otok brez milosti". To je bila prva predstavitev knjige, ki jo je poleg avtorja predstavil Viktor Blažič, igralec Polde Bibič pa je iz nje prebral več odlomkov. Dimitrij Žilevski je ob tej priložnosti čestital in se mu zahvalil za opravljenemu delu. Tudi kočevski župan Janko Veber. Program je povezovala Mirica Dimitrijevič, ki je avtorju zastavila tudi več vprašanj o knjigi in njegovem življenju. Kje goslovskih zaporih ter taboriščih, o čemer smo obširneje v našem listu pisali, knjiga je izšla v Mariboru (Založniško in tiskarsko podjetje Rotis), bil avtor knjige aretirani in nato pred vojaškim sodiščem v Ljubljani obsodjen na 12 let prisilnega dela. Knjigo "Otok brez milosti", sta z risbami ilustriral akademski kipar Stane Jarm iz Kočevja in Andrej Levstik. Na fotografiji od leve proti desni: Viktor Blažič, Mirica Dimitrijevič, avtor knjige Dimitrij Žilevski in Polde Bibič. (Foto: J. Primc)

dežurni poročajo

MINA IZ 2. SVETOVNE VOJNE - 23. maja je 65-letni Stanko K. z Velikega Cirkna obvestil sevnške policiste, da je na dvorišču pri hiši kopal zemljo in pri tem našel kumulativno tromblonsko mino iz 2. svetovne vojne.

RAZBIJAL PO GOSTILNI - 28. maja ob 17.40 je 58-letni Rudolf D. v gostilni Križar pri Podbočju vinjen razbijal goste, zato so ga policisti do izreznitve pridržali, srečal pa se bo še s sodnikom za prekrške.

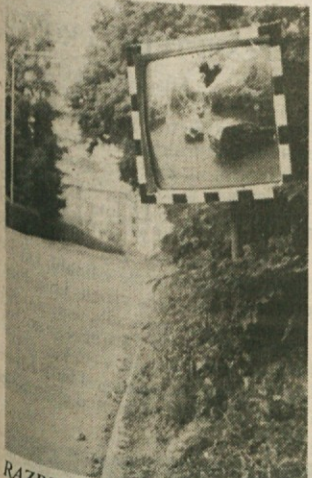
OB AKUMULATOR - V noči na 24. maj je neznan storilec s traktorja, ki ga je imela I. J. parkiranega pred gospodarskim poslopjem v Rosalini, demontiral akumulator in ga odnesel.

OB AVTO - Manj sreče je imel lastnik osebnega avta znamke Unis golf, reg. št. KK A2-937, bele barve, ki je avto pustil na parkirišču na Slomškovi ulici v Brežicah, pa ga je neznanec v noči na 23. maj odpeljal neznan kam.

PRETRGAL KABEL - J. P. s Sel pri Sentiernju je 22. maja z rovo-kopacem v Srebrničah kopal jarek za polaganje vodovoda in pri tem pretrgal kabel za medkrajevne zveze. Policisti bodo zoper njega napisali kazensko ovadbo, J. P. pa je s tem Telekomu Slovenije povzročil za 141.700 tolarjev škodo.

Z ROLKAMI V AVTO

NOVO MESTO - 25. maja ob 14.25 se je 16-letna K. L. iz Irče vasi peljala z rolkami po lokalni cesti proti nepreglednemu križišču pri gostinskem lokalu Eldorado. Ker se tu cesta spušča, se je peljala z veliko hitrostjo in ji pred križiščem ni uspelo ustaviti. Vanj je pripeljala v trenutku, ko je po prednostni cesti pripeljal z osebnim avtom 50-letni J. H. iz Irče vasi. Ta je kljub zaviranju dekle zbil, tako da se zdravi v novomeški bolnišnici.

RAZBITO OGLEDALO - Križišče Ulice Marjana Kozine in Ragovske v Novem mestu je zelo nevarna točka. To velja toliko bolj po zaporu kandijskega mostu, ko se reka vlije v pravilno križišče. Domačini se iz Ulice Marjana Kozine, ki je glede na signalizacijo stranska, zelo težko vključujejo v promet. Pri tem bi si lahko pomagali s cestnim ogledalom, vendar je to že nekaj časa razbita. Vzdrževalci cest so sicer pred nedavnost, razbitega ogledala pa niso zamenjali z uporabnim. (Foto: L. M.)

KRONIKA NESREČ

ZALETET SE JE V KAMEN - 27. maja ob 14.30 se je 63-letni Stanislav B. z Velike Hubajnice v sevnški občini peljal z motornim kolesom po lokalni cesti proti Mali Hubajnici. Ko je vozil po pregledni ovinki, je zaradi neoznanega preblizu roba vozišča zapeljal na nevarno bankino in trčil v kamen. Pri tem se je hudo poškodoval.

V OTOČNI JAŠEK - 28. maja ob 12.30 je 16-letni Damjan D. iz Orechovega vasil kolo z motorjem sedel na 15-letni Damjan F. iz laške občine. Ker je Damjan vozil preblizu roba ceste, je zapeljal na

Ko se Obrežje prelevi v Dolgo vas

Razlog v poostreni kontroli hrvaških mejnih organov - Lani v primerjavi z letom prej za tretjino več potnikov - Preusmerjanje tovornjakov na druge mejne prehode

OBREŽJE - Mejni prehod Obrežje postane občasno za voznike tovornjakov prava čakalnica, ki spominja na prekmursko Dolgo vas, vzroka pa sta premajhna pretočnost na hrvaški strani in poostrena kontrola prehajanja hrvaške državne meje, ko izvajajo hrvaški mejni organi občasno poostreno kontrolo oseb, prevoznih sredstev in blaga - za temeljit pregled tovornjaka pa so potrebne tudi 2 ali 3 ure.

Do zastojev pri prometu osebnih vozil ponavadi ne prihaja, čakajo lahko največ pol ure, za ta promet so možna tudi 4 mesta za vstop in štiri za izstop, medtem ko je za tovornjake le po ena kolona v vsako stran.

Težava je tudi s parkirnimi prostori za tovornjake, saj je teh na hrvaški strani manj kot na slovenski. Tako je najdaljša čakalna doba za tovornjake okoli 4 ure, vendar je število ur, ki jih tovornjaki preživijo na vstopu na Hrvaško, tudi večje. Slovenski mejni organi ob poostreni hrvaški mejni kontroli z obveščanjem preko sredstev javnega obveščanja in s pomočjo UNZ Novo mesto promet preusmerjajo na druge mejne prehode. Pretočnost bi se bistveno izboljšala že s posebnim voznim pasom za tovorna vozila in s povečanjem parkirnega prostora, kar pa je stvar dogovora med obema državama.

"Osebnostno nisem zaskrbljen glede trenutnih zastojev, dolgoročno pa je bolj pomembno, kaj se bo dogajalo s prometom na Balkanu, ko se bo stanje umirilo. Takrat pričakujemo prave zastoj, saj je to najkrajša pot v Evropo, ki jo lahko skrajša tudi za 700 kilometrov, pri takšni razliki pa tudi kvaliteta cest ni tako pomembna," pravi komandir postaje mejne policije Obrežje Franc Pavlin.

Promet na mednarodnem mejnem prehodu Obrežje, ki je po številu potnikov na 7. mestu v državi,

ZGOREL AVTOMOBIL

BREŽICE - 27. maja ob 19.40 je začel goriti osebni avto znamke Renault 9, last 43-letnega Roka T. iz Brežic. Na vozilu je škoda za 320.000 tolarjev.

po dolenjski deželi

- Očitno je bilo pred približno enim mesecem se zelo vroče neznanec, ki ga je v noči na 21. maj na Kandijski cesti v Novem mestu privlačila torba, v kateri je imel M. N. kar 20 kosov kratkih hlač in 6 srajc. Upamo, da si je neznanec nakradel dovolj oblačil za pasje dni in da bo vsaj nekaj časa pustil parkirana vozila pri miru.
- Zgolj s kakšnim predmetom iz avta pa niso bili zadovoljni tisti, ki so v noči na 23. maj v Brežicah s parkirišča na Bevkovi cesti poskušali odpeljati avto znamke Opel vectra. Zelnji vozniki in verjetno tudi avtomobila, so zlomili ključavnico krmila. Z avtom so se res peljali, vendar le 200 metrov, pa še to so ga morali porivati, saj drugače ni šlo. Razočarani so vectro pustili v sosednji ulici, kjer so ga našli policisti.
- Če se odpravijo državljani Bosne in Hercegovine "malo na sprehod", se kaj lahko zgodi, da jih zaradi krajevne bližine pot zanesle tudi tja, kjer bi že morali pokazati kakšen osebni dokument. To se je namreč pripetilo tudi trem sprehajalkam, 35-letni Emini, 73-letni Sediji in 36-letni Samiji, ki jih je pot zanesla kar do Slovenske vasi, kjer so mejo, nič hudega sluteč, prestopile. Junjski pohod v obljubljeni deželi se je končal na Dmrovem ob magistralni cesti Dmrovo - Gmajna, kjer so nanje naleteli policisti in jih vrnili na Hrvaško.

SLED - KRIMINAL? ZATRIMO GA SKUPAJ

Tretja številka revije Sled, ki je namenjena preprečevanju kriminala, prinaša vrsto zanimivosti in koristnih nasvetov za večjo varnost. Tako v okviru sejmja Varovanje Security obravnava varnost v Sloveniji, primerjavo z evropskimi državami. Berete lahko o umoru v finančni stiski, o zastraševanju policistov in pritožbah čez njihovo delo, o varnostnem pasu, o novih vidikih na področju varovanja in še čem. Revijo Sled lahko naročite tudi po tel. 061 223 332.

POLICIJSKA POSTAJA TREBNJE POSLEJ VEČJA - Ko so leta 1981 v Trebnjem zgradili policijsko postajo, je bila sodobna in za takratne potrebe prostorna, s časom pa je tudi ta postala pretesna. V soboto, 28. maja, pa je bila svečana otvoritev novih 160 kvadratnih metrov dograjenih prostorov. Polovica tega je večnamenski prostor za sestanke, seje in rekreativne dejavnosti, saj so morali do sedaj obvezna psihofizična usposabljanja potekati drugje. V novem delu sta tudi dve pisarni za administracijo in komandirja. Dela na dograjenem objektu je financiralo ministrstvo za notranje zadeve, investicija pa je vredna 15 milijonov tolarjev. Na otvoritvi so navzoče pozdravili minister za notranje zadeve Andrej Šter, načelnik uprave za notranje zadeve Novo mesto Franci Povše, trebnjski župan Ciril Pungartnik in komandir policijske postaje Trebnje Janez Kukec, zaigrala pa je tudi godba policije. (Foto: T. Gazvoda)

Kočevska stranpota

VLOM V RAJHENAVU - Ivan Muhič iz Rajhenava je 24. maja sporočil kočevskim policistom, da so mu dopoldne vlomili v garažo in odnesli kardan za nakladalno, dva kardana za krožno kosilnico in 120 l žganja nange (najge). Tako je oškodovanec za okoli 150.000 tolarjev.

RIBNIČANA PRETEPLA KOČEVARJA - Ob uri strahov 25. maja so se pretepali v lokalni Pagat v Kočevju. Policisti so kasneje ugotovili, da sta dva neznanca, po vsej verjetnosti Ribničana, pretepla Darka Kolmančiča in Miho Moritza, oba iz Kočevja. Moritza so odpeljali v ZD Kočevje, nato pa v Klinični center v Ljubljano, Kolmančič pa le v ZD Kočevje.

POLNOČNI DRUŽINSKI OBRAČUN - Policistom je bilo 26. maja ob 23. uri najprej sporočeno, da se v Željnah v nekem zasebnem stanovanju pretepa. Ugotovili so, da je brat nagnal brata iz hiše, nato pa se nekajkrat udaril mater. Resno so ga opozorili, naj tega ne počne in odšli. Kmalu pa so bili spet obveščeni, da razbija pohištvo, zato so ga odpeljali prenočevati na policijsko postajo, kjer je ostal do izteznitve.

BOJAN POBEGNIL - 26. maja ponoči so policisti raziskovali prometno nesrečo v Stari Cerkvi. Neznani voznik avtomobila je namreč trčil v kolesarja Benjamina Levstka in Tonija Marinča iz Slovenske vasi, pa ni ustavil.

ZAPELJAL PRED VLAK

BREŽICE - V ponedeljek, 29. maja, ob 21.10 je 40-letni Silvo V. iz Gornjega Lenarta v brežiški občini vozil osebni avto po kolovozni poti proti Zgornjemu Obrežju. Ko se je približal nezavarovanemu prehodu ceste čez železniško progo, je kljub temu da je prihajal vlak, zapeljal na progo. Prišlo je do trčenja, Silvo se je hudo poškodoval, materialna škoda pa znaša 500.000 tolarjev.

KRIMINALISTIČNI TEČAJ V GOTENICI

GOTENICA - 29. maja se je v Gotenici začel praktični del kriminalističnega tečaja za tiste, ki začnejo delo v tej službi. Trajal bo do 9. junija.

odst. potnikov več kot leto prej. Statistika prvih treh mesecev letošnjega leta kaže, da se je število potnikov na Obrežju povečalo za okoli 4 do 5 odst., medtem ko je v Slovenski vasi enako kot lani. Če je bil v aprilu opazen padec prometa,

- **Mednarodni mejni prehod Obrežje**, ki je bil med drugim v sezoni 1993/94 po izboru Radia Koper, Radia Maribor in Turistične zveze Slovenije izbran za najboljši mednarodni mejni prehod iz Hrvaško, se ponaša tudi z uspešnim odkrivanjem različnih nepravilnosti. Tako v povprečju letno napišejo okoli 140 predlogov sodniku za prekrške zaradi orožja. Lani so obravnavali 777 posamičnih primerov, ko so imele osebe pri mejni kontroli predmete, ki bi jih lahko uporabljale za napad, zato so jih zavrnil ali le opozorili. Letos so samo v prvih treh mesecih obravnavali 640 takšnih primerov.

pa je v maju spet običajna gostota prometa, tako da bo povprečno mesečno število potnikov 550.000 doseženo in verjetno celo preseženo.

T. GAZVODA

Najslabše je na južni meji

"Za pošteno delo zahtevamo pošteno plačilo," pravi predsednik policijskega sindikata Maks Rakuša

V zadnjem letu se delovne razmere, predvsem objekti, kjer delajo policisti, izboljšujejo, dokaz za to je tudi dozdani del k trebanjski policiji. Kaj pravi o tem predsednik policijskega sindikata Slovenije Maks Rakuša.

- **Kako ocenjujete delovne razmere policistov in na katerih področjih je najslabše?**

"Najslabše je na južni meji, kjer policisti opravljajo svoje delo v zabojnikih. Minister je v pogovoru z izvršnim odborom sindikata povedal, da bo poskušal storiti, kar se da, da se stvari izboljšajo."

- **Zelo izpostavljeni so policisti prometniki. Lahko pričakujemo kakšna izboljšanja?**

"Prav gotovo so policisti prometniki v nezavidljivem položaju, predvsem zaradi slabe opremljenosti vozil, motornih koles in drugega. Ministra smo v razgovoru opozorili, da bi bilo pri policistih prometnikih potrebno preiti na drugačen kaliber, kar dokazuje tudi zadnji primer streljanja na policista v Ljubljani. Pred kratkim pa smo s sredstvom javnega obveščanja poslali protest, v katerem opozarjamo tudi na zaščito policistov pred napadi in žalitvami."

- **Kako pa je s plačili in plačilom nadur?**

"Od vlade in države zahtevamo samo, da naše delo pravilno in pošteno plača. Povprečna plača policista brez dodatka je med 50 in 60 tisočaki, kar pa takšno delo zahteva veliko nadur, smo ministru, vlado in medije seznanili z našo zahtevo, da želimo za opravljene nadure tudi plačilo. Vlada je določeno vsoto že zagotovila, vendar ne za kritje vseh nadur."

- **Pogosti so očitki, da je policije pri nas preveč, kar je povezano tudi z manjšim ugledom policistov.**

"Po izračunih, ki jih poznam, da je vsak strah, da bi Slovenija postala policijska država, odveč. V

Maks Rakuša

Avstriji in Italiji, kjer delo policije bolj poznam, je 25 do 30 odstotkov policistov več kot pri nas. V teh državah je tudi več vrst policije, pri nas pa lahko govorimo le o dveh vrstah: uniformirani in neuniformirani, kjer je delo univerzalno in zato tudi več vredno. Policisti in delavci ministrstva za notranje zadeve želimo, da ima naše delo tudi določen ugled. Med obiskom v Avstriji sem izvedel, da v zadnjih petih letih niso imeli niti enega napada na policista, v Sloveniji pa ne moremo izvesti niti ene enote, ki v enem letu ne bi zabeležila nobenega napada. V tujini je več reda tudi pri plačilu kazni. Več kot 90 odstotkov Avstrijev plača kazni na kraju prekrška, saj se po enem mesecu znesek kazni podvoji."

- **So slovenski policisti dovolj usposobljeni?**

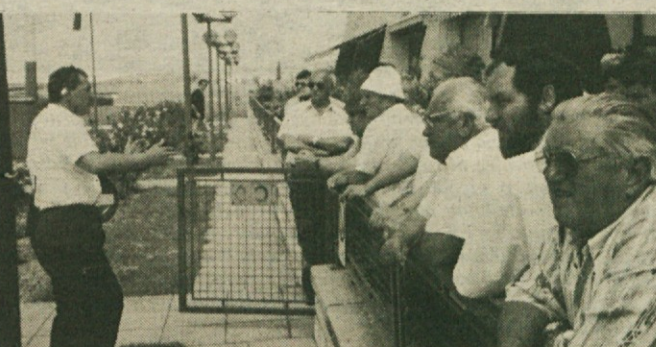
"Trenutno so policisti dobro usposobljeni, vendar če ministrstvo ne bo prešlo h kvalitetnejšemu in intenzivnejšemu izobraževanju, se lahko v kratkem pojavijo težave. K boljšemu delu policistov bodo pripomogle tudi nova policijska pravila, ki bodo natančno določala, kako mora policist v določenem primeru ukrepati, saj nekateri interni predpisi veljajo že več kot 15 let."

T. GAZVODA

MOST V JELOVCU UNIČUJEJO KAMIONI

BOŠTANJ - Komaj so si Boštanjčani nekoliko oddahnili od onesnaževanja okolja, predvsem pa ogrožanja varnosti v cestnem prometu, ki ga je povzročalo naganje hlodovine na tovornjake na "črnih" deponijah, že se jezijo v Jelovcu. Krajani pravijo, da zdaj vozijo tudi 30 ton teži tovornjaki po spomeniško zavarovanem mostu čez Mirno v Je-

lovcu in ga močno uničujejo. Občinski svetnik SLS Lojze Zalašček je povedal, da so vaščani že zagrozili, da bodo les na takih črnih odlagališčih zažgali, saj novodobni lesni trgovci nočejo ničesar slišati o plačilu kakšne odškodnine. Sevnška občina bo glede tega obvestila pristojne inšpekcijske službe, predvsem pa naj bi prometni in tržni inšpektor preverila, če imajo ti lesni trgovci sploh kakšno uradno listino za tovrstno dejavnost.

SEVNŠKI GASILCI NA OBALI - Gasilstvo na Primorskem in slovenski Obali nima tako dolge tradicije kot v drugih predelih Slovenije, za kar ima zlasti "zasluge" italijanski fašizem, ki je preganjal, izseljeval Slovence iz teh krajev, gasilstvo pa organiziral v okviru vojske. Tako so nastala GD v teh krajih šele po 2. svetovni vojni, ustanavljali pa so jih praviloma prielenci iz drugih krajev Slovenije. Tak primer je tudi GD Hrvatini, ki bo prihodnje leto praznovalo 40-letnico, ustanovil pa ga je Jože Volmut iz Frama. Med 2-dnevno strokovno ekscurzijo pri gostoljubnih gasilcih na slovenski Obali, ki jo je pomagal vzorno organizirati poveljnik obalne gasilske zveze Zdravko Banko, tudi iz Hrvatinov, so se sevnški gasilci (na posnetku) seznanili še z delom gasilcev v Luki Koper, Sečoveljah in na tamkajšnjem letališču. (Foto: P. P.)

NAJUSPEŠNEJŠI - Tekmovalna ekipa Žužemberka

FOTO: M. IJZAR

Letalo za vse kraje

Mogoče je evropska naravnost slovenskih obrambnih sil zelo razpoznavna prav v letalstvu, enom od rodov, kjer je Slovenija začela po Kacinovih besedah, "praktično iz nič". V letalstvu naša država za zdaj stavi, kot je videti, na stroje znanega švicarskega proizvajalca letal Pilatus Flugzeugwerke AG, katerega predstavniki so se udeležili tudi prvega dneva Slovenske vojske 27. maja v Cerkljah. Očitno je tovarna Pilatus, ustanovljena leta 1939, do danes razvila dovolj dobro plovilo v več izpopolnjenih različicah, da žanje simpatije ljubiteljev in civilnih ter vojaških kupcev letal iz vsega sveta. Na številne odlike Pilatusov je opozarjal tudi uradni komentator, ki je na omenjeni sobotni cerkljanski prireditvi spremljal prelete. Posebej dobro pri teh letalih je, da lahko vzletijo in pristanejo že na majhni razdalji in na slabem terenu. Pilatus PC-6, ki naj bi se kmalu nabavila Sloveniji, je prvo letalo, ki je pristalo na Veliki Planini in od tam vzletelo. PC-6 se sicer dobro drži ne le na gorenskem in švicarskem snegu, pač pa tudi na sipkem saharskem pesku. Kako bi si z njim pomagale slovenske oborožene sile na razgibanem terenu naše države, so tudi preverjali na že omenjeni vaji Rog 95.

Brez svojih pilatusov na nebu bi imela Slovenija verjetno precej ton pšenice več. Brez oklepnikov, ki so gomazeli od prvem dnevu Slovenske vojske v Cerkljah, bi premogla več masla, kot ga ima zdaj. Če ne bi mladci na vojaški prisegi, kot je bila sobotna v Cerkljah, rekli, da bi umrli za domovino, bi bilo življenje v Sloveniji videti precej bolj sveto. Če ne bi bilo vojaških operacij, kakršna je bila skupna taktična vaja Rog 95, bi lahko bile nedotaknjene slovenske divjine razrezirane samo za pohodniške poti in lov. Iz katerega časa bi bila zgodba o tako siti, sveti, mirni in mirovniški Sloveniji? Ali lahko iz nemirnega časa ob koncu dvajsetega stoletja?

MARTIN LUZAR

Vojna in mir v prazničnem šopku

V 210. vojaškem učnem centru Cerkljah ob Krki so ob dnevu Slovenske vojske v soboto, 27. maja, prisegli vojaki majske generacije Slovenske vojske. Ob tej priložnosti je rekel obrambni minister Jelko Kacin, da Slovenija ni vpletena v vojno v Bosni in da bo tudi v prihodnje storila vse, da se ne zaplete v noben balkanski konflikt. Zato mora razvijati in krepiti obrambni sistem in znotraj njega tudi razvijati, posodablja in krepiti preobrazbo Slovenske vojske v učinkovit in prepričljiv mehanizem demokratične države.

Da Slovenska vojska ima vojakov, potrjuje prisega, kakršna je bila nedavno v Cerkljah. Kako znajo pripadniki slovenskih oboroženih enot sukati orožje, pa v miru kažejo taktične vaje iz prekaljenih vojakov. Ena takih vaj je bila nedavno skupna taktična vaja Rog 95.

Rog 95 - največja vaja

Vaja je bila "vojna" in kot vsaka vojna je imela tudi "vojna" Rog 95 politično izhodišče. Država "BlueLand" je pod pretežno, da je ogrožena njena manjšina v sosednji državi "Redland", hotela priključiti del ozemlja te sosednje države. Tej politični odločitvi je sledil vojaški naskok "modrih". "Rdeči" so na napad odgovorili s prožno obrambo, postopno so zaustavili napredovanje modrih in se vklopali na črto zaustavitve. Zmagovalca v tem spopadu ni bilo in niti ni bil potreben, saj je šlo za vajo.

Vajo je vodil podpolkovnik Branič mir Furlan, namestnik načelnika operativnega oddelka generalštaba Slovenske vojske. Namestnik vodje vaje je bil brigadir Janez Butara, poveljnik doljenjske pokrajine.

Po navedbah brigadirja Butare je bila omenjena vaja največja in najzahtevnejša vojaška vaja v Sloveniji. Zaključni del vaje je potekal na območju Bele krajine in Kočevskega Roga. Večina enot je iz dolenskih pokrajin, nekaj je tudi iz drugih pokrajin. "Ran ni bilo, samo nekaj prask, čeprav je bilo veliko udeležencev in smo opravili veliko prevozov iz cele Slovenije in po zahtevnem terenu. Sodelovalo je okrog 4.000 vojaških obveznikov z motoriziranimi in oklepnimi enotami ter letalstvom in podporo. Na tej vaji smo preizkušali tudi podporo civilne obrambe. "Želeli smo preizkusiti delovanje večje motorizirane enote, tj. brigade, podprte z letalstvom, oklepniki in artilerijo, in sicer na težko prehodnem terenu, kjer preizkušamo tudi delovanje sredstev zvez v sistemu vodenja in poveljevanja. Zamejemo se analizo, ki bo omogočila zaključke za nadaljnji razvoj Slovenske vojske," je ocenil dogajanje brigadir Janez Butara.

Tako, kot bi bilo v resnici

Kot bi bilo v resnici

z vojško Kacin, obrambni minister, je v zvezi z vojaško vajo Rog 95 povedal, da so na tej vaji preizkušali del nove vojaške doktrine novotrajne vojaške obrambe, ki temelji na enotnih načelih, ključno pa je sposobnost pravega odgovora v realnem času. "To zahteva, da so vsi rodovi Slovenske vojske med seboj povezani in na tej vaji smo prvič omogočili komuniciranje med vsemi rodovi in s tem seveda usklajen nastop v realnem času. To se je videlo tudi v zaključni operaciji, ki je bila sicer prilagojena temu, da so vsi

gremo vajo na takem terenu, kot je ta, potem tudi najboljša terenska vozila in vozniki težko obvladujejo teren. In to se je videlo tudi v zaključnem delu vaje. Ampak hkrati nam to daje možnost, da realno ovrednotimo sposobnosti Slovenske vojske, s tem, kar smo videli danes, sem jaz več kot zadovoljen," je menil Kacin po koncu skupne taktične vaje Rog 95.

Z mislijo na tako vajo Rog 95 je minister Kacin pisal govor, ki ga je imel v Cerkljah na že omenjeni vseslovenski prisegi majske generacije vojakov, ki je bila ob prvem dnevu Slovenske vojske. Na cerkljanskem letališču je pred 1.500 mladimi vojaki in številnimi drugimi udeleženci prireditve ob obletnici ustanovitve Slovenske vojske rekel, da država s prerazporejanjem nujno potrebnih sredstev iz obrambe na druga področja obrambo slabi. Naložbe v učinkovit obrambni sistem so nujne. Slovenija potrebuje obrambni tolar, zgradiiti mora zračno in obalno obrambo, pridobiti mora sodobnejša sredstva zvez in se povezati s poveljstvi NATA, je rekel Kacin.

opazovalci lahko razumeli dogajanje. Za to bi rad posebej pohvalil inženirske enote, ki so poskrbele, da se je s pirotehniko pokazalo vse tisto, kar bi se v pravem poteku operacije zares dogajalo.

Problem v Sloveniji je predvsem izbira prostora, kje izpeljati vajo. Izbrali smo tako območje, kjer je škoda čim manjša, oziroma je skoraj ni. Problem je bilo deževje. Če se

NOVOMEŠKA AVTOBUSNA POSTAJA

Take nimajo nikjer

Na zahodni novomeški vpadnici iz straške smeri že nekaj let stoji ob železniškem in cestnem mostu ter z veličastno kuliso kapiteljske cerkve in grebena Gorjancev v ozadju nedokončana avtobusna postaja. Novomeščani so se je navadili take, kakršna je. Zjutraj in prve popoldanske ure okoli nje vse vrvi od šolajoče se mladine, tudi bifejčki na spodnji in zgornji ploščadi ne samevajo, avtobusi prihajajo in odhajajo, pa vendar ne moremo reči, da postaja živi tako, kot so si zamislili njeni načrtovalci.

Grajska in ljudska stavbna dediščina

Novomeska avtobusna postaja je nastala na podlagi natečaja, na katerem je arhitekt Mušič prejel prvo nagrado in z njo povezano izvedbo. Nova postaja v dolenski metropoli je bila že hudo potrebna, saj dotedanja lokacija pred pošto in poleg hotela Metropol zaradi natrpanosti mestnega prometa ni bila več

primarna. Novo lokacijo so predvideli ob sedanji Roški cesti v sosesčini železnice oziroma železniškega nadvoza in kasneje zgrajenega cestnega mostu. Na lokaciji je bilo na voljo dovolj prostora, zato je arhitekt zasnoval pozidavo prostora tako, da bi na drugi strani ceste nasproti avtobusni postaji stal večji objekt. V načrtih je bila nova policijska postaja. Idejni načrti zanj so bili že izdelani, vendar se je zaradi različnih vzrokov tik pred zidavo zataknilo in do uresničitve ni prišlo. S tem je bil seveda okrnjen mestotvorno zastavljeni načrt, ki je predvideval s postavitvijo dveh nasproti si stoječih stavb nastanek novih mestnih vrat kot pendant sedanji ureditvi Ljubljanskih vrat, ki jih je z veliko občutka za stare sestavine oblikoval arhitektov oče Marjan Mušič.

Več sreče je imel arhitekt pri oblikovanju samega postajnega paviljona. Že pri prvih zasnutkih je razmišljal o potrebnem znakovnem oblikovanju nove javne stavbe. Sprva je razmišljal o gradu kot vidnem znaku postaje. Dolenjska, še posebej po doline Krke, velja za deželo gradov. Tovrstna dediščina je sicer zelo poškodovana in večidel uničena, ker so jo imeli za simbol osvražene tuje oblasti nad slovenskim narodom, vendar je Marko Mušič

FOTO: M. MARKELJ

ni sprejemal po večinskem okusu. Od svojega očeta je obenem s smislom za urejanje starega mestnega jedra prejel tudi spoštovanje do grajske dediščine, ki jo je Marjan Mušič vcepil svojim učencem in v praksi dokazal z urejanjem gradu Otočec. Ta prvotna "grajska" zamisel se v kasnejšem dograjevanju zamisli ni obdržala, četudi je arhitekt ni povsem črtal, opustil je le ogelne stolpe, simbole gradu pa je nadomestil s podobo, ki ji Šumi v svoji knjigi pravi "kraljevska". Namesto gradu kot obvladojočega simbola se je rodilo razpoznavno znamenje, nov znak, in sicer povečana prometna oznaka Novega mesta, črki N in M, ki določata najbolj izpostavljeno stranico postaje. Seveda novi znak lahko razumemo tudi kot posebno obliko poldrugačnega stolpa z braniki. Prvotna "grajska" zamisel odseva tudi še v galerijah pritličja in nadstropja, posebej pa v ogelnem čelnem pomolu z okroglim konzolnim nosilcem.

Monumentalni znak NM, po katerem je novomeška avtobusna postaja postala znana med arhitekti, je Mušič obklesal v les. To je že od začetka zbujalo začudenje, saj česa podobnega pri nas pri javnih stavbah ne poznamo. Vendar pa je les kot domačin v dolenski ljudski arhitekturi prevladujoč stavbni material, lahko rečemo, znak nekako udomačil. Ljudska stavbna dediščina naj bi bila v kompleksu

Zahodnih vrat prisotna še na en način. Mušič je predvidel nad Roško cesto tik nad avtobusno postajo skansen, muzej ljudskega stavbarstva na prostem, s kozolcem, kaščo in drugim iz dolenske stavbe dediščine. Tako bi popotnik s prihodom na postajo z enim pogledom zajel tri poglavitne predstavnike stavbarske kulture pri nas: mestno arhitekturo s kapiteljsko cerkvijo v ozadiju, samo postajo kot moderen grad in ljudsko dediščino kot njeno zaledje. Postavitev takega muzeja na prostem ne bi pomenila večjega finančnega bremena in bi hkrati z urejenim dostopom do obrežja Krke, postajnim parkom in ureditvi povezav z Drsko, železniško postajo in Šmihelom močno popravila sedanji vtis nedograjenosti.

Večja vlaganja so potrebna za ureditev gradbene jame, ki vsakogar, ki se nanjo še ni navadil, bode v oči. Tu naj bi stalo zahodno krilo postaje z lokali, trgovinami, manjšim hotelom. Ključni problem so investitorji, ki jih ni dovolj. A ko bo prišlo do gradnje, bo to lepa priložnost, da se opravijo tudi sanacijska dela. Z gradnjo se je hitelo, gradbinci so delali tudi v neprimernih vremenskih razmerah in vse to se pozna na kakovosti izvedbe, ki je potrebna določenih popravil.

MILAN MARKELJ

A black and white photograph showing a person's silhouette in the foreground, looking out through a window. The window is covered with a curtain featuring a prominent diamond or lattice pattern. The person's head and shoulders are visible, looking out towards a cityscape. In the background, several buildings are visible, including one with a bridge-like structure. The overall mood is contemplative and artistic.

FOTO: M. MARKELJ

BREDA DUŠIČ GORNIK

Druga plat Brankove zgodbe

Ob Kolpi v senci jablan

A black and white photograph of a man in a dark jacket and glasses, standing outdoors. He is holding a large, curved, light-colored object, possibly a piece of fabric or a large bowl, against a dark background. The man is looking towards the camera. The background shows some foliage and a dark structure.

Vili Jakljevič v svojem kampu v Adlešičih

TANJA GAZVO

NAGRADI V KOČEVJE IN NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 20. nagradne križanke izbral Metko Mohar iz Kočevja in Ani Zupančič iz Novega mesta. Moharjevi je pripadla denarna nagrada, Zupančičeva pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 12. junija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 22. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 20. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 20. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SANATORIJ, ANALITIKA, LITER, GOL, ETE, STANE, DRAGO, IVAN, JAN, ATAŠE, ATALOS, ANICA, VONJ, KALAN, MS, GRČA, EPITALAM, IKAVŠČINA, ATE, TARAS, SAS, KIH.

PRGIŠČE MISLI

Ljubezen je tako kot znanost, umetnost in religija način spoznanja.

A. LVOVIČ

Čas čudežev je minil.

B. ŠTIH

Edino resnično človeško vprašanje, ki nas nagloblje zadeva, je vprašanje neumrljivosti duše.

M. UNAMUNO

Povsod tam, kjer življenje prehiteva okostelost birokracije, se hitro kot plevel razraščata negotovost, sebičnost, zmeda.

J. PIRŠ

Kaj velja človeško življenje, če s pomočjo zgodovine ni vtakano v življenje prednikov?

CICERO

SLOVENCIM PRI OSVAJANJU VESOLJA

Slovenci in osvajanje vesolja. Najbrž marsikomu tale stavek zveni kot nekaj, kar je sicer slovnično mogoče, nima pa z resničnostjo prav nobene zveze. Le kaj naj bi imeli Slovenci, pripadniki enega najmanjših evropskih narodov, stoletja zatirani in poniževani v narod hlapcev in kmetov, skupnega s sijajni dosežki sodobne tehnologije, ki je uresničila davne človekove želje preseči meje rodne planeta in stopiti v vesoljski prostor? V vsakdanji pameti so ti dosežki prihranjeni le za velike in močne narode oziroma svetovne velesile. No, stvar le ni tako brezupna. Slovenci imamo svoj delež v sijajnem pohodu človeka v vesolje.

Minuli petek zvečer je bilo v veliki fizikalni predavalnici Fakultete za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani predavanje o razvoju vesoljske znanosti in tehnike ter o stanju in vizijah tega razvoja. V nabit polni dvorani, ki sprejme več sto poslušalcev, je govoril dr. Dušan Petrač in s svojo navzočnostjo ter besedami potrdil, da je mogoče govoriti tudi o Slovencih pri osvajanju vesolja.

Ko je omenjal očete vesoljskih poletov, kot so imenili teoretikov in prvih praktikov, kot so Konstantin Tsiolkovski, Robert Goddard in Hermann Oberth, omenjal tudi našega Hermana Potočnika oziroma Hermana Noordunga, kot se je ta zdaj že bolj znani znameniti Slovenec podpisal na svojem izjemnem delu Problemi vožnje v vesolju. V tej knjigi, ki je izšla 1929. leta, torej istega leta, ko je njen avtor umrl, se Potočnik kasneje spopadli načrtovalci poletov s človeško posadko v vesolje in s katerimi se srečujejo sedanji graditelji stalnih vesoljskih postaj v Zemljini orbiti. Potočnikovo delo je med drugim dobro poznal Werner von Braun, graditelj velikanske nosilne rakete Saturn V, ki je omogočila človekov polet na Luno. Lani je Nasa izdala angleški prevod Potočnikove knjige, ki je sicer napisana v nemščini. V tej najnovejši izdaji je poleg avtorjevega psevdonima Noordung navedeno tudi njegovo pravo slovensko ime Potočnik.

Znanstvenik in rezervni astronom

Živ primer Slovenca, ki sodeluje v osvajanju vesolja, pa je kar dr. Petrač sam. Že več kot 20 let uspešno dela v laboratoriju Jet propulsion Tehnološkega inštituta v kalifornijskem mestu Pasadena, kjer sodeluje pri

NAGRADNA KRIŽANKA

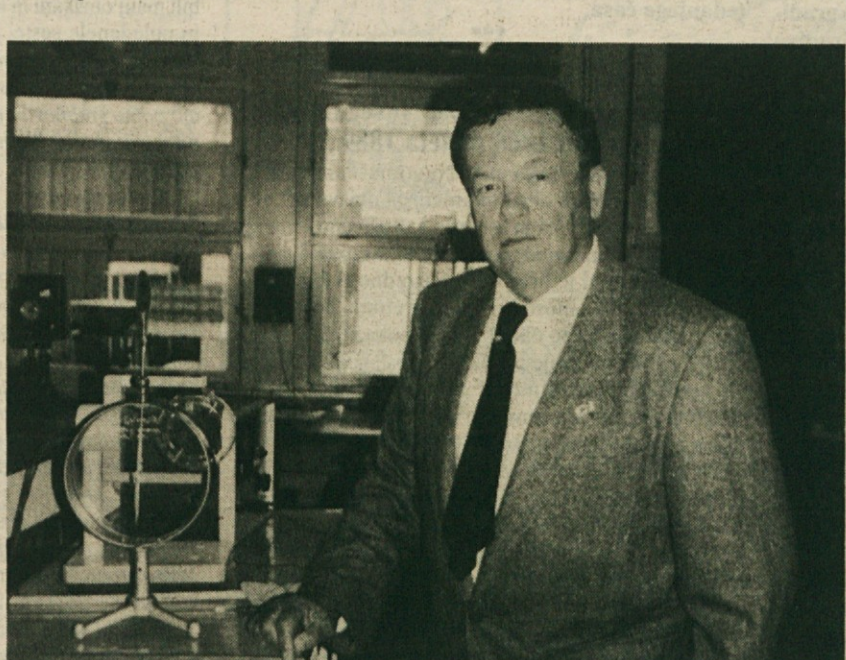
22

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	DOMNEVNI PREBIVALEC MARSA	PLAČILO VNAPREJ	POMLADAN-SKA CVETICA	AVTOR JOŽE UDOR	NOČNO ZABAVISCE	KEMIJSKI SIMBOL ZA AKTINIJ	ODTENEK	NOVO MADŽAR-SKO MESTO	OČKA
KONEC ŠAHOV-SKE IGRE				POKRAJINA V VOJVODINI					
ODKLOK SVETLOB-NEH ŽARKOV				TEŽNJE PO MASČEVANJU					
KOTAČ						SPIS			
MATERIAL TERITEV				ATOL V OTOKU TUAMOTU		GLAVNO MESTO GANE			
				NAKOVALO				ŽIVAL IZ SKUPINE SESALCEV (NPR. KENGURU)	GRŠKI STARI VEK
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	KOS POHITVA	RUŠKO MOSKO IME	PRVA ŽENSKA		PRIRODA				
			GRŠKA POKRAJINA		SENČNICA				
VRATI NA KONCU NIVE				MANUŠI PARAZIT			KEMI-SKIMBOL ZA RADON		
DOMAČE MOSKO IME				TENKA MREŽASTA TRAVNINA			POGLAVJE KORAN		
				BREZOVINO STANJE					
NAJVEČJI TROJANSKI JUNAK				JAP. FILMSKI REŽISER (KENDŽI)					
				VICTOR HUGO					
RAKI DESETERO-NOŽCI						RŽEVO ZGANJE			
NADAV				KLET		TEŽA EMBLAŽE			

trditi z 98-odstotno zanesljivostjo, da zadeva ne bo delovala. Kolegi so mi svetovali, naj svoje mnenje zapišem črno na belem. Napisal sem in potem dokazal, da imam prav. In so mi rekli: "Če že veš, da ne bo delovalo, ali znaš narediti, da bo?" Tako sem se lotil dela in uspel. To je bila moja velika priložnost, da sem pokazal svoje znanje in si na tem področju pridobil ugled. V Ameriki je tako, da take stvari ne minejo nedolžno: jaz sem uspel, več mendežerjev pa je izgubilo službo. Ni mi bilo lahko, a do smrti bi si očitil, če bi takrat molčal in merilne naprave ne bi delovale."

Dr. Petrač se ni ukvarjal le z znanstvenim delom. Nekaj časa je bil tudi prvi rezervni član za polet v vesolje in je sodeloval v urjenju ameriških vesolj-cev, ki je zahtevno in vzame ogromno časa. Veliko ur je denimo prebil v velikanskem letalu, ki ga Nasa uporablja za doseganje nekajminutnega stanja breztežnosti. "To so res zanimivi posku-si," je povedal dr. Petrač. "V stanju breztežnosti popolnoma izgubiš občutek, kaj je zgoraj in kaj spodaj. Na za-nznanje svojih čutil se ne moreš zane-siti, zaupati moraš instrumentom."

Dr. Dušan Petrač je v kratkem razgovoru pred predavanjem povedal, da pozna Dolenjski list. Prebira namreč ameriški slovenski časopis Prosveta, ki večkrat ponatisne kakšen prispevek iz našega tednika.

Slovenija v vesolju

Ameriški vesoljec Ronald M. Šega, kate-rega rod izvira iz Loškega potoka, je prvi in doslej edini slovenskega rodu, ki je stopil v vesolje. V zgodovino človekovega pro-diranja v vesolje je zapisan kot 305. človek, ki je bil v vesolju. Zemljo si je ogledal z vesoljske perspektive med poletom raketo-plana Discovery od 3. do 11. februarja lani. Ta polet v Nasi ocenjujejo kot zgodovinski, saj je šlo za prvi praktičen korak na poti h gradnji stalne mednarodne orbitalne posta-je Alfa, ki naj bi jo začeli sestavljati čez dve leti, v uporabi pa naj bi bila po letu 2000. Tako lahko zapišemo, da so možje sloven-skega rodu ponovno med pionirji; to, o čemer je Potočnik teoretično premišljal, je Šega izvajal.

In še nekaj. Ko se boste ozrli v nočno zvezdno nebo, vedite, da med milijoni bleščečih pikic na nebu sveti tudi zvezda, katere uradno ime je Slovenija. Zaslugo za to, da se je ime naše države zapisalo med zvezde, ima 54-letni ameriški Slovenec Jože Pavlič oziroma Joseph Paulic, kot se zdaj piše. Pavlič je primer našega človeka, ki se je uspešno uveljavil na tujem, a hkrati ostal od glave do pet Slovenec. Vsekakor mu ni bilo žal denarja za plačilo ustreznih dajatev, da so v mednarodnem registru zvezd v Washingtonu zvezdi Ursa Major Raioh 12m 50sd dali ime Slovenija. Krstni list za zvezdo Slovenija nosi datum 25. junij 1990, torej datum razglasitve slovenske samostoj-nosti.

MILAN MARKELJ

praktični
praktični
praktični

KRIŽ

A
Z

Zdravilne koprive

Spomladi lahko v naravi nabereš številne zdravilne rastline, ki vam bodo lahko koristile skozi vse leto. Ena takšnih je tudi pekoča kopriva. V njej je snov, ki krepi imunski sistem in spodbuja presnovo. A ne le to. Snovi, ki so v koprivi, čvrstijo sečila in črevesje, moški pa lahko včasih s poparkom iz kopriv zavrejo nabrekanje prostate. Priporočljivo je, da imate kuro s koprivami štiri do šest tednov. Trikrat na dan morate vzeti žličko soka iz kopriv, zjutraj in zvečer pa pijte čaj iz kopriv. Naredite ga tako, da dve žlički drobno zrezanega želišča prelitate s četrt litra mrzle vode, pristavite na štedilnik, da zavre, odstavite in čez deset minut odcedite. Zdravljenje lahko dopolnite s presnimi koprivami v solati, ki jo začinite z olivnim oljem in kisom. Vendar pa so za solato dobri le povsem mladi poganjki.

Sirup iz bezgovih cvetov

Iz dehtečih bezgovih cvetov lahko pripravimo raznovrstne posladke. V knjigi Jelene de Belder-Kovač in Elisabeth de Lestrieux z naslovom Okus po cvetju, ki je lani izšla pri založbi DZS, je med mnogimi recepti za okusne jedi in pijače iz najrazličnejšega cvetja tudi recept za pripravo bezgovega sirupa, ki ga na kratko povzemamo. V kozarec za vlaganje natlačite kolikor se le da zrelih cvetov. Potem do roba nalijte vode in poberite ven morebitne odvečne cvetove. Kozarec postavite za 24 ur na toplo - čez dan na sonce. Potem tekočino precedite skozi gosto krpo in dobro ožmite cvetno kašo. Na 1 l soka dodajte 1,25 kg sladkorja in 20 g citronske ali askorbin-ske kisline (dobite ju v lekarni). Pustite sirup v kozarcih še 3 dni na soncu, da se sladkor povsem raztopi. Potem sirup nalijete v kozarce, ki se dobro zapirajo.

Jablanove plodiče je treba redčiti

Ko gre za razmnoževanje, je narava razpisna, da si zagotovi nadaljevanje posamezne živalske ali rastlinske vrste. Tudi jablana zastavi neprimerno večji rod, kot pa ga je sposobna prehraniti do zrelosti. Že kmalu po oploditvi odpadejo prvi plodiči, kar imenujemo prvo naravno trebljenje. Drugo naravno trebljenje se začne približno mesec dni po koncu cvetenja - imenujemo ga junijsko - ki povzroči, da se število plodičev zmanjša na 5 do 15 odstotkov oplojenih. Vendar še tudi to običajno ni dovolj in je treba poseči vmes še z ročnim ali kemičnim redčenjem, sicer plodovi ne bodo lepo razvi-ti, približno enako debeli in značilno obarva-ni, kar zahteva sadna trgovina. Jablanove plodiče je treba razredčiti tako, da pride na vsakega 20 do 40 listov. V običajnih nasadih ali posameznih drevesih se to opravi ročno, na plantažah pa uporabljajo posebne pri-pravke.

Centralna regulacija ogrevalnega sistema

Za centralno regulacijo temperature dovoda potrebujemo tipalo temperature, ki je vgrajeno v prostor ali pa zunaj objekta. Centralna regulacija temperature dovoda vode je v odvisnosti od temperature v pro-storu, kjer je tipalo. Običajno je to dnevna soba, kjer se največ zadržujemo. Tipalo je povezano z ustrezno elektronsko krmilno napravo, kjer se izvaja primerjanje med temperaturo v prostoru in temperaturo ogrevne vode. Krmilna naprava vpliva na vgrajen motorni mešalni ventil, ki je bolj ali manj odprt. Glede na položaj mešalnega ventila pride do radiatorjev toplejša ali hladnejša voda tako dolgo, da dosežemo želeno temperaturo v prostoru. Slaba stran tega načina je, da v primeru povečanega vpliva sonca ali drugih virov toplote pride do podhladitve sosednjih prostorov. Tem-peratura ogrevne vode se zniža, če temperatura v prostoru s tipalom naraste. Takega načina regulacije ne smemo upo-rabiti pri talnem ogrevanju zaradi njegove velike vztrajnosti.

Vabilo

Leta 23. novembra tel. to je v središču
so bode vrtila slovenska otvorenost novega
mesta čez Vrto.

Slovenost prične se ob 10. uri dopoldne.

Vabim torej uljudne gospode mestne
srečevalce in odbornike, da se te
otvornost udeležijo, če možno, polno,
številno.

Mesto županstvo v Dolenjskem

20. nov. 1898

Stojančič
Župan

NOVOMEŠKI MOST IN STOLETNICA - Prejšnji teden je dnevno časopisje objavilo vest, da bo novomeški kandijski most zaprt za promet najmanj leto dni, v tem času naj bi bil obnovljen in spet odprt leta 1996 ob svoji stoletnici. To pa seveda ne drži, ker most 1996. leta ne bo star sto let, ampak bo stoletnica šele leta 1998. Zgodovinski arhiv Ljubljana - Enota v Novem mestu hrani nekaj dokumentov, ki osvetlujejo gradnjo mostu (mimogrede, tudi arhiv bo leta 1998 praznoval stoletnico, enota pa petindvajsetletnico, morda bi to utegnili kaj pomeniti glede prizadevanj za primerne depojske prostore). Ker je bila pred sto leti cesta skozi Novo mesto državna cesta, je popravilo in preložitve ceste z gradnjo novega mostu spadalo v pristojnost države, in ne občine. zato tudi obilo gradiva o gradnji z načrti (!) vred hrani Arhiv Republike Slovenije v Ljubljani. Mestna občina Novo mesto je na seji občinskega odbora leta 1894 samo sprejela enega izmed predloženih projektov in se hkrati obvezala prispevati določen procent za gradnjo mostu. Leta 1895 so se stvari zatakile. Ohranjeno je namreč pismo župana Perka državnemu poslancu Višnjaku s prošnjo, da na Dunaju poizve, kje v "uradni registraturi" se je zataknilo, saj je bilo za most v proračunu že odobrenih 10.000 goldinarjev. Konec leta 1896 je deželna vlada razpisala natečaj oziroma ponudbo za izdelavo podzidja mostu (načrti so datirani 9. junija 1896). Leta 1897 so na spodnjem koncu Glavnega trga podrla dve hiši (št. 78 in 79), ki sta prej zapirali trg proti Krki, in s tem skazili podoben srednjeveškega mestnega jedra. Proti koncu leta 1898 je novomeški občini pisal župan občine Šmihel-Stopiče Josip Zure takole: "Ker bode novi most čez Kerko kmalu dodelan ter (slovesno) odprt, treba je potrebno ukreniti, da se okrog novega mostu kolikor mogoče posnaži, osobito je zelo potrebno, da se nesnaga okrog studenca v Kandiji pod novim mostom odstrani." 23. novembra 1898 je sledila slovesna otvoritev. (Pripravila Meta Matijević iz Zgodovinskega arhiva Ljubljana - Enota z Dolenjsko in Belo krajino)

Iz Trdinovih rokopisov

Skala napoveduje nesrečo - Pri mestu je skala, v kateri jame bobneti, kakor bi kdo sod valil, kedar se približuje kaka nesreča.

Strah pred naravnim pojavom - Zvečer bila krasna burjava. Po nebu trepetali so prepleti zornih rdečih rumeni žarki ali po mestu njih nastopil zoren oblak, pomikaje se od jugozapada proti severu. Sijajno kazale so se skoz zagrinjalo zvezde večje in svetleje nego sicer. Ljudje trepetali vsi smatraje prikazen za jasen znak bližnje vojske. Nebo ni jim se zdelo krasno, ampak krvavo in grozno.

Sadje propada na tleh - Sadje, ki pada na tla, pobira se malo; vidijo se ležati po tleh jabolka celo, ko jih na drevju že davnej ni več. Posebno za tepke, drobnice etc. ne zmeni se nihče; mnogo tega poginje brez prida po zemlji; posebno škoda je za češplje, da jih večidel na tleh ležečih še svinjam ne dajo.

Podlistek, ki ga danes začenjamo objavljati, je prav za naš časopis prirejeni del diplomske naloge zgodovinarja in sociologa Matjaža Ternovca. Ternovec, sicer doma iz Vrtojbe pri Novi Gorici, se je za obravnavo društvenega življenja s poudarkom na delovanju Narodne čitalnice v Novem mestu v letih 1865 do 1889 odločil zato, ker je bilo društveno življenje v Novem mestu v tem času slabo raziskano. Ko je "pobrska" v novomeški enoti Zgodovinskega arhiva, je odkril veliko gradiva o tem času in takratnih dejavnostih. Gradivo je dopolnil še s pregledovanjem takratnih časopisov, od Slovenca, Slovenskega naroda, Resnih glasov do Dolenjskih novic in seveda pregledal drugo strokovno in publicistično literaturo od Ivana Vrhovca, Janka Jarca, Josipa Westra in Staneta Grande ter drugih avtorjev. Poleg tega je Ternovec, ki sedaj uči zgodovino in sociologijo na srednješolskem centru PTT v Ljubljani, novomeški zet in je to dejstvo lepo sovpadlo z njegovim študijskim zanimanjem za raziskovanje preteklosti našega mesta.

V času, ki ga obravnava, je Novo mesto živelo dokaj samosvoje življenje, saj je bilo zaradi prometne izolacije - železnico je dobilo šele 1894 - precej odrezano od drugih dogajanj. Bil pa je to čas narodne prebujе, ustanovitve narodne čitalnice, prehoda občine v povsem slovenske roke, na koncu pa že razdelitve na liberalni in klerikalni tabor. Prav v tem času se je začela uveljavljati slovenščina. "Vse pa se je takrat dogajalo počasi, ni bilo nobenih revolucionarnih sprememb ne prav hudih spopadov in sporov, kar tudi ne bi bilo smotno. V takratnem Novem mestu si česa takega pač niso mogli privoščiti, vsi so bili med sabo preveč povezani in bi imeli od ostre polarizacije najbrž vsi samo škodo," pravi Ternovec. Dejstvo pa je, da je v teh desetletjih prejšnjega stoletja mesto posta-

Matjaž Ternovec Društveno življenje v Novem mestu 1 v obdobju 1865 do 1889

jalo vse bolj slovensko. In Ternovca, ki je po študiju tudi sociolog, pri tej raziskavi niso zanimala samo zgodovinska dejstva, ampak predvsem duh tedanjega časa.

I. Gospodarska razvitost Novega mesta od leta 1860 do leta 1889

Gospodarska dejavnost Novomeščanov, ki je temeljila na mestni obrti in kmetijski dejavnosti, je v veliki meri pogojevala in usmerjala društveno življenje tega mesta. Eden izmed glavnih vzrokov za zastoj proizvodne dejavnosti je brez dvoma izredno slaba komunikacijska povezanost z ostalim svetom. Železniška karta Kranjske za to obdobje nam pokaže, da le-ta še zdaleč ni bila notranje povezana. Obstajala so ogromna področja "praznih con", v katerih sta struktura lokalnih obrti in dejavnosti ter način življenja ostala nespremenjena. Ena izmed takih "praznih con" je bila tudi Dolenjska. Po drugi strani je imela tudi izredno slabo cestno povezavo. Tako šuklje v svojih spominih piše: "Jasno je bilo, da pri tedanjih brezupnih komunikacijah ni bilo spasa dolenjskemu gospodarstvu [...] Povsod na državnih cestah baš tako, kakor po okrajnih najhujše strmine 18 do 20 % vzpona ni bilo nič nenavadnega. Grozovite ceste čez Gorjance in čez Bogenšperk [...] in nešteto drugih klancev - promet zlasti pozimi je umiral na teh vratolomnih poteh. Nemogoče svoje prideleke spraviti na bolj oddaljen važnejši trg, vsled popuščanja kmečke marljivosti in otnjenja vsake podjetnosti, to so bile naravne posledice cestne mizerije." Kako velike so bile pro-

metne težave v zimskem času, se vidi tudi iz podatkov o obiskovanosti živilskih sejmov v Novem mestu po podatkih iz časopisa Dolenjske novice. Zimski sejmji so bili manj obiskani in kot eden izmed vzrokov se navajajo poledenele ceste. Vendar tudi obstoječih cest niso vzdrževali. "Povsod so ceste tako zapuščene, da se to ne da zagovarjati. Ceste so podobne kadunjam, povsodi imajo polno grabnov in izvoženih tirov, v katerih deževnica mlake in grozne blatne luže dela, ker se cestno blato ne postrgava in s cest ne spravlja."

Podobno cestno stanje opisuje Trdina, ko pravi: "Dolenjske ceste razun onih malo velikih vzmeti hudici! Postranska ni nobena za nič, ob dežji nahaja se na vsaki kak kraj, večidel pa mnogo krajev, kjer ni mogoče dalje iti bodi si radi globokega blata, zagreznih jam in blatnih mlakuč, bodi si radi potokov in studencev, ki se razlivajo curkoma čez cesto. [...] če se po Dolenjskem grde že ceste, so po vaseh ulice ideal razritih, blatnih in mlakučastih potov. Suša 3 tedne ne zdi še dosti. O deževju da se voziti po njih le z velikanskimi kolesi - človeku gre blato čez kolena, o suši pa mora gledati dobro v tla, da se ne spotakne ob visoke, ko kamen trde stene kolovoza." Nevzdrževanje cest je imelo tudi gospodarski pomen, saj je "izkopana trava s travo in cestnim blatom pomešana dober gnoj in se lahko proda." Poleg navedenega so cestni promet oteževali še povsem fevdalne ovire. Tako so morali prevozniki blaga s svojimi vozmi na poti do postaj Južne železnice plačevati še mostnino in brodarino. Za primer lahko navedemo mostnino, ki jo je bilo potrebno plačevati na mostu čez Krko, ki je povezovala Novo mesto s Kandijo. Na tem mostu je bila mitnica, ki je pobirala "mostnino 4. kr. od živine". Pravico do nje pa so si lastili Auer-

spergi. Novomeščanje so zaradi kandijskega mostu večkrat prišli v spor s knezi Auerspergi. Tako bomo v Slovenskem narodu članek, ki obravnava pravico lovljenja krških rakov: "Pobrežje je naše vodo pa si lastijo knezi Auersperg. Tako si on prisvaja tudi pravico mostnino pobirati od nas čez en mest na Krki, ki je pravim gavgam podoben. Krčanje bi radi most popravili pa ga ne smejo."

V taki prometni izolaciji je živelo Novo mesto, t. i. "Dolenjska metropola, kakor so ji napol v šali bili krstili. Dolenjska metropola na bregovih zelene Krke." Tedanje prometno stanje je bilo eno glavnih ovir za nadaljnji hitrejši gospodarski in družbeni razvoj. Namesto tega so bili Novomeščani "zgoj nase postavljani" in njihovo življenje se je "bolj patrijarhalno" razpletavalo. Sicer je novomeška občina (od 1849) oz. županija (od leta 1869) obsegala le območje historičnega mesta na levem bregu Krke.

Kakšne so bile življenjske potrebe takratnih prebivalcev, se vidi iz predlogov meščanov ob pripravi pravice za petstoletnico Novega mesta v prvi polovici 60. let 19. stoletja. Slednji nam kažejo, da je pred Novomeščani stalo še kup problemov, katerih rešitev bi dala njihovu mestu pravi videz in značaj sodobnega mesta.

Najprej bi tu omenil problem zdrave pitne vode. Novo mesto je v letu 1861 dobilo na Glavnem trgu lep vodnjak iz litega železa, ki so ga izdelali v fužinah na Dvoru. Že sama zahteva po novem vodovodu, ki se pojavi štiri leta kasneje je pokazala, da je oskrba z vodo v mestu nezadovoljiva. V Dolenjskih Novicah 15. februarja 1885 najdemo zapis, ki pravi, da "nameravajo sedanjim vodovod, to je napravo, ki žene vodo od Krke v vodnjak na veliki trg razširiti in pomnožiti tako, da bi tudi oddaljene hiše vodo blizu oziroma v hišo dobili." Posledica Krke pa še zdaleč ni bila zdrava pitna voda. Posledica je bila, da je kuga obiskala Novo mesto v letih 1836, 1850, 1866 in 1886. Problem je razrešil novi vodovod, ki je prišel v Novo mesto skupaj z železnico leta 1894.

MAJDA GRIVEC PRISTAVEC QUČCE

Ob poti, ki pelje iz naše vasi do samotne bajte, se dviga hrib, poraščen z nizkim grmičevjem in posejan s štrlečimi skalami ter z zaplatami trav. Otroci nismo veliko zahajali tja, ker smo se bali kač. Vendar naju z bratom ni nič ustavilo, ko so tam zacvetele nama neznane cvetlice.

Tik pota je visoka skala v obliki črke U. Tu je mama vsako pomlad že zgodaj posejala berivko, ker je bil lep sončen kraj. Nad skalno vdolbino je raslo jabolko "čebular", nad jabolkom pa so bile zopet skale. Med temi skalami so vsako leto zacvetele rože, ki so bile za naju nekaj posebnega. Mislila sva, da nikjer na svetu ne rastejo takšne. Imele so nizke dlakave liste svetlo zelene barve. Iz njih je poglajeno razvejeno stebelce, na koncu katerega je zacvetel majhen temno rdeč zameten cvetec. Barva je bila tako živa, kot bi gorele rdeče lučke. Nežnost teh cvetov naju je tako prevzemala, da sva ure in ure presedela poleg njih in se jih nisva mogla nagledati. Kako sva bila vesela teh cvetov! Leto za letom naju je njihova lepota popolnoma očarala, ob tem pa nikoli nisva utrgala niti enega samega cvetka.

Čas vzame marsikaj, tudi cvetkom, in nama ni bilo prizaneseno. Odšla sva od doma. Lepega dne sva z žalostjo ugotovila, da se je na mestu najinih čudovitih rožic razraslo trnje in da so zametni cvetovi izginili. Ob tem spoznanju sva čutila bolečino, kot da sva izgubila nekaj bližnjega in ljubega.

Začela sem brskati po knjigah z upanjem, da bom našla to rastlino. "To so lučice, to so lučice!" sem vzklikala

la na ves glas, ko sem v knjigi zagledala sliko meni ljubih rožic. Nepopisno veselje me je prevzelo ob pogledu na cvetlice mojih otroških let. "Moram dobiti seme," sem si dejala in takoj pričela iskati.

Ni tarajalo dolgo in sestra mi je z Gorenjske prinesla majhen zavojček, v katerem so bila črna semenčeca, velika kot mušice. "No, vidiš, to je seme tvojih in Cirilovih cvetk."

Pozno poleti je že bilo in nisem mogla čakati na pomlad. Odšla sem v domači kraj, počistila trnje, obklesila grmičevje in naredila gredico prav tam, kjer so prvotno rasle lučice ter nama z bratom nudile toliko radosti.

Naslednje leto se ni bilo nič s cvetjem, ampak listi so bili pravšnji. Nestrpno sem čakala naslednje leto.

Neke sončne sobote sem se pripeljala domov. Prej kot vse drugo sem pohitela pogledat, kaj je z lučicami. In glej, že od daleč sem zagledala temno rdečo preprogo. Vse na gredici je cvetelo.

Obstala sem in od daleč ogledovala to čudo narave. Kar verjeti nisem mogla. Stopila sem bliže. Res je bilo, po mnogih letih so ponovno zacvetele lučice in toliko jih je bilo.

"Škoda, da sta mama in ata že umrla, da bi jima pokazala to lepoto" sem si dejala.

V teh trenutkih zamaknjenja so mi kar sami prišli na misel verzi pesnika Simona Jenka:

"In srce razume
čudne govorice,
ki jih govorijo
zvezde in cvetice."

KNJIŽNA POLICA

Zgodba o čudežnem človeku

Zanimanje za najrazličnejše mejne vednosti in parapsihološke pojave je pri nas precejšnje, še posebno odkar ni več nobenih zadržkov za izdajanje knjig s to tematiko. Tako je na svoj račun prišel tudi ameriški jasnovidec Edgar Cayce, o katerem se pri nas ni vedelo nič, v svetu pa se je o njem precej govorilo in pisalo. Za Caycea so pri nas vedeli le tisti, ki jim je prišla v roke katera od sicer številnih knjig o njegovih delih in življenju. Eden takih je bil Janko Berčič iz Ljubljane, ki se že dolgo zanima za mejne znanosti, za Caycea pa je zvedel že pred 30 leti. Poskusil je celo poiskati založnika za slovenski prevod knjige TAM JE REKA, ki jo je napisal Thomas Sugrue in podaja najbolj izčrpen življenjepis jasnovidca, a je hitro spoznal, da o čem takim v znanstvenem socializmu ni bilo niti govora. Prevod je počakal na boljše čase in lani je nov prevod, ki mu ga je pomagala dodelati Mirjam Berčič, izdal v samozaložbi.

Sugrue je "resnično življenjsko zgodbo o najbolj nenavadnem človeku, kar jih je kdaj živelo", napisal tekoče, celo z nekaj literarnega pridaha, tako da se knjiga mestoma bere kot kakšen roman. K takšnemu dojamu dodatno pripomorejo nekateri opisani dogodki, ki so na meji verjetnega. In vendar naj bi jim verjeli, saj je avtor zapisal, da je delo zasnoval na osnovi preverjenih podatkov in številnih pogovorov z junakom zgodbe, njegovo družino, znanci in mnogimi izmed tistih, ki jih je čudežni človek ozdravil. Edgar Cayce namreč od otroških let ni bil tak kot ostali otroci. Imel je privide, videval se je in občeval z bitji zunaj tega sveta. Ob neki priložnosti je odkril, da v spanju ali stanju samohipnoze zmore neverjetne reči. Lahko se je do zadnje besede točno naučil vsebino knjige, ne da bi jo odprl. Posebej pomembna in za ljudi dragocena pa je bila njegova sposobnost, da je v hipnotičnem spanju dajal izvrstne diagnoze in predpisoval zdravila za najrazličnejše bolezni, čeprav je bil povsem preprost ameriški podeželjan. S svojimi neverjetnimi sposobnostmi je osupljal medinske strokovnjake in pomagal stotinam ljudi. Dosledno je sodeloval z zdravniki in zato je po njegovi smrti leta 1945 ostalo zabeleženih okrog 30.000 njegovih hipnotičnih sporočil. Nekaj primerov je natisnjenih tudi na koncu knjige, ki ji je avtor dodal še oris metafizičnega miselnega sistema, ki izhaja iz Cayceovih hipnotičnih izjav. Skratka, za ljubitelja takega bra-

nja je delo obsežen in celovit prikaz enega od čudežnih ljudi našega časa. Knjigo je mogoče naročiti pri prevajalcu na tel. 061-261-562.

MILAN MARKELJ

Kuntnerjeva Marija Snežna

"Ne boš odšel lačen/ ne boš odšel žejen./ človek popotni./ z Marije Snežne./ Tu se naučiješ/ lepote in mira./ napiješ resnice/ iz čiste vina."

S temi verzi začenja pesnik Tone Kuntner svojo najnovejšo pesniško zbirko MARIJA SNEŽNA. Knjigo so v prikupni opremi akademskega slikarja Rudija Španzla izdala pred kratkim mariborska Obzorja. Sicer pa je to že druga letošnja Kuntnerjeva zbirka. Prva, Golčim besede srca in vesti, je izšla ne dolgo pred zdajšnjo. Tako ima ta avtor za seboj že 16 pesniških knjig skupaj z izbori in prevodi svojih pesmi v angleščino in hrvaščino.

Zbirko Marija Snežna sestavlja 65 pesmi, razvrščenih v 7 nenaslovljenih, a vsebinsko zaokroženih razdelkov. Pesmi se motivno navezujejo na Kuntnerjeve dosedanje zbirke, po katerih se je ta pesnik uveljavil kot glasnik Slovenskih gor in sveta, ki neusmiljeno propada. S tem svetom je pesnik intimno povezan, zato verjamemo njegovim "besedam srca in vesti", ki jih "golči" iz bolečine in iz protesta proti propadanju tistega starega dobrega sveta in vrednot, iz katerih je sam zrasel. Zdj mu ostaja le še zavetnica Marija Snežna; k njej se zateka v samoti po moč, da bi ostal še naprej zvest svojim Slovenskim goricam, pokrajini in ljudem, pa čeprav čedalje bolj le še v spominu in nostalgčnih sanjah. zato so besede, ki jih "golči" v tej zbirki, nekoliko drugačne, zvenijo nekako utišano, pesmi so bolj poduhovljene, skoraj nekakšni psalmi.

Uvodne pesmi posveča pesnik svoji materi, ki mu je dala življenje, ljubezen in dom, in se zdaj, ko je ni več, v sanjah sestaja z njo pri Mariji Snežni. iz rojstne hiše še vedno sije luč, ki jo je mati prižgala, pa je vseeno "dobro, da si odšla." Si preživeš zadosti/ pekla./ Spočij se/ od tega sveta! Življenje se nadaljuje in pesnik izreka svoja spoznanja o njem. Zdj, ko je sam moč in oče in ko v vrtincih časa išče ravnotežje zase, bi rad ostal pokončen zgled potomcem. A kot pesnik ostane pesnik, ki vsako srečanje doživlja kot majhno rojstvo in vsako slovo kot majhno smrt.

IVAN ZORAN

Kakovost - Krka - Evropa

Ob 2. št. Utripa Krke

Uvodnik z gornjim naslovom je napisal Janez Bernik in z njim podal natančno podobo tovarne zdravil. Pisec poudarja, da sta kakovost in standardizacija ključa za integracijo v Evropsko zvezo. Pri tem postajajo mednarodni standardi tista skupna točka, ki omogoča globalizacijo svetovne trgovine. Avtor je posebej podčrtal, da terja Evropa danes pri proizvodnji zdravil predvsem troje: biti mora kakovostno, varno in učinkovito. Samo to bo zagotovilo njenemu trženju zdrave temelje, da bo tovarna mogla uresničiti obsežne prodajne načrte.

Krka je lani prodala za dobrih 229 milijonov USD izdelkov ali kar za 20 odst. več kot v letu 1993. Izdelke so prodajali v več kot 70 držav po vsem svetu. Prodaja na delavca se je lani povečala na 90.000 dolarjev ali za 19 odst. več kot leto dni prej. Pri tem je podjetje ustvarilo skoraj 32 milijard dolarjev (ali 246 milijonov US dolarjev) prihodkov, od tega kar tri četrtine z izvozom. S tem je Krka dosegla 3 milijarde dolarjev dobička pred davki, ki je tako znašal 9,5 odst., a v 1993. letu 4,5 odst.

Pri takih uspehih je tovarna lani povečala število zaposlenih za 43 delavcev in jih je v njej delalo konec leta 2.575. Poprečna plača zaposlenih je znašala 84.262 dolarjev neto.

Marko Glavač poroča, da bo konec aprila stekla proizvodnja v medtem popolnoma posodobljenem oddelku za proizvodnjo sterilnih očesnih mazil. Glasilo med drugim poroča, da je bilo na decembrski konferenci z naslovom "Vzhodna Evropa - regulatorni izzivi" v Londonu prijetno poslušati, da je Krka znano in zelo cenjeno podjetje. Zbrani so bili strokovnjaki iz osmih držav. O tem, da je "Krka že dolgo doma v Evropi", govorijo tudi drugi članki in poročila: o podpisu nove pogodbe z belgijsko firmo Janssen do leta 2001, o sodelovanju s specialisti-zdravniki na Slovaškem, o uveljavljanju seminarja za 16 krških strokovnjakov iz vzhodne Evrope v Moskvi in obiskih: predsednika SAZU prof. dr. F. Bernika, ministrice R. Klinarjeve, o obisku delegacije francoskega senata v Krki in pod.

Zanimivo so tudi sestavki o preurejanju delih na Otočcu, o skrbi za zdravje krških delavcev in o pestrih ponudbah v šmarjskih Toplicah. Izobraževanje ima v Krki že dolgo posebno ceno: samo lani se je v vseh oblikah vključilo 2.360 kršakov.

T. G.

Slovinci res ne maramo skrajnežev

Ekstremizem je doslej skoraj vedno pogorel

V pismih bralcev in prispevkih sledimo večkrat zelo žaljive in nemožne prispevke. V švedskem kodeksu novinarske etike sem prebral tudi: "Ne poudarjajte rase, spola, narodnosti, zaposlitve, politične opredelitve ali verskega prepričanja ljudi, zlati če to ni nujno...", v Dolenjskem listu pa pod Odgovori in popravki piše naslednje sporočilo bralcem: "Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja...", kar je res korektno in bi moralo veljati za vse časopise, tudi za PP 29 v Delu.

Ekstremizem res ni združljiv z razumno politiko in novinarstvom, zato smo lahko na zadnjih parlamentarnih volitvah videli, kako so pogoreli desni ekstremisti.

Novinar Slivnik je z nekaj somišljeniki odšel iz "Dela" in ustanovil novo revijo MAG. "Delo" ga najbrž ne bo pogrešalo, če le ne bo on pogrešal Dela (saj se je že primerjal z odslavljenim Hruščovom, veselimo, da ga niso ustrelili, in joka, da so naredili črto čez njegovo delo). V svojih političnih komentarjih je stalno zagrizeno napadal vlado, dr. Drnovš, posebno pa M. Kučana. Izpustil ni niti svoje novinarske kolegice Mojce Drčar-Murko. Šel je v skrajnost, zato mu predlagam, da v novi reviji MAG zastavi s svojimi novinarji bolj zmerno linijo. Naj naš bivši socializem, ki ga imenuje komunizem, napada še tako močno, ljudje le ne pozabljajo, da je bil D. Slivnik nekdanji član CK ZKS in da "preveč pljuje v skledo, iz katere je jedel, čeprav ni v njej več niti pomij."

Naša vlada in parlament sta bila izbrana po demokratični poti. Če krater račun pove, da so dobile na zadnjih parlamentarnih volitvah leve in levosredinske stranke okrog 60 odst. glasov, predsednik republike pa okrog 65 odst., desne in desnorsredinske okrog 30 odst., ostalo pa desne ekstremistične, ki so izpadle. Tako vlada je pozitivna in se mora spoštovati tako, kot so leve in levosredinske stranke spoštovale Peterletovo vladno za časa Demosa in se jim je Peterle ob izvolitvi za to celo zahvalil.

MIRAN BERETIČ

• V zaostali komunistični državi smo Slovenci živeli kot napredni ljudje. Zdaj v napredni državi živimo kot zaostali. (Jurč)

• Korenina vse npravnosti je obvladovanje samega sebe. (Fichte)

FONDACIJA ANA RAZPISUJE ŠTIPENDIJE

LJUBLJANA - Fundacija Ana objavlja javni razpis za dodelitev štipendij iz svojih sredstev za šolsko leto 1995/96. Prijavijo se lahko učenci 8. razredov OŠ, dijaki in študentje (ali pa to storijo njihove šole), ki so izjemno uspešni v šoli, posebno nadarjeni, imajo nizek socialno-ekonomski status in kažejo interese za nadaljnje delo in šolanje. Prijave na razpis, ki morajo vsebovati podroben življenjepis, potrdila o doseženih rezultatih na tekmovanjih, o učenem uspehu zadnjih štiri let, mnenje učiteljskega zbora in šolske svetovne službe in potrdilo o socialno-ekonomskem statusu družine, je potrebno poslati najkasneje do 30. junija, na naslov: Fundacija Ana, Dunajska 156, p.p. 170, Ljubljana, s pripisom "Komisija za dodeljevanje štipendij."

OBRTNIKI NA MAJSKEM POHODU - Planinska sekcija pri Območni obrtni zbornici Novo mesto, ki jo vodi Stane Štampelj, je 27. maja pripravila 16. majski pohod po Dolenjski. Več kot petdeset obrtnikov in njihovih svojcev iz novomeške občine, pridružili so se jim tudi obrtniki iz Metlike, je na poti od Gabrja do Gosposdične in Miklavža na Gorjancih združilo koristno s prijetnim, saj se je pohod zaradi prijetnega vzdušja zavlekel do poznih večernih ur. Udeleženci pohoda so dejali, da si takšnih izletov še želijo, saj jim je poleg vsega šlo na roko tudi izredno lepo vreme. Na sliki: pohodniki gredo proti Gosposdični na Gorjancih. (Foto: S. Dokl)

Izobraževanje tudi za starejše

Vsak ima pravico do permanentnega izobraževanja

Obdobje 1992 - 2001 so Združeni narodi proglasili za desetletje starejših. To je čas, ko naj bi narodi, državni organi, posamezniki in priпадniki različnih generacij spremenili odnos do starejših ljudi. Živimo v času najrazličnejših stisk, ki jih starejši še bolj čustveno doživljajo. Zlasti v razvitih deželah se življenjska doba daljša, tudi v Sloveniji. Pri tem se odpira vprašanje, kako preživeti starost, saj človek stremi za kvalitativnim življenjem.

V zadnjih letih se je veliko ljudi predčasno upokojevalo. Občutek, da nisi nikomur potreben, izguba sodelavcev, spremenjen socialni status, krčenje družinskih članov, bolezen - vse to potisne človeka v osamljenost. V razvitih družbah so začeli razmišljati, kaj ponuditi starejšim, da bi svoje izkušnje in znanje prenašali na mlade rodove in ostali še naprej koristni. Spoznali so, da je potrebno permanentno izobraževanje podaljšati tudi v starost, saj je to pravica vsakega človeka. Izobraževanje na-

mreč ni le "sredstvo" za poklicno delo, ampak potreba ljudi za kvalitetnejše vsakodnevno življenje, je smisel človeka, da vedno znova spoznava nove zanimivosti in nova znanja. V razvitih deželah so ustanovili univerze za 3. življenjsko obdobje. V Sloveniji so pred 10 leti nastali prvi oddelki, danes je v 268 skupinah nad 2.000 udeležencev. Oddelki so v Ljubljani, Jesenicah, Kranju, Laškem, Mariboru, Novi Gorici, Velenju in Slovenj Gradcu. Pri ustanavljanju takšnih študijskih skupin bi morala pomagati društva upokojencev, tudi na Dolenjskem, kjer se takšna oblika izobraževanja še ni razširila, zato bi lahko pristopile tudi druge kulturne in izobraževalne institucije.

ANGELCA ŽIBERNA

Vsem z Roške

Sedem let kasneje so se trije odločili izdati knjigo. Napisali so zgodovino JBT. Kot četrtega me to osebo ne moti, pač pa se moram oglasiti in zaščititi dobro ime JBTZ. To niso bili trije ali štiri zaporni ki, ampak tisoči in tisoči... Zato se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste bili leta 1988 na "pravi strani Roške", ne glede na vašo današnjo politično barvo in potrebanje.

Roška pripada vsem, ki smo bili zraven. Zato danes živimo v demokraciji! To pa ni dosežek, s katerim bi se lahko hvalili posamezniki. Še manj je lahko razlog za pisanje zgodovine Slovenske pomladi s pristranskimi osebnimi in političnimi kriteriji sedem let kasneje.

FRANCI ZAVRL (JBT)Z

Zahtevajo parkiranje na platoju

Protestno pismo

NOVO MESTO - Štiriin-trideset lastnikov poslovnih prostorov v Trgovskem centru Novi trg v Novem mestu je podpisalo protestno pismo, ki so ga poslali županu mestne občine, sekretariatu za komunalne dejavnosti in urejanje prostora, občinskemu svetu Mestne občine, stanovanjskemu podjetju Terca in javnemu podjetju Komunala. V njem zahtevajo, naj Sekretariat za komunalne zadeve takoj zagotovi takšen režim delne uporabe platoja, da bo možna dostava blaga in parkiranje avtomobilov do 30 minut. Lastniki poslovnih prostorov odločno odklanjajo vse dosedanje poskuse popolne zapore uporabe platoja. Ta način onemogoča dostavo blaga, posredovanja v primeru neugod, vselitve, dograjevanje lokalov in podobno. Menijo, da nima nihče pravice omejevali uporabe tega prostora na način, ki je celo v nasprotju s sprejetim odlokom o ureditvi kareja "L".

Z nakupom poslovnih prostorov so lastniki sofinancirali tudi izgradnjo parkirne hiše, vso zunanjo ureditev in plato. V kupnih pogodbah imajo opredeljeno možnost dostave, plato pa je "uradno" namenjen tržnici, pešcem, javnim prireditvam, parkiranju pa le pod posebnimi pogoji. Vse kaže tako, da bodo v kratkem parkirali tudi avtomobili. Najbrž bo zato namenjen le del platoja pred poštnim poslopijem. Prav Pošta Novo mesto je že pred leti večkrat posredovala, naj se uredi možnost parkiranja, vendar ji do sedaj ni bila omogočena ustrežna rešitev. Potrebno bi vsaj 25 parkirnih mest pred pošto za kratko parkiranje (do 20 minut). Poštari predlagajo, da za to ne bi pobirali parkirnine, za prekoračitve pa naj bi stranka plačala več kot je cena parkiranja v parkirni hiši.

J. P.

SPOZNAVA DOMOVINO SVOJH STARŠEV

V drugi in tretji generaciji naših izseljencev zanimanje za domovino njihovih dedov ni ugasnilo. Na uredništvo smo prejeli obsežen zapis, ki ga je v angleščini napisala v Ameriki rojena hči Marije Pečaver, ki se je v novo domovino izselila iz Rožnega Dola. Spis nam je poslala njena sestrčina ga. Tončka Sodja. Dekle je raziskovalo družinske korenine in med obiskom pri nas z navdušenjem spoznavalo Slovenijo. V svojem zapisu piše o slovenski zgodovini in kulturi, o slovenskem osamosvojanju, sega tudi v zgodovino Balkana.

Vlado Čurin

S komaj dojemljivim sprejemom se je pred štirinajstimi dnevi pojavila vest, da je v 65. letu življenja preminil Vlado Čurin, pedagoški svetovalec za biologijo in kemijo v pokouju. Manj kot leto in pol je minilo, odkar se je odločil za upokojeitev. Nad 22 let je bil v službi na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo in šport, v območni organizacijski enoti Novo mesto. Preden je postal pedagoški svetovalec, je bil več let ravnatelj Osnovne šole Cerklje ob Krki. Pedagoški poklic je imel do besedno rad. Posvetil mu je 39 let svojega ustvarjalnega življenja. Pridobil si je bogato strokovno znanje. Vedno na novo pa je presenečal tudi s splošno razgledanostjo. Nenehno je študiral, čutil je, da mu je to del delovnih dolžnosti, spremljal novosti in jih predano ter hkrati optimistično uporabljal pri pedagoškem svetovanju. Na njegovih delovnih mizi ni nikoli manjkalo najnovejših strokovnih in didaktičnih literature, tudi v tujih jezikih.

Bil je pedagoški svetovalec z jasnimi hotenji in dorečenimi cilji, zaželen, dobrodošel sogovornik z učitelji praktiki. Njegov stil dela je bil človeško doberhoten in strokovno prepričljiv. Sodeloval je pri nastajanju učnih načrtov in se potrdil kot pisec učbenikov, učbeniških gradiv in delovnih zvezkov. Organi-

ziral je različna tekmovanja iz znanja učencev in interdisciplinarno zasnovane raziskovalne tabore. Skrbel je za zdravstveno vzgojo, se poglabljal v skrivnosti geologije in se dolga leta zavzemal, da se je zlasti na osnovnih šolah krepila hospitacijska dejavnost.

Dobrohotno in spodbudno je dal nasvete za urejanje šolskih vrtov in nasadov na šolskih zemljiščih. Občudoval je lepote planinskih prostranstev in nikoli ne bodo pozabljene dolge gobarske poti z njim. Bil je enkratni ljubitelj rož in z njimi je izražal pozornost do vseh, ki so mu bili pri delu in v življenju posebej naklonjeni in razumevali.

Kljub mnogim strokovnim in družbenim dolžnostim je z brezmejno naklonjenostjo skrbel za družino in z enkratno pozornostjo za svojo mater, ki se bliža 90. letu življenja. Kot človek in strokovnjak si je pridobil veliko prijateljev in znanec, tudi v širšem slovenskem prostoru. Za svoje požrtvovalno in uspešno delo mu je bilo že pred leti podeljeno priznanje Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Zdaj se je človeška podoba Vlada Čurina, delovnega sopotnika in prijatelja, umaknila v spomin, ki je nanj lahko samo časten, blag, spoštljiv, zahvalen in nepozaben.

JOŽE ŠKUFCJA

• Prava elita nikoli ne kupuje statusnih simbolov, saj se ji ni treba na ta način dokazovati. (Jezernik)

• Večina pesnikov pride na svet šele po svoji smrti. (Lichtenberg)

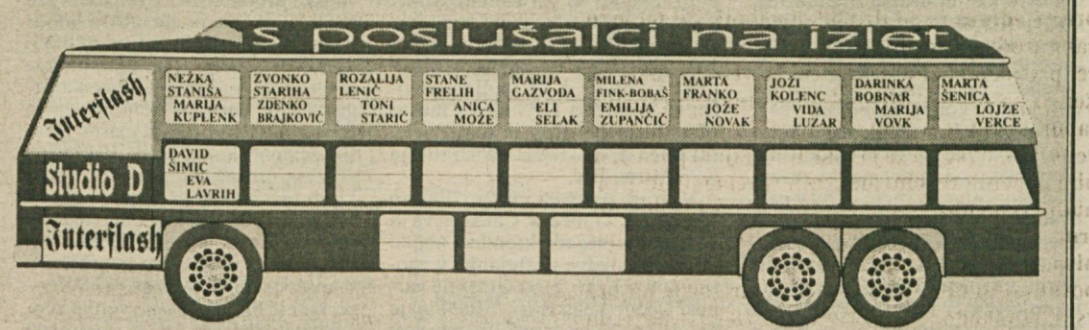
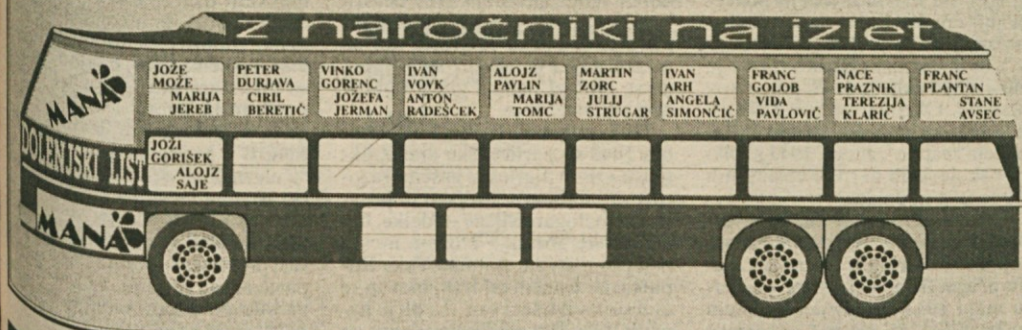
• Nič ni bolj prepričljivo kot uspeh. (Ranke)

Z avtobusom na izlet!

Kot smo napovedali zadnjič, smo tokrat izžrebali dva potnika za avtobus, ki bo jeseni odpeljal na zanimiv izlet 46 naročnikov Dolenjskega lista. Med naročniki iz leta 1970 je računalnik izbral Joži Goršek iz Smolenje vasi 6, p. Novo mesto, med tistimi, ki so se na Dolenjski list naročili 1971. leta, pa je imel največ sreče Alojz Saje iz Dol. Karteljevega 10, p. Novo mesto.

Dva potnika več sta znana tudi za avtobus, ki bo na izlet popeljal poslušalce novomeškega radia Studio D. Med reševalci nagradnega vprašanja je žreb določil, da se bosta na izlet odpravila David Simic iz Semeča 56 in Eva Lavrih iz Slakovce 9, Trebnje.

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

Št. 22 (2390), 1. junija 1995

partizanske enote, 14. SNOB "Črna gata" v Dolenjskih Toplicah, 14. SNOB "Mokronoga" v Mokronogu, 14. SNOB "Železničarska" v Veliki Bučini pri Novem mestu, 15. SNOB "Lokranjska" v Bočki pri Metliki in topniški divizion 15. divizije v Završni vasi pri Novem mestu. Tri slovenske partizanske divizije, 14., 15. in 16. so bile po ustanovitvi 7. oktobra 1943 v NOV in PO Jugoslavije 3. oktobra 1943 v njegovem sestavu.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 1. VI.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.30 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.30 TEDENSKI IZBOR
9.45 OSCAR JUNIOR
10.00 ODKRIVANJE ZEMLJE, amer. iz-
obr. serija, 3/26
10.30 4 X 4 O ŽIVALIH IN LJUDEH
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
15.55 VSE, KAR IMAM RAD, ponov. 2. dela slo-
vaške drame
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOMISAR REX, avstrij. nadalj., 9/15
21.05 TEDNIK
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
VEČER SANJAČ, amer. naniz., 21/28
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 6/18

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.55 Ki-
noteka: Arzenik in stare čipke (amer. film, ČB)
16.35 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.20 Sova
(ponov.): Princ iz Bel-Aira (amer. naniz., 8/24);
Inspektor Morse (5/18) - 18.45 Že veste - 19.15 Tok
tok, oddaja za mladostnike - 20.05 Večerni gost -
21.05 Umetniški večer - 22.05 Oči kritike - 23.20
Švedski dokumentarni film - 1.00 Kolesarska dir-
ka Giro D' Italia
KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 437. dela amer. nadalj.) - 11.05
Paris (ponov. 5. dela amer. naniz.) - 11.55 TV pro-
daja - 12.10 CMT - 16.05 TV prodaja - 16.15 Dance
session (ponov. oddaje o plesu) - 16.55 Unpato
(ponov. oddaje o akt. dogodkih) - 18.00 Magne-
toskop (glasbena oddaja) - 18.45 TV prodaja -
19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (438. del amer.
nadalj.) - 20.00 Pred poroto (45. del amer. na-
niz.) - 20.25 Vreme - 20.30 Šola za voznike (amer.
komedija) - 22.05 Kino, kino, kino (ponov. oddaje
o filmu) - 22.55 Magnetoskop (ponov.) - 23.40
Klasična video glava (ponov. glas. oddaje)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro
- 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30
Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila -
12.15 Imperatriz - 13.00 Rečca hiša (amer. film)
- 14.45 Šolski program - 15.45 Program za otroke
in mladino - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Z jadr-
i okoli sveta, 7/12 - 17.30 Santa Barbara (serijski
film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Govorimo o zdravju
- 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Kvizkoteka
- 22.50 Dnevnik - 23.10 Slika na sliko - 23.40 San-
je brez meja

HTV 2

16.40 Video strani - 17.05 Slika na sliko - 17.35
Željeznice (dok. oddaja) - 18.25 Sinatra (4/5)
- 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.10 Željeznice
(dok. oddaja, 4/6) - 21.05 Brooklynski most (hum.
serija 6/22) - 21.35 Sinatra (serija 5/5) - 22.25
Rešitev 911 (dok. oddaja) - 23.15 Fluid expo

PETEK, 2. VI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 2.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 TEDENSKI IZBOR
POT V ŠOLO, nizoz. naniz., 5/6
10.40 ZABAVA, ZABAVA, ZABAVA
10.00 ROKA ROCKA
11.50 SVET NARAVE, angl. poljudnoz-
nanst. serija, 9/10
12.40 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
14.25 KAM VODJO NAŠE STEZICE
15.45 POSTAJA, ponov. italij. filma
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.40 TURISTIČNA ODDAJA
22.25 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 9/22
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 7/18
0.10 DOBRODOŠLI GOSPOD CHAN-
CE, amer. film

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.35 Teden-
ski izbor: Zgodbe medenih tednov (nemška na-
niz., 3/8); 14.25 Omizje; 16.25 Osmi dan; 17.15
Sova (ponov.); Večen sanjač; Inspektor Morse (6/
18) - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Poglej me!
- 20.55 Westbeach (angl. nadalj., 9/10) - 20.55
Mednarodni trgovinski sejem Maribor - 21.00
Veliki dnevi 20. stol. (franc. dok. serija 1/3) - 21.50
Obiski - 23.05 Opera - 1.35 Kolesarska dirka

KANAL A

10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 438.
dela amer. nadalj.) - 11.05 Pred poroto (ponov. 45.
dela amer. naniz.) - 11.30 Ameriški deseti (ponov.)

Št. 22 (2390), 1. junija 1995

glas. oddaje) - 12.15 CMT - 16.25 Šola za voznike
(ponov. komedije) - 18.00 Pozitiv + (glasbena
oddaja) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Vreme - 19.10
Luč svetlobe (439. del amer. nadalj.) - 20.00 Obal-
na straža (9. del amer. naniz.) - 20.50 Vreme - 20.55
Teden na borzi - 21.05 Londonski pločniki (amer.
film) - 22.35 Učna leta (14. del amer. naniz.) - 23.05
Vodnik za zaljubljene (2. del amer. naniz.) - 23.35
Pozitiv + (ponov. glasbene oddaje) - 0.20 Živeti
danes (ponov. dok. oddaje)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro
- 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30
Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila -
12.15 Imperatriz - 13.00 Četrti človek (amer. film)
- 14.45 Šolski program - 15.45 Program za otroke
in mladino - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Učimo
se o Hrvaški - 17.30 Santa Barbara (serijski film)
- 18.15 Kolo sreče - 18.50 Turistični magazin - 19.30
Dnevnik, vreme, sport - 20.10 Dok. oddaja - 21.00
Dobri ljudje - 22.30 Živa resnica - 23.00 Poročila -
23.20 Slika na sliko - 23.55 Amer. film - 1.25 Sanje
brez meja

HTV 2

15.40 TV koledar - 15.50 Slika na sliko - 16.20
Turbo Limach show - 17.35 Jazz - 18.25 Sinatra
(serija 5/5) - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.10
Me je kdo iskal? - 20.55 Sto let filma: "Mephisto"
(madžar. film)

SOBOTA, 3. VI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.05 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
8.55 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
9.05 UČIMO SE ROČNIH USTVARJAL-
NOSTI
9.15 POD KLOBUKOM
9.35 MLADA EVROPA POJE
10.15 TOK TOK, kontaktna oddaja za mla-
dostnike
11.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.30 JAKEC IN FIŽOLČEK, japonski risani
film
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
VEČERNI GOST
MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
TEDNIK, ponov.
POGLEJ IN ZADENI
17.00 DNEVNİK 1
17.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. od-
daja, 10/10
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 TEATER PARADIŽNIK
21.30 IRSKA, DEŽELA BESEDE, 3. oddaja
22.00 OZARE
22.10 DNEVNİK, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 8/18
23.35 SODOBNI ZLOČINI, nizoz. film

SLOVENIJA 2

7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Zgodbe
iz oper - 11.00 Tedenski izbor: Komisar Rex
(ponov. avstrij. nadalj., 9/15); 11.50 Turistična
oddaja - 12.05 Sova (ponov.): Brooklynski most
(amer. naniz., 9/22); 12.35 Inspektor Morse (angl.
naniz., 7/18) - 16.25 Športna sobota - 18.30 Alpe-
Donava-Jadran - 19.05 Karaoke - 20.10 Kabaret
(amer. film) - 22.25 Sobotna noč

KANAL A

7.00 Video strani - 8.05 Don Kihot (ponov.
risanke) - 9.00 Kaličopko (ponov. otroške odda-
je) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino,
kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.00 Učna
leta - 11.30 Splošna praksa (ponov. 23. dela) - 17.40
Londonski položniki (ponov. filma) - 19.10 Bever-
ly Hills 90210 III (ponov. 154. dela) - 20.00
Vreme - 20.05 Krik (oddaja o stilu) - 21.35 Splošna
praksa (24. del avstral. naniz.) - 20.30 Mnenje
(amer. vojni film) - 23.00 Vreme - 23.05 Posnetek
koncerta - 0.10 Erotični film

HTV 1

8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro
- 10.30 Program za otroke in mladino - 12.00
Poročila - 12.15 Imperatriz (serijski film) - 13.00
Me je kdo iskal? (zabavnoglas. oddaja) - 13.40
Leto za spomine (amer. film) - 15.20 Najlepša dela
svetovnih muzejev - 15.30 Poročila - 15.40 Bever-
ly Hills (serijski film, 15/30) - 16.30 Turbo Limach
show - 17.45 Televizija o televiziji - 18.15 Prizma
(multinacionalni program) - 19.15 V začetku je bila
Beseda - 20.05 Dnevnik, sport, vreme - 20.10
"Honky Tonk Man" (amer. film) - 22.15 Glasbena
oddaja - 23.00 Dnevnik - 23.50 Slika na sliko -
23.50 Sanje brez meja

HTV 2

16.05 TV koledar - 16.15 Slika na sliko - 17.45
Briljantina - 18.25 Dok. oddaja - 19.30 Dnevnik,
vreme, sport - 20.10 Tom (humor. serija, 8/12) -
20.40 Cro pop rock - 21.30 Latinica - 22.30 Športna
sobota - 22.45 Nočna izmena: Življenje na severu;
Državniki novega kova; "Easy Wheels (amer. film)

NEDELJA, 4. VI.

SLOVENIJA 1

6.45 - 0.25 TELETEKST
7.00 VIDEO STRANI
7.20 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponov.
8.10 ARABELA SE VRAČA, češka na-
dalj., 8/26
8.40 SPREHODI POSTARI LJUBLJANI,
6/9
9.10 OČIVIDEČ, angl. dok. serija, 9/14
9.55 NEDELJSKA MAŠA, prenos iz Izole

11.00 NAŠA PESEM '95, 3. oddaja
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 BIBLIJA
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 WESTBEACH, angl. nadalj., 9/10
14.20 KADAR SE VEJA ZLOMI, amer. film
16.00 V OBJEMU GORA, kanad. naniz., 13/13
17.00 DNEVNİK 1
17.10 PO DOMAČE
18.53 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 PRESODITE
21.15 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok.
serija, 11/16
22.15 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA:
ZASLEPITEV, dan. nadalj., 2/3
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 8/18

SLOVENIJA 2

Opomba: Kranj: Kolesarstvo 18.15 do 18.55;
Košarka 16.45 do 18.15 (posnetek San Antonio :
Houston); Giro D'Italia: Kolesarska dirka 18.55
do 19.15
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Teden-
ski izbor - 12.30 Sova (ponov.): Inspektor Morse,
8/18; Teater Paradižnik - 14.30 Posnetek baleta -
16.45 Športna nedelja - 19.20 Lahkih nog naokrog
- 20.10 Ciociara (italij. film) - 22.50 Biblija - 22.30
Športni pregled

KANAL A

8.05 Trije mušketirji (risani film) - 9.00 Kaličopko
(otroška oddaja) - 10.00 Video igralnica (oddaja
o računalniških igrakah) - 10.30 Male živali - 11.20
Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 12.00
Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) -
12.10 Žametne vrtne (glas. oddaja) - 18.30 Pos-
netek koncerta - 19.30 Adidas streetball (re-
portaža) - 20.00 Vreme - 20.05 Beverly Hills 90210
III (16. del amer. naniz.) - 20.55 Kino, kino, kino
(oddaja o filmu) - 21.45 Klasična video glava (glas-
bena oddaja) - 22.35 Mnenje (ponov. filma)

PONEDELJEK, 5. VI

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.10 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.30 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
9.55 TEDENSKI IZBOR
UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, danska
nadalj., 11/13
10.25 ZNANJE ZA ZNANJE
10.50 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA
11.00 KABARET, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED
14.50 TEDENSKI IZBOR
UMETNIŠKI VEČER
OBZORJE DUHA
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.25 PRAVLJICAR, amer. naniz., 5/9
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.40 ABC - ITD, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 PRVI KROG, kan.-franc. nadalj., 2/4
20.55 GOSPODARSKA ODDAJA
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
MURPHY BROWN, 24. epizoda amer. na-
niz.
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 10/18

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.45 Teden-
ski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 15.15 Presodite!
16.15 Poglej me! - 17.00 Sova: Zaspeltev (danska
nadalj., 2/3); 17.45 Inspektor Morse (angl. naniz.,
8/18) - 18.40 Poslovna oddaja - 19.15 Sedma steza
- 20.05 Ogrožena moškost - 21.00 Vojna povratni-
ka (angl. nadalj., 3/6) - 21.50 Studio City - 23.00
Brane Rončel izza odra

KANAL A

10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 439.
dela) - 11.05 Žametne vrtne - 11.50 Pozitiv +
(ponov. glasbene oddaje) - 12.35 TV prodaja -
17.05 Video igralnica (ponov.) - 17.35 Adidas stret-
ball (ponov. reportaže) - 17.55 Klasična video gla-
va (ponov. glas. oddaje) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč
svetlobe (440. del amer. nadalj.) - 20.00 Alica v
čudežni deželi (glas. oddaja) - 20.30 Dežurna le-
karna (2. del španske humor. naniz.) - 21.00
Vreme - 21.05 Letalonosilka (amer. film) - 22.40
Obalna straža (ponov. 9. dela) - 23.30 Adidas
streetball (ponov. reportaže) - 23.55 TV prodaja

TOREK, 6. VI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, 9/13
10.50 CIOCIARA, italij. film
12.30 SVETOVNI POSLOVNI UTRIP
13.00 POROČILA
13.05 SEDMA STEZA
13.50 SOTOBNA NOČ
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj.,
9/26
17.40 PRGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAV-
LJIC, lutkovna igrice 3/13
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice

19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZGODBE MEDENIH TEDNOV, nemška
naniz., 4/8
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
ALO, ALO, angl. naniz., 2/6
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 11/18

SLOVENIJA 2

10.30 Video strani - 10.55 Paris: Tenis (ž. prenos)
- 15.10 Tedenski izbor: Malo angleščine, prosim;
15.35 National geographic (amer. dok. oddaja);
16.25 Karaoke - 17.25 Sova (ponov.): Murphy
Brown (amer. naniz.); 17.55 Inspektor Morse
(angl. naniz., 10/18) - 18.45 Iz življenja za življe-
nje - 19.15 Videošpon - 20.05 Univerzitetni razg-
ledi - 20.55 Roka rocka - 21.45 Skrivnost Picasso
(franc. dok. oddaja) - 23.00 Svet poroča

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 440. dela amer. nadalj.) - 11.05
Alica v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) - 11.35
Video igralnica (oddaja o računalniških igrakah) -
12.05 TV prodaja - 17.10 Letalonosilka (ponov.
filma) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (441. del
amer. nadalj.) - 20.00 Rodeo (glasb. oddaja) -
20.30 To trapasto življenje (9. del amer. nadalj.) -
21.20 Vreme - 21.25 Karma (oddaja o duhovnos-
ti) - 22.30 Računalniška kronika (dok. oddaja) -
23.00 Dežurna lekarna (ponov. 29. dela španske
naniz.)

SREDA, 7. VI.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.35 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.10 TEDENSKI IZBOR
HROŠČOSNED, amer. risana serija, 8/21
11.35 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.05 IRSKA - RITEM DUBLINA, 3. od-
daja
12.30 ALPE-DONAVA-JADRAN
13.00 POROČILA
15.00 TEDENSKI IZBOR
OBISKI
16.00 VOJNA POVRATNIKA, ponov.
angl. nadalj., 3/6
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 FILM TEDNA:
JABLANE, nemški film
22.25 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.45 ŽARIŠČE
23.10 SOVA
PRINC Z BEL-AIRA, amer. naniz., 9/24
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 12/18

SLOVENIJA 2

Opomba: Tenis - Paris (m) 11.55 do 15.20; Nogo-
met 17.55 do 19.55
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.30
Zgodbe iz školjke - 16.00 Tedenski izbor: Prvi krog,
(kan.-franc. nadalj., 2/4); 16.40 Videošpon - 17.25
Sova (ponov.): Žalo, žalo (angl. naniz., 2/6); 17.45
Inspektor Morse (angl. naniz., 11/18) - 18.45 Od-
krivanje zemlje (amer. izobraž. serija, 4/26) - 19.15
V vrtincu - 20.05 Ob 30-letnici delovanja Alfija
Nipiča, 2. del - 21.00 Športna sreda - 22.30 Omizje

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 441. dela) - 11.05 Rodeo (ponov.
glas. oddaje) - 11.35 Male živali (ponov.) - 12.35
TV prodaja - 17.00 TV prodaja - 17.10 Karma
(oddaja o duhovnosti) - 18.15 Računalniška kro-
nika (ponov. dok. oddaje) - 19.00 Vreme - 19.10
Luč svetlobe (442. del) - 20.00 Sedem veličastnih
(videolestvica) - 20.30 Paris (6. del amer. naniz.) -
21.20 Vreme - 21.25 Unpato (oddaja o akt. do-
godkih) - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) -
23.00 To trapasto življenje (ponov. 9. dela amer.
nadalj.) - 23.50 Epikurejske zgodbe (ponov. od-
daje o slov. gostilnah)

ČETRTEK, 1.6.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti
- 9.00 Poročila in 11.00 Poročila - 12.00 Ob-
vestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00
Poročila - 17.00 Oddaja za podjetnike - 18.00
Poročila - 18.30 Otroška oddaja - 20.00
Rockovski sprehod - 22.00 Ploščati vrhovi -
23.00 Hard and Heavy

PETEK, 2.6.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti
- 9.00 Poročila - 10.00 Dober dan, pridni ljud-
je - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmr-
tnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila -
15.30 Grmki vulkan - 17.00 Skrakin TV iz-
bor - 18.00 Poročila in ego tripi sodelavcev
radio - 20.00 Večer z evergreeni in gost Mar-
tin Strel - 22.00 Kviz

SOBOTA, 3.6.

5.30 Dobro jutro - 6.45 Kmetijski nasveti -
8.30 Viža dneva - 9.00 Poročila - 9.10 Prak-
tični koticček - 10.00 Gospodinje sprašujejo,
Helena Mrzlikar odgovarja - 11.00 Poročila -
12.00 Obvestila, osmrtnice - 13.00 Mali
oglas - 15.00 Poročila - 17.00 Sraka ima dol-
gi rep - 18.00 Poročila - 18.30 Otroška od-
daja - 21.00 Ansambel Domžalski odmev in
sobotna super veselica

NEDELJA, 4.6.

8.00 Dobro jutro - 8.30 Kuharske mojstrovine
Petra Bevca - 9.00 Poročila - 9.30 Kmetijs-
ka oddaja - 10.00 Mali oglasi - 11.05 Vino-
gradniška oddaja - 12.00 Čestitke, mali oglasi
in domača glasba - 15.00 Poročila - 16.00

Ansambel Vrisk v živo - 18.00 Poročila -
20.00 Cinea Marina - 22.30 Ves ta jazz

PONEDLJEK, 5.6.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti
- 9.00 Poročila - 9.30 Športni pregled - 10.00
Gospodarske novice - 11.00 Poročila - 12.00
Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi -
15.00 Poročila - 15.30 Popevka tedna - 16.00
Sračje gnezdo - 17.00 Aktualna oddaja -
18.00 Poročila - 18.30 Otroška oddaja - 19.00
Rockovnik - 22.00 Ploščati vrhovi: Sampler
1993 - Amphetamine Reptile Rees. - 23.00
Koncert

TOREK, 6.6.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti
- 9.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, os-
mrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila -
15.50 Nagradni kviz: Vsi znamo vse -

RES PRAVI PIKNIK

Bilo je okrog dvanajstih. S sestričnima Jano in Nejo smo se že prej domenile za izlet s kolesi in piknik. Vsaka je v svoj nahrbtnik stlačila nekaj hrane in pijače. Moje sestrice nismo vzele s seboj, saj bi delala samo zgago, zato pa smo vzele psa Nika. Sedle smo na kolesa in se odpeljale, Nika pa smo privezale na vrvico, saj smo bili še na glavni cesti. Kmalu smo zavile v ulico in nadaljevala pot po makedamski cesti. Tam smo Nika spustile, da je tekal prosto okoli. Če pa se je preveč oddaljil od nas, mu je Jana zažvižgala. Peljale smo se do cerkljanske šole, nato smo obrnile in si na zeleni jasi privoščile piknik. Razgrnile smo odejo in pričele s pojedino. Tudi Nik je imel svoj obed: pasje piškote, kost in vodo, ki smo jo zajele v bližnjem potočku. Vesele smo se odpravile domov. Vse bi bilo lepo in prav, če nas ne bi na poti domov zajela kratkotrajna ploha. Pritiskale smo na pedale, kar se je dalo. Sreča, da smo prikolesarile pravočasno, tako mi bo piknik ostal v lepem spominu.

ŠPELA RAVNIKAR, 4.r.
OŠ Cerklje ob Krki

UTRINKI IZ ŠOLSKIH KRONIK

KOČEVJE - Učenci osnovne šole Ob Rini v Kočevju so za zaključek šolskega leta izdali svoje delo "Utrinki iz šolskih kronik", v katerem opisujejo zgodovino kočevske osnovne šole. Zgodovinski sestavki so zanimivi, prav tako pa so zanimivi in poučni nekateri sestavki učencev. Tako povzemamo iz Ankete učencev: "Pri učiteljih nas moti, da ne izpolnijo obljube ali dogovora, da včasih ne poslušajo, da ne kaznujejo nagajivih učencev... da nimajo smisla za humor." Iz pisma učenke Jerneje Občanovič teh osem let pa: "Čeprav so (starši) zaposleni, vedno najdejo čas zame ... Drugače pa je z učenci, ki se nimajo komu zaupati. Problemi se kopičijo, otroci postanejo še bolj razdražljivi in odnosi z okolico postanejo grozni. Opažam, da so tudi učitelji brez moči..."

OD ODPADKA DO SKULPTURE - Učenci 5. in 6. razreda OŠ Velika Dolina in učenci 5. razreda OŠ Cerklje ob Krki so se pod vodstvom likovne pedagoginje Brigitte Barkovič odločili, da bodo pri likovni vzgoji na področju plastičnega oblikovanja delali iz odpadnih materialov, ki jih narava sama ne more razgraditi. Iz plastenk različnih velikosti, jogurtovih kozarčkov, papirnatih škatlic in drugega so s pomočjo lepilnega traku oblikovali različne človeške figure. Oblepili so jih s časopisnim papirjem in pobarvali z belo fasadno barvo. Otvoritev razstave je bila v petek, 26. maja, v prostorih galerije Hamer v Slovenski vasi, popestrili pa so jo Polona Pegam iz OŠ Cerklje (na sliki) ter recitatorja Irena Franko in Matej Bukovinski iz OŠ Velika Dolina. (Foto: T. G.)

Ljudje, gnoj in še kaj zraven

Za ene vile vsakdanjika

NOVO MESTO - V neki vasi pri Novem mestu se pripravljajo zaradi kupa gnoja na nepravem kraju, toda gnoj ni vse, o čemer teče beseda. Gnoj moti vaščana, in sicer mu gre v nos zato, ker sveži konjski iztrebki na soncu dobivajo značilen vonj, ki požečka celo nos stare kmečke grče, kaj šele človeka, ki je hlevu iz še pred leti rekel adijo in se vselil v gosposko hišo. Gnoj vozi na prepovedani kraj neki mož, podjetej po naravi in nič bogaboječ. Konjske fige, ki bi jih lahko sicer elegantno odložil na svoje prej pripravljeno gnojišče, zdaj z muko dovažna na drugo mesto, malodane pred sosedova vhodna vrata. Za tak križev pot dovažanja gnoja se je podjetnik odločil v domnevni brezmejni nagajivosti, potem ko ga je sosed po vsem sodeč prijavil zaradi črne gradnje.

Zgodba iz te vasi pri Novem mestu razkriva, da se imajo sosedje lahko kot pes in mačka. Opozarja tudi na resno motnjo v delovanju službenih čutil inšpekcijskih služb. Podjetnik z gnojem je namreč v svoji

dosedanji podjetniški karieri postavil najbrž ob tistem soglasju državnih velmož na travnik in na črno nekaj, kar ni ne hiša ne kozolec, saj zidanje nima ne oken in ne lat. Menda so ljudje na lastne oči slišali podjetnika praviti: "Dokler se pišem, kot se pišem, se ne bom nikogar bal in bom delal, kar bom hotel."

Škoda, da podjetnik deluje pri Novem mestu, saj bi bil drugače lahko kralj na Betajnovi!

Zadeva je sicer od daleč videti tako, da niti podjetnikova podjetnost ne njegov gnoj nista šla sosedom v nos, dokler ni prišlo do zamere, zamera pa je najbrž posledica neke ponesrečene gostilniške kupčije, v kateri se je kdo verjetno čutil opeharjenega. Inšpekcija se za vse skupaj ni resno zmenila in se nikoli ne bo. Še naprej bodo ustrezni veljaki poceni malicali pri podjetniku in slednji bo v našem malem mestu še naprej "Bog i batina". Bog zase in batina za druge, kajpada.

MARTIN LUZAR

GOLOB

Neko soboto smo šli v Ljubljano k sorodnikom. Vračali smo se pozno zvečer. Vozili smo po avtocesti, ko je ti nenadoma ustavil. Ob cesti je ležal golob. Bil je še živ, a je imel zlomljeno perut. Vzeli smo ga s seboj in ga doma dali v kletko. Vsakič, ko sem prišel iz šole, sem mu dal jesti, ko pa me ni bilo doma, je zanj poskrbel ata. Imeli smo ga en mesec. Ozdravel je in ata ga je spustil. Golob je imel oznako, da je pošlarski golob. Čez tri dni se je spet vrnil. Menda se je hotel zahvaliti. To mi je ostalo najbolj v spominu.

IGOR KNAVS
5. razred, OŠ Loški Potok

DANES SPET LUTKE V DOMU KULTURE!

NOVO MESTO - Prijazno in zabavno besedilo Ferija Lainščka "Ko se ptički ženijo" z lutkami in sceno po zamisli in izdelavi Tatjane Grabrijan ter z režijo Jane Springer si lahko ogledate danes ob 16.30 v novomeškem Domu kulture. Nastopajo lutkarji Lutkovnega gledališča Pika Nogavička: Ada Zupanc, Irena Hudoklin, Marko Guštin, Jana Springer in Robi Erjavec.

MLADA SVETOVNA FOTOGRAFIJA

LJUBLJANA - Od ponedeljka, 29. maja, do prihodnje sobote, 10. junija, bo v Galeriji SOU, Galeriji KUD France Prešeren, Galeriji NUK Cafe in Galeriji Atelier Zois potekal projekt Mlada svetovna fotografija, ki ga je zasnoval in izvedel Jure Brecljnik, študent praške Akademije za fotografijo, film in televizijo (FAMU). Jedro projekta je razstava, na kateri so razstavljena dela 40 avtorjev iz vsega sveta, ki so ali še študirajo na omenjeni akademiji. Razstavo bodo spremljala številna predavanja mednarodno priznanih fotografov in predavateljev praške FAMU. Med 40 fotografij so trije slovenski, in sicer Jure Brecljnik, Blaž Fras in Borut Peterlin.

NASTOP UČENCEV PLESNE SKUPINE GRAL

NOVO MESTO - V okviru glasbene šole Marjana Kozine že 10 let deluje plesna skupina Gral, v kateri gojijo balet in izrazni ples, ves čas jo vodi Sonja Rostan. Ob koncu vsakega šolskega leta pripravijo javno zaključno prireditev. V šolskem letu, ki se izteka, je plesno skupino obiskovalo 50 učencev, ki bodo nastopili na zaključni prireditvi v sredo, 7. julija, ob štirih popoldnih v novomeškem Domu kulture.

TURNIR V SHOW DANCEU - V soboto zvečer je bil v dvorani Ideal centra v Ribnici turnir v show danceu za posameznike in pare. V tekmovalnem delu je nastopilo šest najboljših med posamezniki in pari iz plesnih skupin in šol Kazine, Mojce Horvat, Urške, Bolera in Di iz Ribnice. Zmagala sta Gregor Guštin in Saša Mrakar iz plesne šole Di, drugo mesto je zasedla Nastja Kanduč iz plesne skupine Mojce Horvat, tretja pa je bila Azra Selimanović iz Urške. Prireditve so popestrili z modno revijo oblačil za odrasle iz trgovin Mini Max in Timi iz Ribnice ter nastopi plesalcev stepa iz Kazine, gostov iz plesnih šol Urške in Fredi ter otrok iz gostiteljske plesne šole Di. Slednji so se ribniškemu občinstvu predstavili že v popoldanskem času na tekmovanju v ča-ča, rock and rollu ter disco plesih za otroke. V netekmovalnem delu, s svetlobo in drugimi spremljajočimi efekti bogato popestrenih nastopov, so nastopile tudi najmlajše skupine (na sliki), uprizorjena pa je bila tudi modna revija oblačil za otroke trgovine Biba iz Ribnice. (Foto: M. L.-S.)

NOV ČEBELNJAK PRI STARI ŠOLI - Ustanovni in častni član Čebelarskega društva Sevnica, 85-letni upokojeni čevljar Franc Siopar iz Sevnice, je skupaj s sevnškim županom Jožetom Peternelom odkril na novem čebelnjaku pri stari boštanski šoli sliko sv. Ambroža, zaščitnika čebelarjev, ki jo je naslikala Nena Bedek, likovna pedagoginja na osnovni šoli v Boštanju. Čebelnjak je postavil Koping, d.o.o., Sevnica, pomagala pa je tudi boštanska krajevna skupnost. Stari čebelnjak pri šoli so leta 1942 zgradili Nemci. V njem je imel svoje panje s čebalami od leta 1959 do 1969 Jože Petančič, upokojeni pedagoški svetovalec, od leta 1983 do 1987 pa Adolf Schwarzmann, ki je za čebelarjenje navdušil med drugimi tudi Francija Marolta z Redne nad Boštanjem, uspešnega mentorja, v zadnjem času bolj znanega po "čebelji obleki" za Guinnessovo knjigo rekordov. (Foto: P. Perc)

NA PREVOLAH NIČ SLABŠE - Manj kot mesec dni je do poletnega srečanja slovenskih osnovnošolcev, ki sodelujejo v Raglji, šolski oddaji Radia Slovenija. Šolarji se bodo srečali na Prevolah, kjer bodo od 27. junija na počitnicah tri skupine učencev, vsaka po 8 dni. Prevolska osnovna šola je nekako na koncu sveta, vendar jo prav Ragljične počitnice postavljajo že nekaj poletij v središče dogajanja. Ragljične počitnice na Prevolah bodo priložnost tudi za kulturniške nastope, kakršnega so imeli prevolski učenci pred dnevi, ko se je v šoli mudila delegacija občine Novo mesto in Komunale. Kaj vse bodo udeleženci počeli v letošnjem Ragljinem poletju na Prevolah, bo določil obsežen urnik, ki mu organizatorji prav zdaj dajejo končno podobo. Na sliki: nedavni nastop prevolskih šolarjev. (Foto: L. M.)

PODZEMELJSKE KARAOKE - Na podzemeljski osnovni šoli so ob dnevu šole pripravili vedno bolj popularne karaoke, na katerih se je pred mikrofoni predstavilo 31 učencev, ostali pa so peli in s ploskanjem spodbujali svoje sošolce kot gledalci. Na fotografiji: Merima in Klavdija pojeta Sivo pot. (Foto: M.B.-J.)

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 3. junija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Samopostrežba, Šmihel
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče
- od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 16. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Metlika: od 7. do 21. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec
- Metlika: od 7. do 21. ure: trgovina Prima

V nedeljo, 4. junija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba, Glavni trg Glavni trg, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market

Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Nakupovalni center Drska, Samopostrežba Šmihel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Gotna vas

- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče
- od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjerneje: od 8. do 11. ure: Market
- Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čr. dak
- Semič: od 7.30 do 10.30: Market
- Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

144-letna tradicija

MOHORJEVA DRUŽBA CELOVEC
d.o.o. Ljubljana
Poljanska 97
61000 Ljubljana
tel.: (061) 30-10-97

Ali vas zanima delo v prodaji v Mohorjevi družbi Celovec s sedežem v Ljubljani?

Ali ste dovolj komunikativni, vestni in urejeni?

Ali vas terenska služba, kjer si sami prilagajate delovni čas, veseli?

Če ste odgovorili pozitivno na vsa zgornja vprašanja, pričakujemo vašo prijavo v našem malem in prijetnem kolektivu.

Potrebujeemo **VODJE PRODAJNIH SKUPIN** in **ZASTOPNIKE** za formiranje prodajne mreže:

- v Novem mestu,
- v Trebnjem,
- v Šentjerneju - Kostanjevici,
- v Metliki in
- v Črnomlju.

Po šestmesečni poskusni dobi nudimo najboljšim redno zaposlitev, dobre delovne pogoje, stalno izobraževanje in stimulativen OD.

Pogoji: najmanj srednješolska izobrazba ter lasten prevoz.

Pričakujemo vašo pisno ponudbo v 8 dneh po objavi oglasa na gornji naslov.

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

SERVIS VOZIL

- avtomehanika
- avtokleparstvo
- avtoelektrika
- avtoličarstvo

15% popusta na delo ob gotovinskem plačilu

Vaše poškodovano vozilo popravimo s pomočjo raztegovalne mize CAR-O-LINER in elektronske merilne naprave CAR-O-TRONIC. O stanju vozila dobite računalniški izpis.

PRODAJA REZERVNIH DELOV IN OPREME

- originalni rezervni deli RENAULT
- RENAULT boutique oprema
- avtoakustika BLAUPUNKT
- strešna okna WEBASTO
- ostali avtodeli in avtooprema

Možnost obročnega odplačila na čeki.

PRODAJA VOZIL

- prodaja novih vozil RENAULT
- odkup in prodaja rabljenih vozil

- Ugoden LEASING
- Kredit brez pologa obresti od R+10% dalje

Novo, občutno nižje cene za vozila RENAULT CLIO

Pustite se presenetiti in nas obiščite v Ločni v prenovljenem avtosalonu, prodajalni rezervnih delov in servisu ali nas pokličite na tel. 068/324-533.

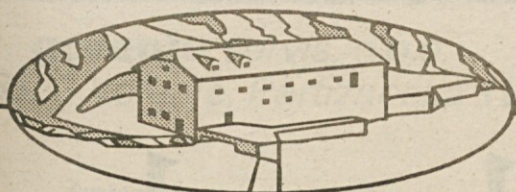

V času od 9. do 18. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Štepec iz Trebnjega - Karmen, Anica Bahor iz Dragovanje vasi - Blaža, Antonija Čeh iz Mokronoga - Luka, Irena Čvelbar iz Zameškega - Majo, Maja Djurinič iz Ogulina - Daniela, Milena Kožuh iz Ledine - Boštjana, Olga Učman z Velikega Cerovca - Anjo, Vesna Pirc iz Straže - Majo, Brigita Primc iz Straže - Aljo, Renata Zaren iz Vrhulj - Marka, Darinka Steingel iz Sadinje vasi - Uroša, Damjan Božič z Dolše - Kristino, Jasminka Pratičič iz Gor. Komušine - Denisa, Mihaela Kle-

menič iz Žvabovega - Nejca, Mojca Knez iz Gorenje vasi - Davida, Natalija Klobučar iz Straže - Roka, Anica Kutoš iz Obrha - Natalijo, Martina Cerar iz Doblič - Anamar, Marija Mirtič iz Hini - Davida, Renata Bukovec iz Vavte vasi - Ano, Mihaela Mejaš iz Zaloke - Roka, Liljana Zorko iz Bele Cerkve - Manco, Vida Pešelj z Rožič vrha - Majo, Mojca Troha iz Krškega - Lino, Marjana Šuštarč iz Krasinca - Veroniko, Stanislava Ramovš iz Drage - dečka, Darja Pintar iz Meglenika - deklico in Nataša Jamšek s Slančevega Vrha - dve deklici.

IZ NOVEGA MESTA: Karmen Žugelj iz Kočevarjeve ulice 24 - Ano, Marjeta Markelc iz Vavpotičeve ul. 1 - Laro in Dubravka Pejčič iz Seidlove 36 - Srdžana.

Čestitamo!

TERMOTEHNIKA

Proizvodnja in trgovina s tehničnim blagom na debelo in drobno Novo mesto, Mlinarska pot 17
tel.: 068/322-550, fax: 068/322-050

in TVT LENTHERM iz Lenarta,

proizvajalec kombiniranih, solarnih, stoječih in nosilnih grelnikov sanitarne vode v velikosti od 100 do 500 litrov — vakuumsko emajliranih in z vgrajeno zaščitno MG anodo; toplotnih črpalk 200, 300, in 500 litrov za segrevanje sanitarne vode in hlajenje prostorov; emajliranih 130, 180 in 500-litrskih hidroforjev,

vabita na dan odprtih vrat v TERMOTEHNIKO v ponedeljek, 5. junija.

Istega dne od 10. do 11. ure bo na Studiu D tudi svetovalna oddaja o zgoraj naštetih proizvodih.

Od 5. do 17. junija velja za proizvode LENTHERM 5% popust!

Posebej vabljeni projektanti, instalaterji, trgovci in individualni kupci!

**AVTOELEKTRIKA IN AVTOVLEKA
BRADČ JOŽE
DOLENJE POLJE 7A
68351 STRAŽA PRI NOVEM MESTU**

Obveščamo vse svoje stranke in lastnike vozil OPEL, da od sedaj naprej poleg splošne avtoelektrike in avtovleke popravljamo in servisiramo tudi vozila OPEL. Na zalogi imamo originalne rezervne dele. Lahko pa se dogovorite za nakup novih ali rabljenih vozil OPEL.

Vse informacije dobite na tel./fax 068/65-391

OPEKARNA NOVO MESTO, d.o.o., Zalog 21

objavlja program lastninskega preoblikovanja, ki ga je dne 26. 7. 1994 sprejela skupščina družbe OPEKARNA NOVO MESTO, d.o.o., z odločbo št. LP 535/94/GV pa ga je odobrila Agencija Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo.

1. Firma: OPEKARNA NOVO MESTO, d.o.o., Zalog 21, Novo mesto.
2. Matična številka: 5033667.
3. Dejavnost: proizvodnja opečnih izdelkov, trgovina na debelo in drobno, uvoz-izvoz.
4. Pravna oblika organiziranosti podjetja: Družba z omejeno odgovornostjo OPEKARNA NOVO MESTO je podjetje v mešani lasti z 91-odstotno družbeno in 9-odstotno privatno lastnino.
5. Predvidena lastniška struktura kapitala:

— pokojninski sklad	8,87%
— odškodninski sklad	8,87%
— pooblaščen investicijske družbe	17,73%
— upravičenci iz naslova interne razdelitve	17,73%
— upravičenci iz notranjega odkupa	35,47%
— prej znani lastniki	11,33%
6. Način in kombinacije načinov lastninskega preoblikovanja:

— prenos navadnih delnic na sklade — 40% družbenega kapitala
— interna razdelitev delnic do 20% družbenega kapitala
— notranji odkup delnic do 40% družbenega kapitala

7. Javni poziv:

7.1. Družba OPEKARNA NOVO MESTO, d.o.o., poziva vse upravičence (zaposlene, bivše zaposlene in upokojene) prvega kroga interne razdelitve, naj zamenjajo lastniške certifikate in potrdila za neizplačane osebne dohodke začasnice in kasneje tudi delnice družbe OPEKARNE NOVO MESTO. Delnice, ki bodo razdeljene upravičencem v okviru interne razdelitve, bodo navadne, imenske in so neprenosljive dve leti po njihovi izdaji razen z dedovanjem. Vpis delnic prvega kroga bo od 5. 6. 1995 do 5. 7. 1995 na sedežu družbe OPEKARNA NOVO MESTO v računovodstvu družbe od 8. do 12. ure. Vse dodatne informacije pa bo od 8. do 15. ure posredoval gospod mag. Jožef Žunič v upravnih prostorih družbe ali na telefon (068) 322-855.

7.2. Družba OPEKARNA NOVO MESTO, d.o.o., poziva vse upravičence (zaposlene, bivše zaposlene in upokojene), da lahko sodelujejo pri programu notranjega odkupa delnic družbe OPEKARNA NOVO MESTO. Upravičenci lahko kupijo delnice s 50-odstotnim popustom in imajo možnost obročnega odplačevanja. Udeleženci programa opravijo vplačilo v 40 dneh in tako postanejo udeleženci programa notranjega odkupa družbe. Vpis in plačilo delnic (gotovinsko vplačilo, presežni certifikati zaposlenih in potrdila za neizplačane osebne dohodke) bo od 5. 6. 1995 do 15. 7. 1995 na sedežu družbe OPEKARNA NOVO MESTO v računovodstvu družbe od 8. do 12. ure. Podrobnejše informacije o vašem sodelovanju pri notranjem odkupu lahko dobite pri gospodu mag. Jožetu Žuniču v času vpisovanja delnic ali pa po telefonu (068) 322-855.

Obrtniška 18, Trebnje
Tel.: 068/45-700, 44-628, 44-870

**Dan odprtih vrat v petek,
2. maja, ob 11. uri v Trebnjem!**

NISSAN

Vsem sedanjim in bodočim voznikom vozil NISSAN želimo predstaviti celoten prodajni program!

Na vseh vozilih bo možna testna vožnja!

Prijazno vabljeni!

TELEKOM SLOVENIJE, p.o.

objavljamo razpis za pridobitev ponudb in izbiro najugodnejšega izvajalca za

»čiščenje telefonskih govorilnic«

na območju PE Novo mesto.

1. Pozivamo ponudnike storitev čiščenja, da do 12. junija do 12.00 ure dostavijo ponudbe na sedež poslovne enote. Telekom Slovenije p.o., PE Novo mesto, Novi trg 7a, 68000 Novo mesto. Kasneje prispele ponudbe ne bomo upoštevali.
2. Razpisni pogoji in podrobnejše informacije o ATG (avtomatskih telefonskih govorilnicah) so na razpolago na sedežu poslovne enote Novi trg 7a, oddelek marketing, vsak delovni dan od 8.00 — 12.00 ure. Informacije na tel. št. 322-322 (068).

Paič

PSC Paič, Krška vas 28 E, Krška vas - Brežice,
Tel: 0608/61-450

Novo na
slovenskem trgu!

POSEBNA PONUDBA

Posebna ponudba, posebnega Mondea, s posebno opremo in posebno ceno!

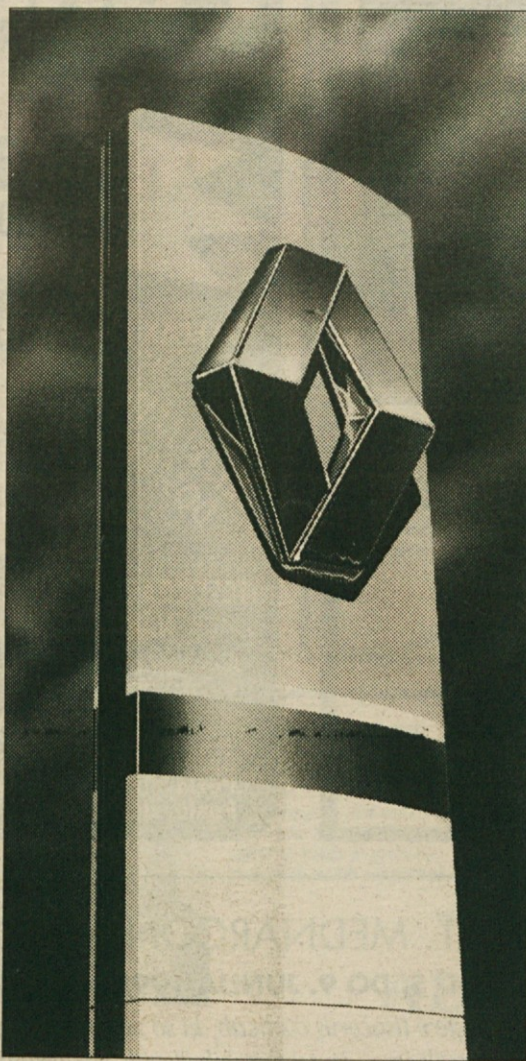
Mondeo Remote

DODATNO K SERIJSKI OPREMI:
Daljinsko centralno zaklepanje!
Blokada motorja proti kraji!
500 DEM nižja cena!
Količina omejena!

ČRNOMELJ: PSC Stepan (068/52-407, 53-120), SEVNICA: AT&R (0608/41-350), TREBNJE: Servis Groznik (068/44-701).

Dobrodošli!

AVTOHIŠA PIONIR

NOVO MESTO, Pod Trško

goro 83, je včeraj odprla

vrata razširjenih in

prenovljenih prostorov

prodajno-servisnega

centra Renault.

Ob tej priložnosti iskreno

čestitamo, vsem kupcem

in poslovnim partnerjem

pa izrekamo pristrčno

dobrodošlico.

RENAULT
AVTO
ŽIVLJENJA

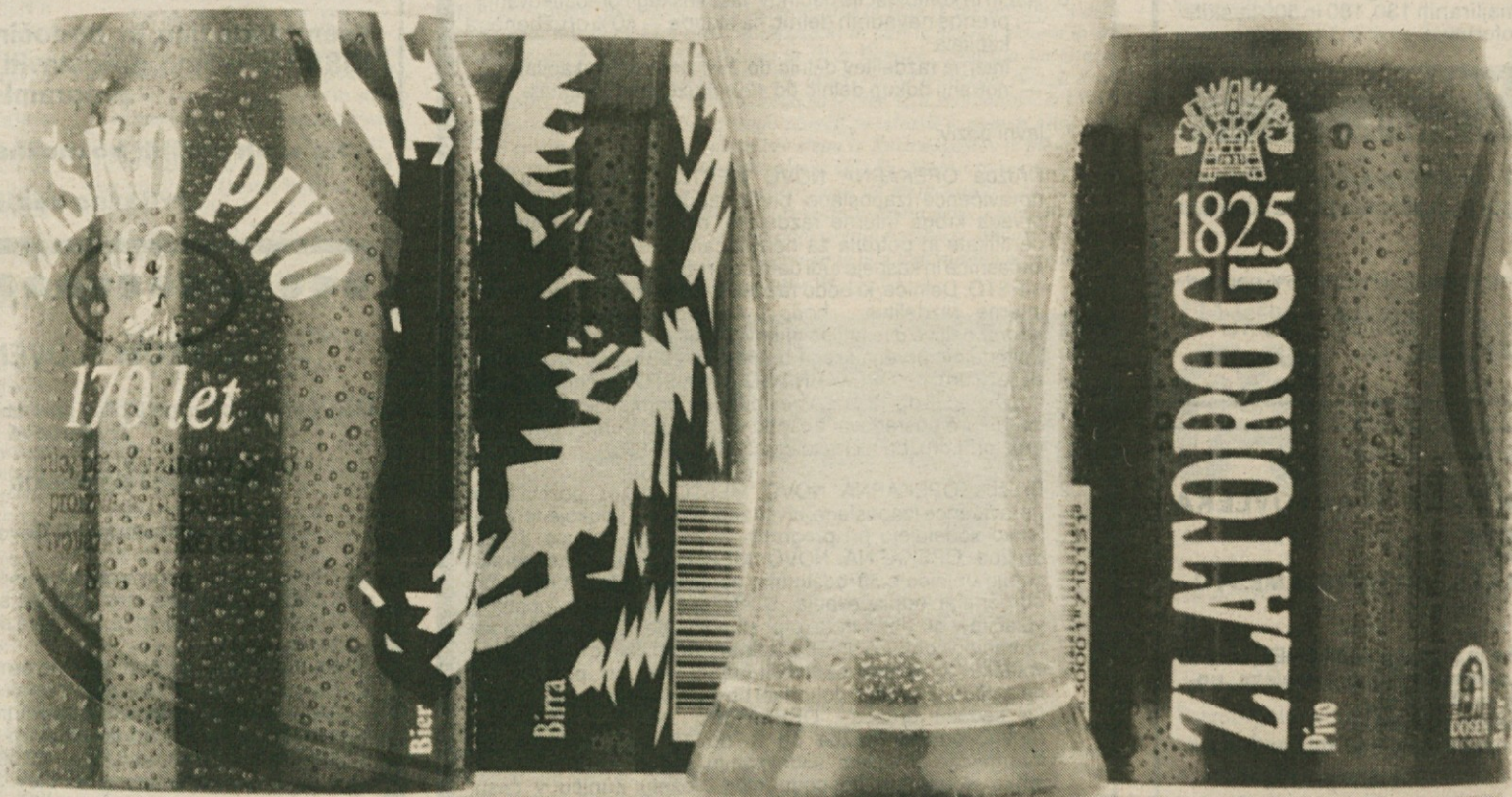
RENAULT - največja prodajno-servisna mreža v Sloveniji.

Zvestoba

do roba!

LAŠKO PIVO

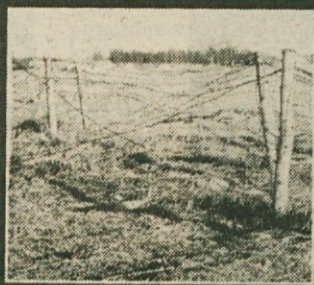
170 let

druga,
dopolnjena
izdaja

Alojzij Žibert
POD
MARIJINIM
VARSTVOM

POD MARIJINIM VARSTVOM

SPOMINI SLOVENCA - NEMŠKEGA VOJAKA
NA DRUGO SVETOVNO VOJNO V LETIH 1941 - 1945

Izid junija 1995

Knjiga je avtorjev pretresljiv opis usode prisilno mobiliziranega slovenskega fanta v redno nemško vojsko 1941 - 1945. Predgovor drugi, dopolnjeni izdaji spominov Alojzija Žiberta je napisal nadškof in metropolit dr. Alojzij Suštar. Naročite jo lahko po telefonu 064/223-111 ali s to naročilnico (knjigo boste do 30. junija 1995 prejeli po pošti):

NAROČILNICA

Naročam izvod(ov) knjige
"POD MARIJINIM VARSTVOM" po ceni 3.800 SIT, ki jo bom plačal(a)
- v enem obroku 3.800 SIT
- v dveh obrokih po 1.900 SIT (ustrezno obkrožil)

Ime in priimek:

Ulica, hišna št., pošta:

Pošljite na: GORENJSKI GLAS, Zoisova 1, 64000 Kranj,
tel. 064/223-111, fax: 064/222-917

Panasonic

+ p.d.
56.800 SIT
KX-F130 BX/S

AKCIJSKE CENE!
KOLIČINE OMEJENE

TELEFAX - TELEFON - TAJNICA - KOPIRNI STROJ

BREZPLAČNA
DOSTAVA

KX-F230 BX/S
66.800 SIT
+ p.d.

ATEST - GARANCIJA 1 LETO - SERVIS PO CELI SLOVENIJI
NAROČILA SPREJEMAMO PO TELEFONU

Avtorizirani zastopnik Matsushite in znamke Panasonic
d. o. o.

Telefon trade

Uprava: KRANJ, tel.: 064 / 222-868, fax: 064 / 222-867
Poslovalnica LJUBLJANA: tel./fax: 061 / 1590-232
Poslovalnica KRANJ, tel./fax: 064 / 222-150

**LASTNIKI GOZDOV,
KMETJE!**

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve,
topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja
ter bukova drva!

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

stanovanjsko podjetje d.d. Novo mesto
Prešernov trg 5, 68000 Novo mesto

Zarja, d.d., obvešča zainteresirane stranke, da bodo že **letos**
in **jeseni 1996** na voljo novi najemni poslovni prostori na pr-
vovrstnih lokacijah v Novem mestu.

Obnovili bomo poslopje na Vrhovčevi ulici 18, skupne povr-
šine **1225 m²**, z zagotovljenimi parkirnimi prostori in na Pre-
šernovem trgu 8, skupne površine **648 m²**.

Vse, ki se zanimajo za najem, vabimo na pogovor in k sodelo-
vanju glede podrobne določitve programa in financiranja pro-
jekta obnove stavb za dolgoročni najem.

Po veljavnem odloku o prostorskih pogojih za območje
mestnega jedra Novo mesto je poslovne objekte mogoče
nameniti za **upravno, trgovsko ali storitveno dejavnost**.

Vabimo vas, da se pisno ali osebno zglasite na sedežu podjet-
ja, kjer se bomo pogovorili o vaših potrebah, željah in prič-
kovanjih ter jih upoštevali pri obnovi.

**VINO
LJUBLJANA**

41. MEDNARODNI VINOGRADNIŠKO - VINARSKI SEJEM

OD 5. DO 9. JUNIJA 1995 NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI

Uživajte v tisočeri cveticah, ki so zacvetele po vinskih deželah sveta in slovenskih vinogradniških rajonih.
Poleg svežnja novih imen in telefonskih števil, s katerimi si boste olajšali delo ali poskrbeli za zabavo, poleg nepozabnih vtisov
in okusov, domov odnesite še priročnik, ki vam bo pomagal le - te priklicati v spomin in ga prejmete ob nakupu ustopnice.
In ker vino in volan ne gresta skupaj, se na sejem pripeljite z vlakom Slovenskih železnic.

Ceneje, predvsem pa z mnogo več dobre volje.

Ko vino razodene svoje skrivnosti...

**LJUBLJANSKI
SEJEM**

gorenje servis, d.o.o.
63320 Velenje, Partizanska 12

Ambiciozne partnerje za ...

... DIREKTNO PRODAJO zanimivega prodajnega programa na območju Slovenije vabimo k sodelovanju.

Posamezniki in že organizirane skupine za prodajo na domu, pisne ponudbe pošljite na naslov:

gorenje servis, d.o.o., Partizanska 12,
63320 VELENJE, Sektor maloprodaje.

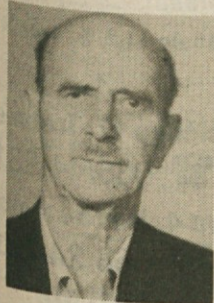
Za dodatne informacije pokličite po tel.:
063/856-773 ali 063/853-231 int. 445

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustil dragi
mož, oče, stari ata in praded

**JANEZ
ŠTRAVS**

iz Stavče vasi 29

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Prisrčna zahvala gospodom duhovnikom za lepo opravljen pogrebni obred, patronažni sestri Veri in sestri Andreji za požrtvovalno pomoč, pevcem za zapete žalostinke in za zaigrano Tišino. Vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala!

Hči Anica v imenu sorodstva

ZAHVALA

V 68. letu nas je za vedno zapustil dragi
mož, oče, stari ata in stric

**IGNAC
SMREKAR**

iz Dola pri Trebnjem 1

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih, pokojnemu darovali vence in sveče, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, ge. Marini Sila in Alojzu Poljancu pa za poslovilne besede.

Žalujoči: žena Veronika, sin in hčerka z otroki

V SPOMIN

*Solza, žalost, bolečina
te, draga mama, zbudila ni,
ostala je le praznina,
ki tako zelo boli.*

2. junija 1995 mineva žalostno leto, odkar
nas je zapustila naša draga žena, mama in
stara mama

**MARIJA
LUZAR**

Jugorje 13

Najlepša hvala vsem, ki se je spominjate, ji prižigate sveče in poklanjate cvetje.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila naša ljuba mama, stara mama, tašča, svakinja, sestra in teta

NEŽKA METELKO

roj. Hosta

iz Ledeče vasi

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in za svete maše. Za dolgoletno zdravniško oskrbo se zahvaljujemo dr. Ivanu Baburiču, sestri Klari Žnidarčič in požrtvovalnemu osebju bolnice Novo mesto, gospodu župniku Antonu Trpinu in gospodu kaplanu Antonu Dularju pa za večletno duhovno tolažbo, lepo opravljen obred in ganljive besede. Zahvalo smo dolžni tudi šentjernejskim cerkvenim pevcem in vsem, ki so pokojno spremili na zadnji poti.

Za njo žalujemo vsi, ki smo jo imeli radi.

Ledeča vas, Ljubljana, Slovenj Gradec, Imenje

Opremljate stanovanje!!

V salonih MIKO velika izbira keramičnih ploščic, lepil, fugirnih mas, orodij za keramičarje in čistil za keramiko.

Keramične ploščice, UVOŽENE — A klasa že od 900 SIT dalje, gresporcelan — A klasa že od 1.590 SIT dalje, sanitarna keramika, UVOŽENA — gar. že za 14.300 SIT

Ugodne cene kopalniških omaric.

Cene so s prometnim davkom.

Akcijska prodaja pohištva iz zaloge!!

Nudimo vam zelo ugodne kreditne pogoje!!

Imamo tudi svoje svetovalce in polagalce keramičnih ploščic.

V salonih MIKO velja načelo: DOBRA KERAMIKA JE LAHKO TUDI POCENI!!

SE PRIPOROČAMO IN VAS PRIČAKUJEMO V SALONIH MIKO!

Saloni MIKO:

MIKO 2 in 3, Novo mesto (v Kandiji), tel.: 068/341-129

MIKO 1, Krško, tel.: 0608/21-302

MIKO 6, Brežice, tel.: 0608/61-712

MIKO 5, Boštanj (obratna cona), tel.: 0608/81-530

MIKO 4, Sevnica, tel.: 0608/41-505

PODJETJA, PODJETNIKI, OBRITNIKI

MLADINSKI SERVIS posreduje delo študentom in dijakom.

V Črnomlju na Kolodvorski 35, tel.: 068/52-053.

URADNE URE: pon. in pet.: 8. — 12., sre.: 12. — 17.

in v Metliki v Kidričevem naselju, tel.: 068/59-573.

URADNE URE: tor.: 8. — 12. in čet.: 12. — 17.

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je nepričakovano
zapustila naša dobra žena, mama, tašča
in stara mama

**KRISTINA
STARIHA**

iz Dragomlje vasi 8

Najlepše se zahvaljujemo sosedom, prijateljem, vaščanom, znancem in sorodnikom, ki so nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje in pokojnici darovali cvetje in sveče. Hvala PE Pošta Novo mesto in tovarni Labod. Posebno zahvalo smo dolžni govornici Mariji Kočvar, pevkam in gospodu župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož Martin, sin Ljubo, hčerka Martina z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po kratki bolezni nas je v 84. letu starosti zapustila naša draga mama, sestra, stara mama, prababica, tašča in teta

VERONIKA GLIHA

roj. Lavrič

Sirkova mama iz Žužemberka, Breg 7

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, sočustvovanje, pomoč in darovano cvetje ob njenem slovesu. Ne bomo pozabili prijaznega in čutečega osebja Internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, ge. dr. Vukeličeve ter žužemberške zdravnice dr. Ropretove in patronažne sestre ge. Dragice. Hvala g. dekanu Povirku, žužemberškemu pevcem, g. Banu iz krajevne skupnosti in govornici ge. Ožboltovi. Pomagali ste nam, da smo se od naše mame poslovili tako lepo, kot smo z njo živeli.

Žalujoči: otroci Zorka, Elza, Rezka, Slavko, Jože z družinami, brat Tone, vnuki, pravnuki in drugo sorodstvo

SIP

organizira v sodelovanju s trgovino **TABAKUM**

prikaz delovanja SIPOVIH kmetijskih strojev
in traktorja leta ZETOR na posestvu kmetijske
šole GRM, Sevnno pod Trško goro

v petek, 2. junija, ob 11. uri.

ZAHVALA

*Oj kje ste, mati zlata,
tako se toži mi po vas!
Oj ko bi se odprla vrata
in se prikazal vaš obraz!
(J. Stritar)*

Ob smrti drage mame, stare mame, babi
in tete

**ALBINE
GORIŠEK**

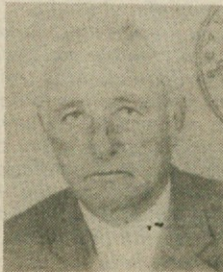
iz Jakčeve 8 v Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala osebju Nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, zboroma za odpete pesmi in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 61. letu nas je zapustil naš dragi mož,
oče, stari oče, očim, stric, bratranec, ne-
čak in svak

**IVAN
PELKO**

iz Radovlje 5 pri Šmarjeti

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in svete maše. Še posebej se zahvaljujemo kolektivom KZ Krka Šentjernej, OŠ Škocjan, Splošne bolnišnice Novo mesto (kuhinja). Najlepša hvala Kirurškemu oddelku novomeške bolnišnice in patronažni sestri za zdravljenje in lajšanje bolečin, gospodu župniku za lepo opravljen obred in članom GD Šmarjeta in Zbure.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Lahko živi, lahko umira,
kdor vero, upanje ima,
to ga tolaži, ga podpira —
gorje človeku brez Boga.
(Stritar)*

V 74. letu starosti nas je po težki bolezni
zapustila draga žena, mama, babica,
prababica, sestra, sestrična, teta, svakinja
in tašča

ANA NOSE

roj. Berkopec

iz Rumanje vasi 53

Najtopleje se zahvaljujemo Splošni bolnišnici Internega oddelka Novo mesto, dr. Koklju in dr. Vodniku, sindikatu Vezan les za podarjeni venec in sodelavcem za denarno pomoč, sodelavcem Revoza, govornici za ganljive besede slovesa, pevcem za zapete žalostinke, g.g. duhovnikom Dolšak za lepo opravljen obred ter tople besede ob slovesu. Hvala tudi sorodnikom, znancem, prijateljem in darovalcem cvetja in sveč ter vsem, ki ste našo drago mamo spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*Življenje celo si garal,
se za hišo in družino daj,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.
Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v srcih naših vedno boš ostal.*

V 61. letu starosti nas je zapustil

ALOJZ ŠUTEJ

iz Vinice 2 a

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno in pisno izrazili sožalje in darovali cvetje. Zahvaljujemo se osebju ZD Črnomelj, posebna zahvala kolektivom Pekarne Črnomelj, Danfoss, Dolenjka, LD Vinica, GD Vinica, govornikom za tolažilne besede in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: žena Anica, sinova Peter in Lojze, hčerka Marica z družino, sestri Anica in Fanika z možem ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 1. junija - Fortunat
Petek, 2. junija - Erazem
Sobota, 3. junija - Pavla
Nedelja, 4. junija - Binkošti
Ponedeljek, 5. junija - Valerija
Torek, 6. junija - Norbert
Sreda, 7. junija - Robert
LUNINE MENE
6. junija ob 12.26 - prvi krajec

kino

BREŽICE: 1.6. (ob 20.30) grozljivi film Intervju z vampirjem. Od 1. do 4.6. (ob 18.30) komedija Mali milijonar. Od 2. do 5.6. (ob 20.30) komedija Priscilla - kraljica pušcave. 7.6. (ob 20.30) kriminalni film Carlitov zakon. **ČRNOMELJ:** 2.6. (ob 21. uri) in 3.6. (ob 19. in 21. uri) ameriško zna-

nt-fant. film Zvezde steze. 4.6. (ob 19. in 21. uri) ameriški igrani film Richijevo fantastično potovanje. **KOSTANJEVICA:** 3.6. (ob 21. uri) akcijski film Hitre tarče. 4.6. (ob 21. uri) drama Kviz. **KRSKO:** 1.6. (ob 19. uri), 2.6. (ob 20. uri) in 4.6. (ob 18. uri) ameriški triler Afera Lucona. **METLIKA:** 2.6. (ob 19. in 21. uri) ameriški igrani film Richijevo fantastično potovanje. 4.6. (ob 19. in 21. uri) ameriški znanst.-fant. film Zvezde steze. **NOVO MESTO:** 1.6. (ob 18. in 20. uri), 2. in 3.6. (ob 20. in 22. uri) ter 4., 5. in 7.6. (ob 20. uri) akcijski film Detektiv Shame. Od 2. do 5.6. (ob 18. uri) komedija Moj očka je junak. **TREBNJE:** 3.6. (ob 20. uri) ameriški grozljivi film Rojena morilca. **VINICA:** 3.6. (ob 20. uri) ameriški igrani film Richijevo fantastično potovanje.

film

• **VSE, KAR SI ŽELIŠ**, drama (Boys on the Side/Anything you want, ZDA, 1995, 115 minut, režija: Herbert Ross)
"Vse, kar si želiš" je zgodba, v kateri so "fantje ob strani", kar je poleg dobesednega pomena tudi drugi naslov filma v izvirniku. To je zelo ženski film, moških je le za vzorec. Moški tu nastopajo le nekaj, kar spada v preteklost. V tej drami družino sestavljajo tri dekleta in samo ena je prava lezbijka, nobena ni nobeni partnerka, vse pa so najboljšje prijateljice. Puncice se srečajo na razji v Kaliforniji, na begu iz industrijskega sveta. Goldberg je vsega naveličana, zabavno cinična klubska pevka, Mary-Louise Parker je najbolj bela belka, miss Amerike okoli tridesetih, nostalgična agentka z nepremičninami, njeni fatalci so natakari, Drew Barrymore pa je čudovito optimistično, naivno, toplo bitje okoli dvajsetih, mala Marylinka, napol najstnica. Raj-

žanje se tik pred ciljem, v Arizoni, zalomi: Mary-Louise zvije pljučnica, ki je pravzaprav aids. Okreva, sredi puščave kupi fantastično etnohišo, novi dom, punce postanejo družina. Te pa brez težav, razhajanj in ponovnih zblizevanj ni. Whoopi frustrira njena "nenormalna" spolna naravnost, Mary bolezen in pozabljen mama, Drew pa bivši fant, ki ga je, preden je odšla, mahnila s kijem, tako da je celo podlegel. Na dobro kaže le slednji, saj stakne lokalnega policaja, ki ga njena nesečnost ne moti. Žal pred poroko naredita farsični ovinek do sodišča, kajti fant je prisegel, da bo pošten, pošten in samo pošten (...je govornik Tito?). Drugi dve, ki sta se vmes razšli, to ponovno združijo. Režiserju Rossu je uspelo nekaj neverjetnega: film, ki govori (tudi) o neozdravljivi bolezni, o temi, privlačni za solze, kot je mleko za kačo, nas močno gani, vendar ne poceni, ampak z občutkom, da smo tiste robčke počili iskreno. Za povrhu pa je to še zgodba, ki nevsiljivo govori o tolerantnosti do spolno drugačnih in do tistih z drugačno barvo kože. Vse, kar si želiš ni niti na daleč feminističen film.

TOMAŽ BRATOŽ

čestitke

STARI MAMI Alojziji Žabkar iz Ravne- ga čestitamo za 60. rojstni dan. Vnučinja Alenka in Brigita. 5035

kmetijski stroji

KMETOVALCI, Agroizbira Kranj nudi ugodno rezervne dele za traktorje Ursus, Zetor, IMT, Universal, Tomo Vinkovci, Fiat Store, cisterne Creina Kranj, kosilnice BCS, gume Barum, akumulatorje Vesna in Topla, Sip Sempeter itd. Predno se odločite za nakup, naš poklicite! Rezervne dele pošljemo tudi po pošti. Agroizbira Kranj, Slavko Prosen, Smledniška 17, ☎ (064)324-802. 3202
CISTERNO za gnojevko, 1200 l, in črpalke z elektromotorjem prodam, kupim pa telika, starega 10 dni. ☎ (068)68-051. 4860
GORENJE MUTA z obračalniki, krožno žago, lažjo prikolico in starinsko pohištvo prodam. ☎ (0608) 82-387. 4869
TROSILEC hlevskega gnoja prodam. Ignac Brulc, Gor. Kronovo 3, Otočec, ☎ 73-470. 4870
NAKLADALCO in trosilec za gnoj prodam. ☎ (061)142-96-35 ali (0609) 625-009. 4875
KOSILNICO REFORM, širina grebena 127 cm, prodam. ☎ 43-718. 4880
FREZO Simplicity, 8 KM, prodam za 68.000 SIT. ☎ 43-771. 4883
OBRAČALNIK za seno, širine 2,2 m, in manjšo traktorsko prikolico, 2,5 x 1,5 m, prodam. ☎ (068)44-335. 5018
TRAKTORSKO FREZO, 160 cm, in plug Posavec, 12 col, prodam. ☎ (068)85-880. 5022

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Tanja Gazvoda, Breda Dušič Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 130 tolarjev; naročnina za 1. polletje 3.000 tolarjev, celoletna naročnina 6.000 tolarjev, upokojenci imajo 10-odst. popust; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 12.000 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.900 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.100 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 100 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.

Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks (068)322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

NOV nakladalnik gnoja NG 400 H, hidravlične noge, nosilnosti 400 kg, vile za gnoj, zelo ugodno prodam. ☎ (068)44-288, zvečer. 4902
TRAKTORSKO KOSILNICO, malo rabljeno, in traktorsko škroplilnico, starejšo, brez pumpe, poceni prodam. ☎ 40-857. 4903

kupim

HRASTOVO HLODOVINO odkupujemo. (0609)620-396 in ☎ (061)218-595. 3240
CISTERNO za gnojevko, 1200 l, kupim. ☎ (068)57-827. 4857
TELIČKO, staro 10 do 12 tednov, primerno za nadaljnjo rejo, kupim. ☎ 44-730. 4859
500 KOM. strešne opeke Novi Bečej, tip 222, lahko rabljeno, kupim. ☎ 42-481. 4946

motorna vozila

MOTOR YAMAHA skuter, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)87-238. 4847
OPEL TIGRO 1.6, 16 V, kovinsko mo-dro, še neocarinjeno, prodam. ☎ (0609) 623-116. 4851
GOLF, letnik 1991, rdeč, obnovljen, registriran do decembra, prodam. ☎ 40-152, po 16. uri. 4854
JUGO KORAL 60, letnik 1989, rdeč, dodatna oprema, prodam. Vidic, Šegova 11, Novo mesto, popoldan. 4872
UNO 60 S, letnik 1988, bel, odlično ohranjen, prodam za 7400 DEM. ☎ (068)78-021. 4874
R 18, letnik 1986, prodam. ☎ (068)45-086. 4877
RCLIO 1.2 RN, letnik 5/93, 5V, registriran do 18.5.1996, ugodno prodam. ☎ 27-120, po 15. uri. 4879
TIPO 1.4, letnik 1991, 40.000 km, prodam. Močivnik, Šentjernej, ☎ (068)42-031. 4889
JUGO 55, letnik 1988-90, rdeč, dobro ohranjen kupim, in prodam 126 P, letnik 1988, registriran za celo leto, dobro ohranjen. ☎ 47-579 ali osebno v bifeju Dolenj-ka, Trebnje, Milena, po 16. uri. 4897
JUGO 45, letnik 2/89, karamboliran, prodam. ☎ 28-462. 4898
126 P BIS, nekaramboliran, 35.000 km, zelo lepo ohranjen, prodam. Kastelic, Srebrnice 11. 4908
JAWO 350 TS, zelo ohranjen, črno, prodam. ☎ (068)324-579. 4913
DOBRO OHRANJEN jugo 45, letnik 5/87, 61.000 km, prodam. ☎ 87-336. 4917
R 5, letnik 1989, prodam za 8300 DEM. 4919
126 P, letnik 1990, prodam. ☎ (068)25-406. 4928
R 4 GTL, letnik 1988, rdeč, odlično ohranjen, prodam. ☎ (0609)621-512. 4930
Z 750, R 4 TL in enosni traktor Saks prodam. ☎ 26-103. 4934
R 4, letnik 1991, kovinske barve, z radiom, kot nov, prodam za 6700 DEM. ☎ (068)73-069. 4935
FORD SIERRO 2.0 i CL, letnik 1991, garažiran, prodam. ☎ 65-314, dopoldan ali 27-356, popoldan. 4942
MAZDO 323 karavan, letnik 9/93, 54.000 km, servisiran, garažiran, nove gume, prodam za 12.000 DEM (prevzem leasinga). ☎ (068)64-333. 4949
AUDI 80, letnik 1976, registriran, ugodno prodam. ☎ (068)49-113. 4950
LADO SAMARO 1300, letnik 1988, prodam. ☎ 22-472. 4954
Z 101 GTL 55, letnik 1987, prodam za 2100 DEM. ☎ (068)43-564. 4959
R 5 CAMPUS, letnik 11/92, 38.000 km, prodam. ☎ (068)73-481. 4968
126 P, letnik, 1990, prodam. ☎ (0609) 628-851. 4974
126 P, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (068)42-391. 4976
OPEL OMEGO 2.0 i GL, letnik 1992/93, dodatna oprema, prodam za 19.400 DEM ali menjam. Možen kredit. ☎ (061)772-955 ali (0609)631-304. 4977
R 5, letnik 1992, registriran do konca leta, prodam za 10.800 DEM. ☎ (061)772-955 ali (0609)631-304. 4980
R 4 GTL, letnik 1989, registriran do 1/96, kombiniran otroški voziček Frezzo in stolček prodam. ☎ (068)27-760, popoldan. 4981
KARAMBOLIRANO karoserijo za R 5, letnik 1994, prodam. ☎ (068)42-387. 4983
NOV TOMOS APN 6 S, 4 brzine, garancija 1 leto, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (068)322-362. 4984
ŠKODO FAVORIT, letnik 1992, modro, registrirano do 24.6.1996, prodam. ☎ (068)28-844. 4985
OPEL VECTRO 2.0 i GL, letnik 1993, nov model, dodatna oprema, prodam za 24.600 DEM ali menjam. Možen kredit. ☎ (061)772-955 ali (0609)631-304. 4989
R 4, letnik 1991, prodam. ☎ 21-602. 4990
FIAT REGATO 100 S, letnik 1984, registriran do 9/95, prodam ali menjam. ☎ 78-312. 4995
JUGO 45 AX, letnik 1988, 66.000 km, registriran do 4/96, ohranjen, prodam za 2700 DEM. ☎ (0608)84-048. 4998

JUGO 45 AX, letnik 12/87, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (0608)75-740. 4999
Z 128, letnik 1989, prodam. ☎ 65-313. 5000
JUGO 45, letnik 1990, prvi lastnik, prodam. ☎ 28-871. 5006
R 4 TL, letnik 1985, bel, prodam za 1800 DEM. ☎ 27-060. 5012
OPEL KADETT 1.4 SL, rdeč, letnik 4/91, prodam. Trdinova 34 a, Novo mesto, popoldan. 5013
AX 1.1 i, letnik 1994, prevoženih 19.000 km, prodam. ☎ 49-582. 5020
Z 101, letnik 1982, registrirano do 11/95, in opel kadett C tip, letnik 1975, registriran do 5/96, prodam. Bambič, Šmalčja vas 27, Šentjernej. 5021
OPEL KADETT 1.3 S, bel, 3 V, 90.000 km, registriran do 4/96, prodam za 8900 DEM. ☎ (068)78-351. 5023
VESPO PIAGGIO PK 50 XL elestart prodam. ☎ (068)24-030. 5025
GOLF D, letnik 11/89, prodam. ☎ (0608)63-101. 5026
126 P, letnik 1987, prodam. Vodopivec, Vel. Slatnik 17. 5028
OPEL KADETT 1.3 S limuzina, letnik 3/87, prevoženih 87.000 km prodam za 8700 DEM. ☎ (0608)33-659, po 15. uri. 5030
MARUTI SUZUKI, letnik 1993, dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. ☎ (068)42-072. 5031
BMW 315, letnik 1983, in 126 P, letnik 1987, prodam. ☎ (068)51-862. 5032
126 PGL, letnik 10/89, prodam. Peter Kalčič, Rakovnik 9, Šentjernej. 5034
R 4, letnik 1987, ohranjen, 94.000 km, prodam za 3200 DEM. ☎ (068)23-864. 5037
FIAT TIPO 1.1, letnik 11/90, rdeč, 5 V, garažiran, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068) 67-165. 5038
JUGO KORAL 45, letnik 12/88, dobro ohranjen, prodam. ☎ 24-369. 5039
JUGO 55, letnik 1988/89, rdeč, registriran do 1/96, ugodno prodam. ☎ 81-734, popoldan. 5040
KARAMBOLIRANO lado samaro 1300, 5 V, 5 P, nevozno, letnik 1989, prodam. ☎ (0608)81-972, dopoldan do 8. ure, popoldan po 20. uri. 5042
AX 1.1 TRS, letnik 5/90, rdeč, 5 V, prodam. ☎ (0608)75-367. 5044

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valinica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 3241
NAROČILA za enodnevnje in večje piščance sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej. ☎ 42-524. 3242
ŽALUŽIJE, rolete ter lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 čke. ☎ (068)44-662. 3603
NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol, 4 mesece in ene tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otvoček 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (0608) 67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 3656
PURANE, stare 6 tednov, bomo prodajali na sejmju v Novem mestu 5.6.1995. Cena za komad je 900 SIT. ☎ (067)88-058 ali (067)88-114. 4780
PURANE, stare 6 tednov, bomo prodajali na sejmju v Brežicah 3.6.1995. Cena za komad je 900 SIT. ☎ (067)88-058 ali (067)88-114. 4781
BELE PURANE, težke 4 do 9 kg, primerne tudi za zakol, prodam. Martin Melko, Hudo brezje 16, Studenec, ☎ (0608) 89-132. 4855
JARKICE, nesnice in purane za dopitnje, lahko dobite pri Bohovih, Zg. Duplice 4, Grosuplje. 4937
JARKICE, stare 7 tednov, prodam. ☎ 46-655, Veliki Gaber, zjutraj ali zvečer. 4940
ROLETE, žaluzije in lamelne zavese izdelujemo, montiramo in servisiramo po ugodnih cenah. ☎ 49-532. 4956
KOKOŠI, bele, težke in rjave nesnice, prodajamo na farmi na Gor. Lazah. V računu vzamemo tudi koruzo. Sprejemamo naročila za enomesečne gos. Humeč, ☎ 324-496 in 67-108. 4979

posest

PRODAJATE, kupujete, najemate stanovanje, stanovanjsko hišo, vikend, poslovne prostore ali parcelo? Kličite podjetje za nepremičnine ATM GRAF, d.o.o., Partizanski trg 5, Metlika, ☎ (068)60-6671.
V OKOLICI Mokronoga ugodno prodam 1.92 ha travnika. ☎ 49-650, zvečer.
NA PUŠČAVI pri Mokronogu prodam visokopriročilo hišo z vrtom, telefonom in centralno kurjavo. ☎ (061)374-992. 4705
MLIN OB KRKI (Breg pri Zagradcu) s hišo in nekaj zemlje prodam. ☎ (061)312-254. 4873
PRI KOSTANJEVICI prodam novo hišo, 18.000 m2 domačije in parcelo z dokumentacijo za gostinsko - trgovsko dejavnost. Šifra: »IZREDNA LOKACIJA«. 4879

PRODAJA SERVIS REZERVNI DELI

Baleno 21.990 DEM **Swift** 16.990 DEM **Samurai** 24.390 DEM **Vitara** 34.700 DEM

Suzuki motorna kolesa!

Ugodni kreditni pogoji, obresti od 10 do 11,5 %, brez R!

U.L.A. d.o.o., Jurčičeva 17, Trebnje

☎ 068/44-231

AVTOSERVIS MURN, Resslerova 4, Novo mesto

☎ 068/24-791

DVOSTANOVANJSKO HIŠO z vrtom na Grmu ugodno prodam. ☎ 23-597. 4891

V ZAVRATCU pri Studencu prodam nivo, 23 a, travnik, 13 a, in gozd, 76 a, primeren za vikend. Cena 11.700 DEM. ☎ (061)858-407. 4901

POSESTVO za zazidljivimi parcelami v Metliki prodam po ugodni ceni. ☎ (068)59-002, Miran ali (068)50-118, Tone. 4904
GOZD, 2 ha, v Podlipi pri Ajdovcu prodam. Marija Gasperič, Podlipa 17, Dvor. 4927

GOZD (hrast, bukev), zrel za posek, 80 a, v Škrbcu nad Selami prodam. ☎ (061)140-50-12. 4931

PARCELE za hiše ali vikend, skedenj in vikend prodam. Slavko Stih, Jurčičeva 1, Šmarje - Sap, ☎ (061)775-861. 4939
VEČ PARCEL košnje z otavo poceni prodam. Joži Ovnik, Dolga Njiva 23, Velika Loka, po 7. uri. 4941

ENONASTROPNO HIŠO, visoko podstrešje, v Ševnici, z vrtom, telefonom, KATV in plinom, prodamo. ☎ (0608)82-114. 4945

NOVEJŠO HIŠO, centralna, voda in telefon, pri Mirni Peči prodam. ☎ (068)78-253. 4957

V BREŽICAH prodam nedograjeno stanovanjsko hišo, 3 faze, primerno za kakršnokoli obrt. ☎ (0608)62-812, zvečer. 4960

HIŠO v centru Črnomlja prodam. Možnost tudi za lokal (122 m², v treh etažah). ☎ (061)651-541, po 15. uri. 4961

VIKEND, 5 x 6 m, in 2200 m² zemlje (sadovnjak in trte) v Gor. Vrhljuju prodam. ☎ (068)26-331. 4975

PARCELO, 1 ha, pol gozda, pol njiva, urejen dovoz, v Črešnjevcu pri Semicu prodam. ☎ 28-375, popoldan. 5041

prodam

RABLJENA KOLESKA prodajamo. Servis Smole, ☎ 341-952. 2918

TOVORNO PRIKOLICO prodam. ☎ (061)374-992. 4706

ČRNI PRINAŠALCI retriever, mladiči, z rodovnikom in cepljenji, naprodaj. ☎ (064) 57-714. 4841

ČISTOKRVO DOBERMANKO, staro 6 mesecev, prodam. ☎ (0608)75-398. 4843

TRIFAZNI HIDROFOR, malo rabljen, in elektromotor, 7,5 KW, 10 KM, 1400 obratov, prodam. Pšeničnik, Podturn 25, Trebelno. 4848

VEČJO KOLIČINO ovsina in sena prodam. ☎ 43-853. 4849

OTROŠKO KOLO Dino, do 6. leta, prodam za 100 DEM. ☎ (068)27-265. 4850

STREŠNO OPEKO Vinkovci, 3000 kom., zelo ugodno prodam. Jože Novak, Stara cesta 29, Straža. 4852

ELEKTRIČNI GORILNIK R 50, uporaben za razna priložnostna dela (krivljenje cevi, profilov, kaljenje, kovanje, trolej, aluminija in raznih kovin z medenino, avtoizpuhovidr.) prodam. ☎ (063)701-345. 4853

TROSED kavč prodam. ☎ 28-577, popoldan. 4856

HIDRAVLIČNO STISKALNICO za grozdje, novo, brez črpalke, prodam po zelo ugodni ceni. Anton Žagar, Vrh pri Pahi 22, Otočec. 4861

PEC za centralno ogrevanje, novo, prodam. Lojze Hočvar, Studenec 32, Studenec. 4862

TRAKTORSKO PRIKOLICO za prevoz živine in šivalni stroj, starejši, nerabljen, z manjšo okvaro, prodam. ☎ 81-321. 4863

PUNTE, bankine in špirovce prodam. ☎ (068)28-286. 4864

PUJSKE, stare 8 tednov, prodam. ☎ 76-512. 4865

BREJE OVCE in jagenjčke, težke 30 do 35 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)43-980. 4866

COLN - GLISER Elan GT - 402, z motorjem Yamaha BES, 40 KS, s prikolico in kompletnim priborom za smučanje na vodi, prodam. ☎ (068)21-603. 4867

HLADILNIK BOSCH in bojler, 8 l, ugodno prodam. ☎ 43-790. 4868

PRAŠICE, težke cca 100 kg, hranjene z domačo krmo, prodam. ☎ (0608)67-670. 4876

RABLJEN TELEVIZOR Samsung, ekran 36 cm, prodam. ☎ 85-827. 4878

PUSKE risanico in šibrenico prodam po zelo ugodni ceni. Milan Klobučar, Šentjošt 11, Novo mesto. 4881

NERAZŽAGAN LES, lipov, ugodno prodam. Marjan Lukman, Ljubljanska 73, Novo mesto. 4882

NEMSKO OVČARJO, staro 20 tednov, in telika, starega 20 tednov, prodam. ☎ 68-672. 4884

KLAVIRSKO HARMONIKO Weltmeister, 60

razno

KEMIO, fiziko in angleščino uspešno inštruiram dijake. ☎ (068)22-106, od 19. do 21. ure.

PROSTOR, primeren za skladišče ali proizvodnjo, 750 m², oddam v najem, ter obratnik za BCS in frezo Honda prodam. ☎ (068)44-274.

KREDIT na zastavko čekov TR in avtomobilov nudimo. Stanislav Grabrijan, Nova Loka 20, Črnomelj, od 8. do 16. ure. 4858

NUDIM USLUGE prodaje osebnih avtomobilov v Ljubljani. Ostalo po dogovoru. Miro Šimec, ☎ (061)310-940.

ITALIJANSKO za 2. in 3. letnik ter matematiko za 1. in 2. letnik gostinske šole inštruiram. ☎ 47-579 ali osebno v bifeju Dolenjka, Trebnje, Milena. 4896

VIKEND na otoku Rabu za 4 do 5 oseb, v mirnem, naravnem okolju, oddam v času od 1.7. do 20. 7. in po 20. 8. 1995. ☎ (068)323-578, v večernih urah. 4909

POSLOVNI PROSTOR, 64 m², v Novem mestu (Plava laguna), z več telefonskimi priključki, oddam v najem. ☎ 43-589. 4936

PREVOZE TOVORA, oseb ter selitve doma in v tujini opravljamo s kombijem non stop. ☎ (068)49-226. 4943

BIFE se en v obratovanju in prostor za trgovino ali skladišče oddam. Šifra: »PREDEPLAČILO«. 4955

POSLOVNA PROSTORA, 90 m², za vse dejavnosti razen gostinstva oddam za več let. ☎ 341-466. 4982

PROSTOR za obrt ali skladišče, cca 70 m², oddam. ☎ (068)85-121. 4997

ZIDARSKA SKUPINA opravlja vsa zidarska dela. ☎ 24-577. 5004

AVTO MOTO, ZVITROVA 1, NOVO MESTO, D.O.O., ☎ 322-159, odda v najem prostora 80 m² in 40 m², primerna za trgovinsko ali podobno dejavnost. 5010

PREVOZ, dostava in pomoč starejšim. ☎ (0608)21-782. 5036

V NAJEM ODDAM 100 m² poslovnega prostora v Novem mestu. ☎ (068)341-323.

službo dobi

V BELI KRAJINI zaposlim dekle za delo v bistroju po dogovoru. Stanovanje in hrana preskrbljena! OD odlični! ☎ (0609)628-949. 4106

ZA PRIDNE dober zaslužek! Če imate prost čas in avto, nas pokličite: ☎ (066)272-111 ali ☎ (066)74-163. 4598

DEKLETA za delo v gostinskem vrtu zaposlimo. ☎ 341-871, popoldan. 4844

GRANAS, D.O.O. išče zidarje in tesarje. ☎ (066)67-107 ali ☎ (0609)630-644. 4846

FLORIDA - urejamo zaposlitev za streljivo ter pomožno osebo na ameriških preizkušnih potniških ladjah ter za varstvo otrok v Angliji in Nemčiji. Mediator A.G.P., ☎ in fax: ☎ (066)75-215. 4887

PRIPRAVNIKE po končani šoli gostinstva in trgovske smeri zaposlimo. ☎ 85-150, int. 23 in 65-194. 4915

VEČ TRGOVK, lahko pripravnice, iščemo. ☎ 85-142. 4920

VEČ ŠIVILJ zaposlim. ☎ 27-669. 4923

STOP! 180.000 SIT na mesec! Pogoji: osebni avto, telefon in srednješolska izobrazba. ☎ (0609)617-431. 4925

INSTALATERJA centralnega ogrevanja, lahko začelnika, zaposlimo. ☎ (0608) 82-008, Sevnica. 4948

GOSTINSKEGA TEHNIKA, kuharico in natakarico iščemo. ☎ 26-581, zvečer. 4966

POHIŠTVENEGA MIZARJA takoj zaposlim. Mizarstvo Miklič, Pod gozdom 5, Mima, ☎ 47-226 ali 78-122. 4969

TAVERNI v Krškem zaposlimo dekle za delo v strežbi. ☎ (0608)32-224. 4973

SOFERJE za razvoz pic po Novem mestu iščemo. Lasten prevoz - dobra stimulacija. ☎ 24-415 ali ☎ (0609)631-304. 4978

DELO za šankom, redno ali honorarno, nudimo. ☎ (068)342-518, po 15. uri. 4987

DELO DOBITA zidarja. ☎ 24-577. 5005

GOSTINSKI VRT Sinfony zaposli dekle za strežbo. ☎ (068)22-485 ali osebno v lokalu. 5047

stanovanja

DRUŽINA najame stanovanje (do 200 DEM) najemnine v Novem mestu ali okolici. Dm predplačilo za eno leto. ☎ 321-210, dopoldan. 4871

CARSONJERO s centralno kurjavo in telefonom išče. ☎ 322-789. 4910

PIRANU prodam novo, enosobno prihišno stanovanje, 30 m od plaže. ☎ (066)76-666 ali ☎ (066)76-289, do 15. ure. 4916

TRISOBNO STANOVANJE s KATV in telefonom oddam. ☎ 20-511. 4924

NOVO MESTU po najugodnejši ceni prodam stanovanje, 46 m². ☎ (063)442-675, dopoldan ali ☎ (063)36-782, zvečer. 4951

DVOBNO ali enosobno stanovanje na Smrečnikovi v Novem mestu kupim. ☎ (068)24-754 ali ☎ (068)342-117. 5002

NAJEM oddam dvostanovanjsko hišo v Novem mestu. ☎ 67-306. 5019

KAMNOSEŠTVO DOLTAR

vam nudi po najugodnejših cenah:

- nagrobne spomenike
- okenske police
- tlake
- balkonske obrobe
- kuhinjske pulte
- kopalniške pulte
- stopnice

Za vse izdelke vam v juniju nudimo od 10 do 20% popusta.

Na zalogi imamo veliko vrst marmorjev in granitov. Kratki dobavni roki.

Dostava na dom. Na zalogi imamo marmor plavi tok.

Vse navedene izdelke vam lahko tudi zmontiramo.

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE! tel.: ☎ (068) 57-008 ali 57-108

GRADITELJEM BREZPLAČNO APNO!

Zaradi povečane proizvodnje acetilena se v naši proizvodnji pojavlja tudi presežna količina acetilenskega hidriranega apna.

Zato je možno pri nas v maju dobiti apno **BREZPLAČNO**.

Po želji apno dostavimo na gradbišče, pri tem plačate le prevoz.

Informacije na telefonu št. (061) 371-794 in 374-624.

„HONEY MOON“

Izdelovanje in sposojanje poročnih in maturantskih oblek ter oblek za birmo in obhajilo.

Novi trg 1, etaža C, Novo mesto
tel.: 068/324-222

TONSON izobraževanje organizira MUZYKEVO poletno šolo od 26. do 30. junija v Brusnicah pri Novem mestu. Angleščina, jahanje, tenis, vožnja s kočijo, cena 275 DEM. Informacije in prijave 068/85-882.

PROLES, d.o.o. Novo mesto
Iz lastnega proizvodnega programa prodajamo hrastov klasični parket v vseh kvalitetah in dimenzijah. Tel.: 0609/619-135

ROČNA AVTOPRALNICA in servisiranje vozil
Pod Trško goro 90
Novo mesto
tel.: 068/322-364

Kvalitetno ročno pranje vozil, poliranje, priprava vozil za prodajo, globinsko čiščenje vozil, avtokozmetika ter servisne storitve!

ENERGY — KLIMA, OGREVANJE, PLIN KLIMATSKE NAPRAVE

Naj vas poletna vročina ne preseneti.

Ponujamo vam udobje prijetno hladnega okolja pri največji vročini.
POSLOVNI PROSTORI, GOSTINSKI LOKALI, DELAVNICE, STANOVANJA.
Svetujemo, dobavimo in montiramo klimatske naprave najvišje kakovosti.
Zelo ugodne cene!
Pokličite na številko 068-322-101
ENERGY, d.o.o., Novo mesto, Cankarjeva 3A.

KLIMATSKE NAPRAVE

LADA
DO LADE BREZ DENARJA

KARAVAN 27.400 SIT mesečno
SAMARA 31.700 SIT mesečno
NIVA 40.400 SIT mesečno

Možen leasing od 1 — 5 let, polog od 25 — 50%.
Nudimo ugoden kredit na 4 leta brez pologa tudi za vse ostale avtomobile.

Tel.: 068/324-424.

Ribiška družina Brežice razpisuje gradbeno dela z mehanizacijo za izkopavanje mulja iz Ribnika Prilipe.

Ribnik je izprazen, voda odteka sproti in so dela mogoča.

Ponudbe pošljite, prosimo, Ribiški družini Brežice, p.p. 6.

Za vse podrobnosti se obrnite na gospodarja RD Brežice g. Staneta PRESKARJA na tel. št. (0608) 62-019.

ZAVORNI SERVIS

- za vsa osebna vozila
- na zalogi ves zavorni material
- ugodne cene
- popravilo istega dne
- obnavljamo diske, bobne, vztrajnike
- meritev in menjava zavorne tekočine

Zavorni servis — JENIČ
Rejnovec 6, Novo mesto
Tel. (068) 43-633
Se priporočamo!

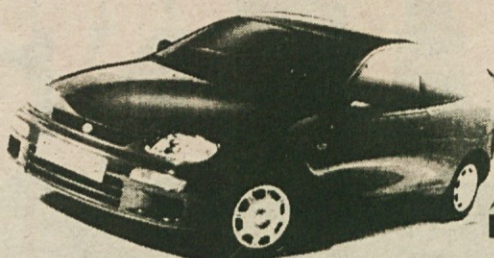
DOLENJSKI LIST

marketing

tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

VARNOST TRETJE GENERACIJE NOVA MAZDA 323 C

Mazda 323 C:
1.3/1.5i/1.8i z 73/88/114 KM
Serijsko: ABS, US zračni blazini za voznika in sovoznika od modela 1.5i SE naprej.

PRI VAŠEM TRGOVCU Z VOZILI MAZDA.

MSN d.o.o.

Podbevškova 4,
68000 Novo mesto,
tel/fax 068 341 250

UGODNI KREDITNI POGOJI

MAZDA

ANGLEŠČINA / FRANCOŠČINA
Matura/instrukcije/prevodi.
»IF« Jezikovna delavnica,
tel. (068) 51-196 po 17. uri.

Polagam parket, pluto, keramiko..., pleskanje sten in ostala vzdrževalna dela.
Tel.: 068/28-576

ADRIATIK d.o.o.

Vozila
OPEL, ROVER, FIAT
na kredit brez pologa ali leasing!

Informacije:

PRODAJA VOZIL
Smrečnikova 45 (vrtarja)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424
Milavčeva 4
68250 BREŽICE
Tel./fax: 0608/61-975

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto
Tel. 068/323-193
Mobil: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: NON STOP

- Prevoz pokojnikov, tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov, tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- dekoracija poslovnega prostora
- izredno konkurenčne cene

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je zapustil oče, stari ata, brat in stric

LEON ZALETELJ

Zagorica pri Dobrniču

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti, za cvetje, sveče, g. župniku, Jožetu Jeriču za poslovilne besede in pevskega zboru za občutene pesmi.

Hči Jožica, sin Janez z družinama in sestra Angelca z družino

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustila naša draga sestra

MARIJA PUGELJ

upokojena gostilničarka iz Ždinje vasi 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, znancem in vsem ostalim, ki ste nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen obred, pevskega zboru Šmihel za občutno zapete pesmi in Obrotni zbornici Novo mesto. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila draga mama, teta, babica in prababica

TEREZIJA BARTOLJ

z Rateža

Iskrena hvala vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti k večnemu počitku, vsem za vse, kar ste poklonili, ter vsem, ki ste z nami sočustvovali in nam izrazili sožalje. Vsakemu posebej še enkrat hvala!

Vsi njeni

24. maj 1995

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustila draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

GABRIJELA GAČNIK

iz Boričevega 9

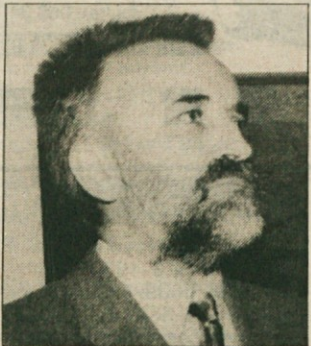

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, pokojnici darovali cvetje in sveče in jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za skrbno nego ter vsem duhovnikom za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

portret tega tedna

Ivan Bogovčič

Pred dobrimi 50 leti se je rodil v Breganskem selu ob slovensko-hrvaški meji, postal restavrator, profesor in akademski slikar ter dočakal, da se je njegov rojstni kraj preimenoval v Slovensko vas. V Bogovčičevem življenju se prepletata restavratorstvo in slikarstvo. Tako sam pravi, da je zaradi restavratorstva zastrupljen z nekim drugim svetom, ki prihaja na dan tudi pri slikanju. Že četrto stoletje dela v Restavratorskem centru Slovenije. Ko je obiskoval srednjo šolo uporabljal umetnost v Zagrebu, je v prostih dneh hodil na teren in prišel v stik s stenskim slikarstvom. Z delom je nadaljeval tudi kot študent zagrebške likovne akademije, dokler ga ni povsem zasvojilo. Poleg restavratorstva vedno najde tudi čas za ustvarjalnost. Njegove slike so prežete z delom v restavratorstvu in likovni kritiki ga poznajo predvsem po figurativnih portretih. V 80. letih je postavil pregledno razstavo v brežiškem muzeju, nedavno tega je tri svoja dela razstavil na skupinski razstavi v Galeriji Hamer, za leto pa pripravlja razstavo portretov v Ljubljani. V zadnjem času je bil zelo zaposlen pri pripravi razstave Gotika na Slovenskem, katere del je v maju razstavil tudi v Slovenski vasi.

Restavratorji so kiparji in slikarji, ki se nato usposablja jo še na specialni študiji tretje stopnje. Na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, kjer Ivan Bogovčič kot profesor honorarno predava, že imajo izbirni predmet za restavratorje,

v šolskem letu 1996/97 pa bodo tudi po njegovi zaslugi odprli poseben oddelček za restavratorstvo. Sicer pa se zavzema tudi za boljše usposabljanje za delo na tem področju v nekat-erih srednjih šolah (tesarji, zidarji, pleskarji).

Svoje restavratorsko delo je začel na gotičnih objektih in se potem vsa leta največ srečeval z objekti tega obdobja, čeprav je kot izkušen restavrator delal tudi na drugih objektih, nekdanj po vsej Jugoslaviji. Kot sam pravi, so njegova življenjska preokupacija stenske slike. Med drugim je delal po Dolenjski in Posavju, v svojem domačem kraju pa je z veseljem kaj pos- toril tudi za božji lon. V pokopališki cerkvi na Jesenicah je tako restavriral štiri oltarne slike znanega baročnega mojstra Valentina Metzingerja in konzerviral sliko, ki zdaj visi v župnišči na Veliki Dolini. Preson- diral je tudi domačo kapelico v Slovenski vasi in jo pomagal obnoviti.

Po tej poti namerava nadalje- vati, saj sledi svoji močni želji po razvoju rodnega kraja. Za začetek bi želel sodelovati pri kulturnem oživljanju, ki naj bi postalo osnova tudi za gos- podarsko oživljanje tega "mrt- vega žepa Slovenije", kot mu pravi. Tako ni čudno, če smo na njegovo ime naleteli pri uresničevanju projekta na OŠ Velika Dolina, ko je sodeloval z mladino pri odkrivanju pre- teklosti in značilnosti tega kra- ja.

Zanimajo ga tudi jezikovne posebnosti rojstnega kraja, zav- zema se za ohranitev barvito- sti dialektov in ne pozabi pove- dati, da je Slovenska vas še posebej zanimiva. "Ali veste, da tu pravijo postrvi bistranija in zdravilu vraštvo?" vpraša in hkrati opozarja, da je zdaj v lo- kalni govorici že veliko hrvatiz- mov. Ker je lep pomladni dan, Ivan Bogovčič takoj po klepetu odide v svoj mini vinograd, ka- mor počakajo prihod iz Ljubl- jane. Tako dokazuje, da je še vedno malo kmeta ter da stika z naravo in svojim krajem ne želi za nobeno ceno zgubiti.

BREDA DUŠIČ GORNIK

POMLAD JE ČUDEŽ - Pod tem delovnim naslovom se je pretekli pe- tek domiselno predstavila na Se- vniškem gradu Srednja tekstilna šola (STŠ) Sevnica. Njena ravnateljica Alenka Žuraj je oblikovala celostno podobo predstavitev, ki bi jo v nabi- to polnem atriju gradu tudi prisotni Krčani in Brežičani radi ponovno videli še v svojih krajih. Med recita- lom pesmi iz zbirke Borisa A. Novaka se je zvrstila pestra modna revija (na posnetku) s kar 11 izhodi manekenk iz šole in otrok iz sevnškega vrtca. Vse kreacije so plod ideje in izvedbe dija- kinj in učiteljev zavoda. Na prilož- nostni razstavi izdelkov učenk in učencev šole in dijaškega doma so zanimivo predstavili interesne de- javnosti in pouk, ob odprtem dnevu zavoda pa so izdali še glasilo STŠ Sevnica. Za prijetno razpoloženje množice obiskovalcev na gradu je poskrbel tudi sevnška godba na pihala. (Foto: P. Perc)

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokli- čete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 19. in 21. uro.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki ste v stiski, lahko pokličete vsak drugi in četrti torek v mesecu med 19. in 20. uro po telefonu (068) 53-213 ali se ogasite osebno v pisarni v Ulici Mirana Jarca 8.

LJUBLJANA - Telefon otrok in mla- dostnikov je vsak dan od 12. do 20. ure (tudi ob sobotah in nedeljah) na številki (061) 323-353. Za vas se bodo trudili študentje medicine, psihologije, peda- gogike in socialnega dela.

Mladi zgodovinarji dva dni v Stični

26. srečanje mladih raziskovalcev zgodovine - Sodelovali učenci iz 108 slovenskih šol - Predstavitev nalog na temo Iz družinskega arhiva - Podelitev priznanj

STIČNA - Stična je bila prejšnji teden dva dni gostiteljica osnov- nošolskih raziskovalcev zgodovine iz vse Slovenije. V četrtek, 26. maja, in v petek, 27. maja, je namreč tu potekalo že 26. srečanje mladih raziskovalcev zgodovine, ki ga je pripravila Zveza prijateljev mladine Slovenije in znotraj nje Komisija za delo zgodovinskih krožkov, ter OŠ Stična v Ivančni Gorici. Letošnja tema je imela naslov Iz družinskega arhiva, 108 nalog pa so prispevali učenci višji razredov osnovnih šol, ki so za svoje delo prejeli priznanja. Podeljenih je bilo 35 zlatih, 59 srebrnih in 14 bronastih priznanj.

Prvo takšno srečanje je bilo leta 1969 na Ptuj, od takrat pa poteka vsako leto v drugem kraju in po dva dni, saj je namen srečanja tudi družabnega značaja - nova poznan- stva, ogled kraja gostitelja ipd. Letošnji organizatorji so zelo zado- voljni s sodelovanjem učencev OŠ Stična in njihovih staršev. Prvi dan srečanja, 26. maja, je bil najprej sprejem gostov v Kulturnem domu Stična, kjer so jih lepo pozdravili Marinka Piškur, ravnateljica OŠ Stična v Ivančni Gorici, Liana Holčina-Serhaj, sekretarka ZPMS, Jernej Lampret, župan občine Ivančna Gorica in Jana Tomažič, redsednica komisije za delo zgo- dovinskih krožkov. Zatem so si udeleženci srečanja ogledali sa- mostan Stična, Slovenski verski

muzej v Stični, Tabor in Taborsko jamo, ter dan zaključili še z obiskom Jurčičeve domačije na Muljavi.

Drugi dan, 27. maja, pa je minil bolj delovno. V OŠ Stična je bil ogled razstavljenih nalog in gradiv ter njihova predstavitev. Na temo Iz družinskega arhiva so učenci razisk- ovali svoje korenine, zanimive ose- bnosti iz domačega kraja, delali družinska debela ali pa podrobneje obdelali zanimive običaje.

"Pri izbiri tem se vedno upošteva to, da je tema aktualna in da imajo vsi otroci (tako mestni kot kmečki) enake možnosti odkrivati zaprašene tančice preteklosti. Mislim, da je bilo pri letošnji temi to mogoče.

Komisija, ki jo je sestavljalo 20 članov iz različnih ustanov, je bila z nalogami zadovoljna, saj se tudi na ta način spodbuja delo mladih raziskovalcev zgodovine," je pove- dala Jana Tomažič, predsednica Komisije za delo zgodovinskih krožkov iz Slovenskega verskega muzeja v Stični. Dvodnevno sreča- nje mladih zgodovinarjev je bilo zaključeno s podelitvijo priznanj. Predsednica ZPMS Vika Potočnik in predsednica Komisije za delo zgo- dovinskih krožkov Jana Tomažič sta podelili 35 zlatih, 59 srebrnih in 14 bronastih priznanj, za svoje delo so dobili priznanja tudi mentorji.

L. MURN

ZA DOBRODOŠLICO - Da je bil sprejem udeležencev srečanja prvi dan res prijeten, so organizatorji poskrbeli tudi s kratkim kulturnim programom: nekaj pesmic je zapel otroški pevski zbor OŠ Stična v Ivančni Gorici (na sliki), glas- beno točko pa je prispeval tudi stiški kvintet. (Foto: L. Murn)

Baročne orgle pri Treh farah

Za ponatis laserske plošče Baročne orgle iščejo spon- zorje - Ene najstarejših orgel na Slovenskem

METLIKA - V letih 1991 in 1992 so nastali posnetki za laser- sko ploščo Baročne orgle, ki predstavlja pet starih inštrumen- tov, in sicer tri baročne orgle na Slovenskem ter po ene v Italiji in Angliji. Od 18 skladb na tej plošči so jih 6 posneli na znamenitih Eislavih orglah v cerkvi Žalostne matere božje pri Treh farah v Rosalnicah pri Metliki. Toliko skladb, se pravi 6, je bilo posnetih le še na orglah v cerkvi sv. Gius- tine v italijanski Pernumii, 4 na baročnih orglah v angleški kate- drali v Chichestru, po ena pa na baročnih orglah, ki so v muzeju v Zapricah pri Kamniku, in na tis- tih v glasbeni zbirki Pokrajinske- ga muzeja na Ptuj.

Plošča s knjižico, na naslovni strani katere je slika izredno le- pih trifarskih orgel, je pošla. Njen izid je v veliki meri omogočil Re- stavratorski center Slovenije. Na- klada je pošla, ne da bi v Beli kra- jini sploh kaj dosti vedeli, da so orgle pri Treh farah tako zname- nite. Kot rečeno, gre za prekras- ne baročne enomanualne orgle ljubljanskega orglarja Janeza Ju- rija Eisla iz leta 1753, za ene sta- rejših orgel na Slovenskem, za edine baročne v Beli krajini in ene zelo redkih baročnih orgel na Dolenjskem sploh. Te orgle so tudi najstarejše znane Eislavo delo, skupaj pa je v Sloveniji zna- nih kar 15 njegovih orgel in po- zitivov. Trifarske orgle je leta 1992 restavriral Andrej Lenarčič, ki je ohranil prav vse originalne Eislave piščali, čeprav tudi na škodo brezhibnosti orgelskega

zvoka. Tako stališče, se pravi oh- ranitev originalnih delov, zagot- vajo tudi svetovno priznani re- stavratorji, saj dvesto let staremu glasbilo razni kozmetični po- pravki in ponaredki gotovo ne koristijo, vsaj kar se njegove avtentičnosti tiče, gotovo ne. Ploščo Baročne orgle bi radi ponatisnili in zato izdajatelj išče sponzorje, ki bi vnaprej pokupili orgle, ki bi znova polovico naklade, ki bi zna- šala 400 do 500 izvodov. Občina Metlika je ta izid že podprla z naročilom 100 plošč, to pa je lepa priložnost, da se s svojimi spon- zorskimi prispevki za lepo kul- turno predstavitev Metlike in Bele krajine nasploh izkažejo tudi drugi.

A. BARTELI

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Na novomeški Upravni enoti občine se preveč hvalijo - Dolenjski list je nestrankarski, ni ne levi ne desni - Pohvala Metliki in Novem mestu - Kam s "crknjeno" katrcio?

Dežurni telefon je v četrtek zve- čer pel kot za stavo. Naša zvesta bralka M. F. iz Novega mesta je želela, da po njenem nareku po te- lefonu dobesedno zapišemo nasled- njo vsebino: Ko v današnjem Do- lenjcu poročate z novinarske kon- ference, ki jo je pripravil v.d. na- čelnika novomeške upravne enote Jože Preskar, je čutili lastno hvalo svojega dela in dela enote, ki jo vodi. Trdi, da vestno opravlja svoje delo in da občani nimajo pripomb. Resnica je precej drugačna: obna- šajo se po nojevsko, na pritožbe ne reagirajo, kot da jih ni. Če sodi v to enoto tudi urbanistična inšpekcija, potem vse, kar sem navedla, velja še toliko bolj, kar kaže, kot da smo občani zaradi uprave in ne obratno. Zadeva, ki bi jo po zakonu morali rešiti najmanj v dveh mesecih, po letu dni še ni prišla na vrsto. Na pis- mena vprašanja ne odgovarjajo. Ponovno se potrjuje rek "Lastna hvala - cena mala".

Lojzeta iz Črnomlja zanima, če je Dolenjski list levo ali desno usmer-

jen. "Če je nestrankarski in če ko- raka po sredini, bi bilo prav, da bi se potem, ko se bo končal podlistek Antona Štampoharja o 50. obletni- ci zmage nad fašizmom, na istem mestu znašel še podlistek Iva Zajde- la o okupaciji Slovenije in komu- nistični revoluciji."

Jože Švajger iz Grosupljega je trgovski potnik in veliko potuje po Dolenjski. Pravi, da se najlepše počuti v Metliki in Novem mestu. Mesti sta v zadnjih letih med vsemi največ napredovali, sta urejeni in se na zunaj že kažejo v "evropski ob- leki". Razočaran je nad Črnomljem, ki bi turistično rad nekaj pomenil, pa mu to ne uspeva. Pohvalil je še tovarno zdravil Krko in Petrolove prodajalne po vsej Sloveniji. Po njegovem mnenju so trgovine Do- lenjske med najbolj zanemarjenimi.

Po glasu sodeč, je Bojan iz Nove- ga mesta Rom in upam, da sva se pravilno razumela. Če vse drži, kar je povedal, potem se pritožuje nad delavko na oddelku za promet občine Novo mesto. V ponedeljek, 22. maja, je stal v vrsti in čakal na prepis avtomobila. Pred njim je stal Rom in vprašal moškega pri blagaj- ni, če lahko na osnovi dokumentov, ki jih ima, dvigne preizkusne tab- lice. Moški je prikal, vendar je bilo drugače, ko je njegov primer prevzela ženska z očali in modrimi lasmi. Ko je povedal, da bi šel rad na Otočec pogledat, če je avto tehnično brezhiben, ga je uradnica nesramno zavrnila, da bo tablice dobil šele tedaj, ko bo tehnični pre- gled že opravil. Rom se je obrnil in odšel zamišljen, kako se bo sedaj brez registrskih tablic peljal na Otočec mimo policistov, kaj bo po- tem, če se zgodi nesreča. Na koncu se sprašuje še Bojan, če morda za Rome velja poseben zakon.

Marjanec iz Novega mesta je zbudila zadnja anketa v Dolenjskem

listu. Od devetih vprašanih niti eden ne bo denarja od regresa po- rabil za dopust. "Vse to kaže, da je vsak dan več ljudi na robu prežive- tja, hkrati pa sem vznemirjena, da je državni zbor odobril bruto plačo 45.000 tolarjev. Kdo od poslancev in svetnikov bi s tem denarjem pre- živel mesec?" se ogorčena sprašuje.

Gospa M. G. iz Birne vasi je pred kratkim imela poslovni semi- nar v Ljubljani. S seboj je vzela 2.000 tolarjev. Ne more verjeti, da ji lahko ljubljanski taksist, ki jo je zapeljal le nekaj sto metrov daleč, vzame za svojo storitev 1.000 tolar- jev. Za ta denar se z avtobusom pelješ 70 kilometrov daleč.

Novomeščan Bogdan Iličin se je v petek, pred štirinajstimi dnevi, s svojo katrcio vozil po Krškem in iskal mehanično delavnico. Ustavil se je pri delavnici Milana Skubeta in ga prosil, da bi mu avto vsaj to- liko usposobil, da bi se pripeljal domov v Novo mesto. Šef ga je os- orno zavrnil, da starih škatele ne popravljajo, da pa mu lahko proda- jo nov avto. Nekje med Krškim in Škocjanom je katrcio končno odpo- vedala poslušnost in avto je bilo potrebno do novega mehanika vleči z vrvjo. V servisu Krašna v Škocjanu so bili bolj prijazni, zamenjali so platine, svečke in kondenzator in avto je bil kot prerojen. Odnos obeh si velja zapomniti.

J. P.

ČIPKARSKA ŠOLA V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - V petek, 2. junija, bodo v Zdravilišču Dolenjske Toplice gostovale učence in učiteljice čipkarske šole iz Idrije. Od 17. ure dalje bo v malem salonu zdravilišča prikaz dela čipkaric, v soboto pa bo na ogled manjša raz- stava čipk.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Eden je premalo

Pesnika Severina Šalija so povabili na neko dolenjsko šolo, da bi marljivim učencem-značkarjem podelil bralne značke. Seveda naj bi jim pri tem tudi kaj povedal in prebral kako svojo pesem.

Pa se je na drevesu pred šolo pojavil lepak, ki naj bi učence in njihove starše seznanil s tem kulturnim dogodkom. Na koncu je pisalo:

Svoje pesmi bosta brala SEVER in ŠALI

Tistega pa nimam

Pisatelj Ciril Kosmač je v Novem mestu obiskal pesnika Severina Šalija. Skupaj sta stopila še do profesorja Karla Bačerja. Njegova žena Ria jima je hotela pripraviti malo prigrizka, pa je vprašala pisatelja: "Ali boste mogoče sardine... ali pa kaj drugega?" "Če je že tako, bi pa rajši kaj drugega," je odkrito rekel Kosmač. "Vidite, tistega drugega pa nimam," je prav tako odkrito odvrnila Ria.

Merlot

Slikar France Mihelič, po rodu Ribničan, je ob polnem kozarcu kraškega merlota rekel: "Če so bile poslednje Goethejeve besede Mehr Licht (izg. mer-liht = več luči!), mislim, da bodo moje zadnje: mer-lot!"

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bra- ci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristihnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 20. in 21. uro na te- lefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad pri- sluhnil.